

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

นายสัมนาการณ์ บุญเรือง
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กิตติกรรมประกาศ

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองที่ จังหวัดบุรีรัมย์ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี โดยได้รับความกรุณา และช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน คือ รศ.โกวิท เชื่อมกลาง ที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ รศ.ดร.จิณณวัตร ปะโคทัง คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี นายมงคล กาฬคลอด ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เมืองสุราษฎร์ธานี นางสาวสุภาภรณ์ ลากิจิตร ศึกษาพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ และนายสมมาตร คงเรือง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุโขทัย วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอด และทำให้งานวิจัยเล่มนี้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบคุณ เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ นายสุรพงษ์ จำจด เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นายสถิตย์ ทองเหลา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ และบุคลากรในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนองที่ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลการจัดทำรายงานวิจัยเล่มนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยสำนึกในความกรุณา ของทุก ๆ ท่านเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยนี้จักอำนวยประโยชน์ต่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และห้องสมุดอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีนิสัยรักการอ่าน และร่วมสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ต่อไป

สันนาการณ์ บุญเรือง

ชื่อเรื่อง	ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้วิจัย	สัมมนาการณ์ บุญเรือง
ปีที่พิมพ์	2560
หน่วยงาน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 3) เพื่อประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย มีดังนี้ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ผู้ใช้บริการห้องสมุด ภาคีเครือข่าย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 220 คน 2) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ระยะที่ 2 สร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยทำการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน ซึ่งได้มาจากผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และระยะที่ 3 ประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยทำการประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 23 คน ประกอบด้วย ตัวแทนผู้ให้บริการห้องสมุด ตัวแทนภาคีเครือข่าย และตัวแทนกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหาร

จัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด

2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดที่ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มุ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ ได้แก่ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) และยุทธศาสตร์ (Strategies) จำนวน 8 ด้าน ซึ่งยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย 2) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด 4) ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ 5) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร 6) ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ 7) ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล 8) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยในแต่ละยุทธศาสตร์จะมีองค์ประกอบคือ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวดำเนินการ และตัวชี้วัด

3. การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ชื่อเรื่อง	ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้วิจัย	สัมมนาการณ์ บุญเรือง
ปีที่พิมพ์	2560
หน่วยงาน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 3) เพื่อประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย มีดังนี้ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ผู้ใช้บริการห้องสมุด ภาคีเครือข่าย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 220 คน 2) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ระยะที่ 2 สร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยทำการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน ซึ่งได้มาจากผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และระยะที่ 3 ประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยทำการประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 23 คน ประกอบด้วย ตัวแทนผู้ให้บริการห้องสมุด ตัวแทนภาคีเครือข่าย และตัวแทนกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหาร

จัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด

2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดที่ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มุ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ ได้แก่ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) และยุทธศาสตร์ (Strategies) จำนวน 8 ด้าน ซึ่งยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย 2) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด 4) ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ 5) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร 6) ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ 7) ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล 8) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยในแต่ละยุทธศาสตร์จะมีองค์ประกอบคือ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวดำเนินการ และตัวชี้วัด

3. การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

TITLE The Strategic for Management of “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province

AUTHOR Sammanakan Boonruang

YEAR 2017

INSTITUTION Nongki District Non-formal and Informal Education Centre in Buriram Province

Abstract

The purposes of this study were; 1) to study the problems and needs about the strategic for management of “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province, 2) to establish the strategic for management of “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province, and 3) to evaluate the strategic for management of “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province. The research’s process was separated into 3 steps. First, the study used the survey method finding out the problems and needs about “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province. The 220 subjects for surveying were the audiences, party networkers, and stakeholders who involve in the practice of “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province. Consequently, the interviewing method was used to interview 9 experts about problems and needs for “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province. Second, establishing the strategic for management of “Chalermrajakuman” Public Library in Nongki District, Buriram Province used the feasibility and suitability assessment. The assessment used 21 experts derived from educational administrators, directors, and librarians of “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province. Third, Evaluating the strategic for management of “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province used the public hearing for monitoring and evaluating the feasibility, suitability, and benefit of strategic for management of “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province. The 23 subjects, representative of the audiences, party networks, and stakeholders, were used in this step. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The findings of the study were as follow;

1) The problems about the strategic for management of “Chalermrajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province were at the high level in the total aspect. When considering in each aspect found that the

maximum aspect was supervising, monitoring and evaluating. The minimum aspect was using information technology for developing library. The needs about the strategic for management of “Chalermajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province were at high level in the total aspect. When considering in each aspect found that the maximum aspect was promoting and developing staff. And the minimum aspect was using information technology for developing library.

2) The study found that the elements of the strategic for management of “Chalermajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province were vision, mission, goal, and 8 aspects of strategic. The aspects were; 1) community and party network cooperation strategic, 2) promoting life-long learning instruction and management strategic, 3) implementing information technology for developing library strategic, 4) resource mobilization for action strategic, 5) human resources developing strategic, 6) publishing and promoting strategic, 7) supervising monitoring and evaluating strategic, and 8) facilities and building developing strategic. For each strategic consists of purpose, goal, guideline for action, and indicator.

3) The evaluating of the strategic for management of “Chalermajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province found that the suitability of the strategic for management of “Chalermajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province was at the highest level. The feasibility and benefit of the strategic for management of “Chalermajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province was at the high level. Finally, the suitability of the operational manual for the strategic for management of “Chalermajakumari” Public Library in Nongki District, Buriram Province was at the highest level.

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพประกอบ	ฎ
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์.....	12
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน.....	27
บริบทของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	61
ระยะที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	66
ระยะที่ 3 การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ระยะเวลาที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	80
ระยะเวลาที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	102
ระยะเวลาที่ 3 การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	131
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	135
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	148
สรุปผลการวิจัย.....	150
อภิปรายผล.....	155
ข้อเสนอแนะ.....	171
บรรณานุกรม.....	173
ภาคผนวก.....	180
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	181
ภาคผนวก ข รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”	183
ภาคผนวก ค รายงานผู้เชี่ยวชาญการประเมินร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	185
ภาคผนวก ง รายงานผู้ร่วมทำประชาพิจารณ์ตรวจสอบและประเมิน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.	187
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ.....	189
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่า ความเชื่อมั่น.....	199

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	220
ภาคผนวก ซ ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	237
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	271
ภาคผนวก ชู ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	276
ประวัติผู้วิจัย.....	281

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 การพัฒนาบุคลากร พัฒนางาน ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย.....	48
2.2 การพัฒนารูปแบบและวิธีการเรียนรู้การศึกษาตามอัธยาศัยให้มีความหลากหลาย.....	50
3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	62
3.2 สรุปลักษณะของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผู้ให้ข้อมูล ระยะเวลาที่ดำเนินการ และผลที่ได้รับ.....	76
4.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	82
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย.....	83
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....	85
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด.....	87
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ.....	88
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร.....	90
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์.....	91
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล.....	92
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก.....	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.10	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	112
4.11	ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในระยะที่ 2.....	130
4.12	ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหาร จัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในระยะที่ 3..	132
4.13	ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในระยะที่ 3.....	133

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	75
4.1 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	111
4.2 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์.....	147

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ราชเจ้าผู้ทรงคุณอันประเสริฐ มีพระราชอัธยาศัยและพระราชจริยวัตรอันงดงาม บริสุทธิผุดผ่อง ในทศพิธราชธรรม ได้ทรงมีพระราชหฤทัยที่เอื้ออาทรห่วงใยผูกพันอย่างลึกซึ้งต่อพสกนิกรไทย ทั่วประเทศพระมหากษัตริย์คุณด้านการศึกษาคือเรื่องหนึ่งที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจสืบเนื่องมาโดยลำดับ พระบรมราโชวาทมากมายที่ทรงแนะแนวทางและให้มุมมองเกี่ยวกับการศึกษาไว้ชัดเจน ดังเช่น พระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่สมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศ ในโอกาสเข้ากราบทูลใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทฯ เมื่อ พ.ศ. 2514 ความตอนหนึ่งว่า

“...หนังสือเป็นการสะสมความรู้และทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นมา ทำมา คิดมา แต่โบราณกาลจนถึงทุกวันนี้ หนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญ เป็นคล้าย ๆ ธนาคารความรู้และเป็นอมสิน...”

คำว่า “เป็นคล้าย ๆ ธนาคารความรู้” หมายความว่า เป็นแหล่งสะสมความรู้ พระองค์ท่านชี้ให้เห็นว่า หนังสือเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ก้าวหน้าโดยแท้ ฉะนั้น ถ้าผู้ใดไม่ชอบอ่านหนังสือคงต้องริบทำ แต่ตอนนี้ เพราะหนังสือเปรียบเสมือนธนาคารความรู้และอมสิน มีแต่ดอกเบี๋ยงอกเงย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมราชินีนาถสิริกิติ์ พระแม่เจ้าของปวงชนชาวไทยทั้งประเทศ ก็ทรงเป็นแบบอย่างที่ดียิ่งในเรื่องการอ่าน การค้นคว้าหนังสือนี้ได้ทรงถ่ายทอดมายังพระราชธิดาในพระองค์คือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีสิ่งที่ค้นชินตาพสกนิกรชาวไทย ที่เห็นพระกรณียกิจของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปฏิบัติจนเป็นส่วนหนึ่งของพระองค์ท่าน คือ ภาพที่ทรงอ่านหนังสือหรือไม่ก็ทรงจดบันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่ทรงพบเห็นเป็นประจำ ปัจจุบันมีพระราชนิพนธ์ของพระองค์พิมพ์รวมเล่มนับเป็นร้อย ๆ เล่ม (วัชชัย มีประเสริฐ. 2552 : 2) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานลายพระหัตถ์เชิญชวนให้ “ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้” ในการเสด็จเป็นองค์ประธานในการประชุมสมัชชาสากลว่าด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2533 และในบทพระราชนิพนธ์เรื่อง “ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า” ได้ทรงกล่าวว่า

“...ความรู้ของมนุษย์เป็นมรดกตกทอดกันมาแต่ครั้งโบราณ เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นตัวอักษรขึ้น ผู้มีความรู้ก็ได้บันทึกความรู้ของตน สิ่งที่ตนค้นพบเป็นจารึกหรือเป็นหนังสือทำให้บุคคลอื่นในสมัยเดียวกัน หรืออนุชนรุ่นหลังได้มีโอกาสศึกษาทราบถึงเรื่องนั้น ๆ และได้ใช้ความรู้เก่า ๆ เป็นพื้นฐานที่หาประสบการณ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นความก้าวหน้า เป็นความเจริญสืบต่อไป ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่าง ๆ อันเป็นแหล่งความรู้ดังกล่าวแล้ว จึงเรียกได้ว่าเป็นครูเป็นผู้ชี้แนะให้เรา มีปัญญาวิเคราะห์วิจารณ์ ให้อ่านสิ่งที่ควรรู้ อันชอบด้วยเหตุผลได้ ข้าพเจ้าอยากให้เราห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจที่จะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่า ทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่าน ให้ความรู้และความบันเทิง

เด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ที่รอบรู้ มีธรรมประจำใจ มีความรักบ้านเมืองมีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร...”

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญดังทรงกล่าว กรมการศึกษานอกโรงเรียนด้วยความร่วมมือของชุมชนทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่นทั่วประเทศ ได้ดำเนินโครงการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2534 ที่ให้จัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เนื่องในวโรกาสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา ในปี พ.ศ. 2534 ในระยะแรกมีจำนวน 37 แห่ง และต่อมาในช่วงระยะเวลา 10 ปีระหว่าง พ.ศ. 2534 - 2543 ได้ดำเนินการจัดตั้งอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับช่วงเวลาที่ยกเลิกการสหประชาชาติได้ประกาศให้เป็นทศวรรษแห่งการส่งเสริมการรู้หนังสือ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แต่ละแห่งจัดสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่จงรักภักดีและความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งแต่ละแห่งมีความแตกต่างเป็นพิเศษจากห้องสมุดประชาชนอำเภอทั่วไป กล่าวคือ เป็นศูนย์รวบรวมหนังสือพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และมีห้องเฉลิมพระเกียรติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอพระราชประวัติพระปรีชาญาณและพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประชาชนชาวไทย (สุมาลี ขุนขจี. 2556 : 2) นอกจากนี้ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ยังเป็นศูนย์กลางสนับสนุนเครือข่ายการเรียนรู้ที่มุ่งจัดกิจกรรมการบริการให้สมบูรณ์ตามบทบาทที่ได้กำหนดไว้ ตามระเบียบของกรมการศึกษานอกโรงเรียนว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2535 เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารของชุมชน หมายถึง การจัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้และค้นคว้าวิจัย โดยจัดให้มีบริการหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์ รวมทั้งกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านส่งเสริมการอ่านและการค้นคว้า ด้านการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านห้องสมุดเคลื่อนที่สู่ชุมชนด้านส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนตามความรู้และความสนใจด้านครอบครัวสัมพันธ์และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อื่น ๆ ตามความเหมาะสมเป็นศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน หมายถึง การจัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมด้านแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน จัดบริการชุดทดลองและชุดสาธิต จัดพื้นที่สำหรับบริการตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ตามความเหมาะสมเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของชุมชน หมายถึง การจัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งบริการแก่ชุมชน โดยการจัดกิจกรรมการศึกษาและศิลปวัฒนธรรมและเป็นศูนย์ประชาคมโดยจัดให้บริการสถานที่ประชุม สัมมนา การแสดงผลผลิต จัดกิจกรรมของเด็กและครอบครัว รวมถึงการจัดกิจกรรมอเนกประสงค์ของชุมชน โดยเน้นด้านการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมวันสำคัญตามประเพณี การส่งเสริมการดำเนินงานเชิงธุรกิจในห้องสมุด การส่งเสริมการจัดนันทนาการ การจัดสวนสุขภาพ สถานที่พักผ่อน สนามเด็กเล่น และกิจกรรมชุมชนอื่น ๆ ตามความเหมาะสม และเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน หมายถึง การจัดห้องสมุดให้เป็นเครือข่ายการเรียนรู้และการเชื่อมประสานระหว่างห้องสมุดกับแหล่งความรู้ในชุมชนอื่น เช่น ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน สถานศึกษา แหล่งประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น โดยพัฒนาการผลิตเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร จัดทำเอกสารเพื่อแลกเปลี่ยนหมุนเวียนไปตามห้องสมุดเครือข่ายในชุมชนต่าง ๆ ตลอดจนการฝึกอบรม

เพื่อขยายการบริการของห้องสมุดไปอย่างกว้างขวางและทั่วถึงห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเพื่อให้มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศชาติให้รุ่งเรืองสืบไปตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กิจกรรมและบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดจึงมุ่งเน้นการส่งเสริมตามภารกิจตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าว รวมทั้งการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติแก่ชุมชนและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ แก่สาธารณชน (สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้. 2552 : 1) ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้บัญญัติไว้ในหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา ตามนัย มาตรา 25 ได้บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ” จึงถือได้ว่าห้องสมุดจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีขึ้นอย่างสมบูรณ์

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่าง ๆ ให้แก่ ปัจเจกครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติโดยใช้แนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพทั้ง 6 ทุน ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนกายภาพ ทุนทางการเงิน ทุนทางทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทุนทางวัฒนธรรม มาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน โดยเฉพาะการสร้างฐานทางปัญญา นอกจากนี้แล้ว แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียนและตามอัยาศัยอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสำนักงาน กศน. ได้มีนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2559 โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทุกช่วงวัยและพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งกำหนดไว้ในจุดเน้นการดำเนินงาน ข้อ 4.2 มุ่งเน้นการส่งเสริมเกิดชุมชนรักการอ่าน “สร้างการอ่าน เสริมการเรียนรู้” ในรูปแบบหมู่บ้าน/ชุมชนแห่งการอ่าน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน และบ้านหนังสือชุมชน (สำนักงาน กศน. 2559 : 1) โดยมุ่งพัฒนาคนไทยให้มีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ปลูกฝังและสร้าง เจตคติให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการอ่าน ส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยสนับสนุนการพัฒนาแหล่งการอ่านให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และหลากหลาย เช่น ห้องสมุดประชาชน เป็นต้น

จากการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดในประเทศไทย เช่น การประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย (ชุตินา สัจจนันท์ และคณะ. 2550 : 15) พบว่าห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานของคณะวิจัยสาเหตุสำคัญเพราะขาดการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้อาคารประชาชนตกเกณฑ์มาตรฐาน คือ เรื่องการประชาสัมพันธ์กล่าวคือห้องสมุดส่วนใหญ่ยังอ่อนการประชาสัมพันธ์ไม่สามารถสื่อสารให้ผู้ใช้บริการรู้ว่ามียะไรให้บริการบ้างในห้องสมุดของตน

ซึ่งสอดคล้องกับแบบสอบถามที่เก็บจากผู้ให้บริการที่ พบว่า ประชาชนผู้ให้บริการยังไม่ทราบข้อมูลด้านการบริการของห้องสมุด และปัจจัยที่ส่งผลให้ห้องสมุดไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานมาจากหลายประเด็นด้วยกัน เช่น งบประมาณ บุคลากร การประชาสัมพันธ์ สถานที่ตั้ง ความต้องการของผู้ใช้บริการ เรื่องดังกล่าวได้แสดงให้เห็นสภาพปัญหาต่าง ๆ ของห้องสมุดประชาชนเป็นอย่างมาก สรุปได้ว่าปัญหาหลัก ๆ ได้แก่ สถานที่ตั้งห้องสมุด อยู่ห่างไกลชุมชน การเดินทางไปมาไม่สะดวก อาคารมีลักษณะคับแคบเกินไป ชั้น/ตู้วางหนังสือมีไม่เพียงพอ วารสาร นิตยสารมีไม่เพียงพอบุคลากรมีจำนวนน้อย ภายในห้องสมุดขาดการรักษาความสะอาดห้องสมุด ภายในร้อนอบอ้าว ลักษณะภายนอกไม่มีการปรับปรุงให้สวยงาม ไม่มีสถานที่จอดรถสำหรับผู้ให้บริการ มีเสียงดังรบกวนจากภายนอก จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2555 – 2556 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2557 : 8) พบว่าคนไทยมีสถิติการอ่านหนังสือ 37 นาทีต่อคน ต่อปี และมีการอ่านหนังสือจากห้องสมุดประชาชน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.9% ต่อปี

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ขอพระราชทานพระราชนุญาต ดำเนินโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” โดยเริ่มก่อตั้งห้องสมุดรุ่นแรก จำนวน 37 แห่ง เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสที่พระชนมายุ 36 พรรษา ในปี พ.ศ. 2534 และวางแผนจัดตั้งอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปัจจุบันมีห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” 96 แห่งทั่วประเทศ สำหรับห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชดำเนินทรงเปิด เป็นลำดับที่ 94 เมื่อวันที่ 7 ต.ค. 2558

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เกิดจากความจงรักภักดีของประชาชนภายในจังหวัด โดยได้รับสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2553 จากองค์กรส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ และงบประมาณจากกระทรวงศึกษาธิการ เป็นจำนวนเงิน 7,050,000 บาท ภายหลังจากการก่อสร้างฯ ในวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการเฝ้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายแผ่นศิลาฤกษ์ เพื่อทรงพระสุหร่ายและทรงเจิมสำหรับนำไปประกอบพิธีก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ และในวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ได้ดำเนินการ วางศิลาฤกษ์โดยนายประเสริฐ บุญเรือง เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์ ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2556 เป็นต้นมาและได้รับพระเมตตาจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชดำเนินทรงเปิดเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2558 เป็นลำดับที่ 94 ในจำนวน 96 แห่งของประเทศ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เปิดให้บริการทุกวันราชการ ตั้งแต่เวลา 08.30 น – 16.30 น. แต่ในสภาพแรกเปิดจนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2556 – 2558) ผลการดำเนินงานจากรายงานผลการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (เอกสารอัดสำเนา. 2558 : 2) พบว่า มีคนเข้ามาใช้บริการประมาณ 100 – 150 คนต่อเดือน มีสมาชิกห้องสมุดจำนวน 430 คนซึ่งเป็นจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับความต้องการที่จะให้บริการ

แม้ว่าจะทำหนังสือออกประชาสัมพันธ์ และจัดทำแผ่นพับไปยังหน่วยราชการต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์แล้ว ก็ไม่ค่อยมีใครสนใจเข้ามาใช้บริการ ทั้งที่ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัยที่สำคัญ ถือเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญสำหรับประชาชนในพื้นที่ และบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ตามบทบาทที่ได้กำหนดไว้ ได้ตระหนักในสภาพปัญหาการบริการ จำนวนการเข้ามาใช้บริการของผู้รับบริการและจำนวนสมาชิกของห้องสมุด ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว เพราะผู้ใช้บริการเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อความเจริญก้าวหน้าและความสำเร็จของห้องสมุด ซึ่งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ มีความจำเป็นต้องสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน เพื่อการดำเนินงานที่สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรมได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พร้อมทั้งได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ และนำยุทธศาสตร์ไปใช้ในการพัฒนาสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้มีผู้เข้ามาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และส่งผลให้สังคมไทยเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นอย่างไร
2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรเป็นอย่างไร
3. ผลการประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
2. บรรณารักษ์ห้องสมุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ในการพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้มีคุณภาพและสามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อเป็นกรอบในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ ผู้ใช้บริการภาคีเครือข่าย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 569 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหา ได้แก่ ผู้ใช้บริการห้องสมุดภาคีเครือข่าย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 220 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่าง

2) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาจากผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารการศึกษา และผู้กำหนดทิศทางของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่มีประสบการณ์ทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยทำการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ซึ่งได้มาจากผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

ระยะที่ 3 ผู้วิจัยทำการประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 23 คน ประกอบด้วย

ตัวแทนผู้ใช้บริการห้องสมุด ตัวแทนภาคีเครือข่าย และตัวแทนกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตในการนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการวิจัย ดังนี้

- 4.1 ระยะที่ 1 ดำเนินการระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึง เดือนมีนาคม 2559
- 4.2 ระยะที่ 2 ดำเนินการระหว่างเดือนเมษายน 2559 ถึง เดือนมิถุนายน 2559
- 4.3 ระยะที่ 3 ดำเนินการระหว่างเดือนกรกฎาคม 2559 ถึง เดือนธันวาคม 2559

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการพัฒนาการบริหารจัดการห้องสมุด

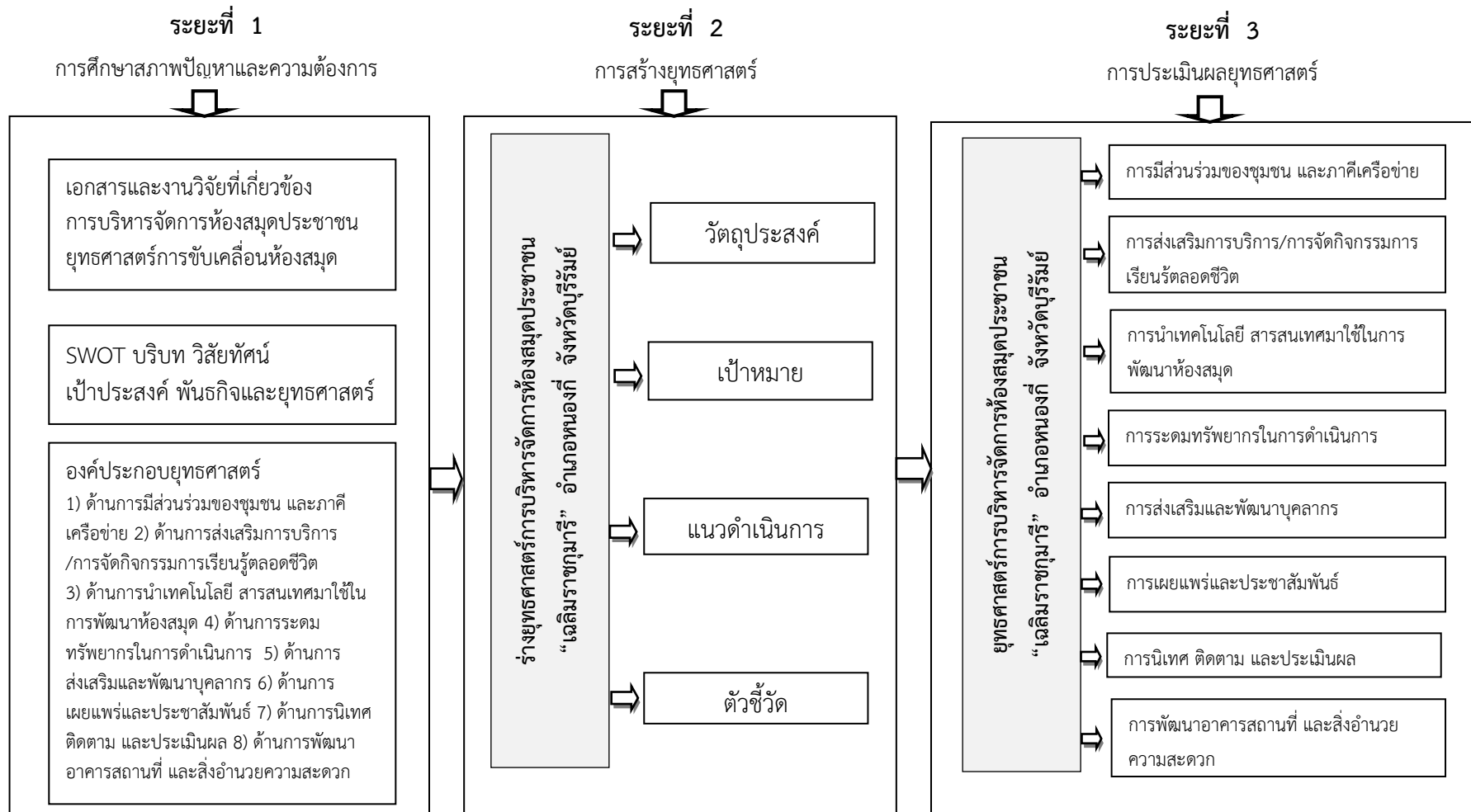
2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด ของ นันทรัตน์ เจริญกุล (2551) จุฑารัตน์ ศราวณะวงศ์ (2552) ชำนาญ เหล่ารักผล (2553) สุปรีชา กมลาศน์ (2553) อติศร บาลโสง (2557) เดือนเพ็ญ โต้นวุธ (2559) เคอร์โตและปีเตอร์ (Certo and Peter. 1991) เบ็ทแมนและสเนล (Bateman and Snell. 1999) มินซ์เบิร์ก (Mintzberg. 1994) เดวิส (Davis. 2000) สมาน อัสวภูมิ (2554) เดวิด (David. 2014) สุวิทย์ มูลคำ (2548) วันชัย มีชาติ (2549) เบ็ทแมนและสเนล (Bateman and Snell. 1999) สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2543) เคอร์โตและปีเตอร์ (Certo and Peter. 1991) ศิริชัย กาญจนวาสี และคนอื่น ๆ (2553) คอทเลอร์และเมอร์ฟี (Kotler and Murphy. 1981) วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2546)

3. บริบทของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

จากนั้นนำสารสนเทศที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากข้อ 1 – 3 นำมาจัดทำร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวนยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้

- 3.1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย
- 3.2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 3.3 ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด
- 3.4 ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ
- 3.5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร
- 3.6 ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์
- 3.7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
- 3.8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

เพื่อนำไปสู่การวิจัยและพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารจัดการประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาตามกระบวนการพัฒนา 3 ระยะ กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1.1

ภาพประกอบ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด** หมายถึง แนวทาง วิธีการ รูปแบบการตัดสินใจ หรือแผนปฏิบัติการที่ผู้บริหาร บรรณารักษ์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้ประชาชนและผู้สนใจมาใช้บริการห้องสมุดมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ จำนวน 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย 2) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด 4) ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ 5) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร 6) ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ 7) ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และ 8) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

1.1 **ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย** หมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชน ตลอดจนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่การสร้าง ความตระหนักร่วมกัน การร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมปรับปรุงแก้ไข พัฒนาร่วมกัน ตลอดจนการร่วมรับผลประโยชน์โดยการสร้างจิตสำนึกให้ทุก ๆ คนเป็นผู้รับผิดชอบหลัก เป็นเจ้าของในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

1.2 **ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต** หมายถึง การให้บริการของห้องสมุดประชาชน ประกอบด้วย บริการการอ่าน บริการยืม – คืน บริการหนังสือจอง บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการแนะแนว การอ่าน บริการสอนการใช้ห้องสมุด บริการสืบค้นฐานข้อมูล บริการรวบรวมบรรณานุกรม บริการ ข่าวสารทันสมัย บริการอินเทอร์เน็ต บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ บริการห้องสมุดเคลื่อนที่และบริการขอใช้ สถานที่ประชุม

1.3 **ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด** หมายถึง การนำข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ ทุกสาขา ซึ่งได้มีการจัดรวบรวมแล้วบันทึกลงในสื่อหรือวัสดุทั้งในรูปแบบ สิ่งตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ สามารถถ่ายทอดและเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและสังคม และเป็นการ นำเอาเทคโนโลยีมาจัดการในกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศหรือสารสนเทศในระยยะต่าง ๆ ตั้งแต่การ เสาะแสวงหา การวิเคราะห์ การจัดเก็บและการเผยแพร่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ ความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ นำมาใช้ประโยชน์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์

1.4 **ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ** หมายถึง แนวทาง วิธีการในการ จัดหางบประมาณ ซึ่งนำมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้มีประสิทธิภาพ

1.5 **ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร** หมายถึง แนวทาง วิธีการในการ ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น อบรม พัฒนา ศึกษาดูงาน ศึกษาเอกสาร เป็นต้น ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ

1.6 **ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์** หมายถึง การประชาสัมพันธ์ภายใน ห้องสมุดเป็นการสื่อสารภายในองค์กรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร รวบรวมข้อมูล จูงใจ ชักชวน แนะนำให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรและสร้างทีมงาน เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ โดยมี

วิธีการที่หลากหลาย เช่น การพูด การสื่อสาร การจัดทำเอกสารภายใน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำโปสเตอร์ ป้ายประกาศ สัญลักษณ์ การจัดกิจกรรมนันทนาการ การสำรวจทัศนคติและความคิดเห็นของบุคลากร และการใช้สื่อสังคมออนไลน์

1.7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล หมายถึง ขั้นตอนหรือกระบวนการทำงานและดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อให้การแนะนำช่วยเหลือ มีขวัญกำลังใจ ส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพห้องสมุดประชาชนให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการของห้องสมุดประชาชน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

1.8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง แนวทางและวิธีการพัฒนาพื้นที่สำหรับอ่านและศึกษาค้นคว้า แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีบรรยากาศเงียบสงบ และอาจมีพื้นที่สำหรับใช้เสียงในการศึกษาเป็นกลุ่ม มีโต๊ะเก้าอี้หลายรูปแบบ นั่งได้สบาย และมีห้องสำหรับการศึกษาเดี่ยวและกลุ่ม พื้นที่พักผ่อนเป็นพื้นที่บริการอ่านวารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ มีบรรยากาศสบาย ๆ เป็นกันเอง ให้ความรู้สึกอบอุ่นเหมือนอยู่บ้าน อาจจัดให้มีมุมกาแฟไว้บริการ และพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น พื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ ห้องฉาย VCD ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มุมพบปะ ซึ่งอาจใช้เสียงได้ในระดับหนึ่ง

2. ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” หมายถึง ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

3. บรรณารักษ์ หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ในตำแหน่งบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

4. ผู้ใช้บริการของห้องสมุด หมายถึง ผู้ใช้บริการของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

5. ภาศึเครือข่ายของห้องสมุด หมายถึง หมายถึง บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถานศึกษาที่เป็นภาศึเครือข่ายของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 101 ภาศึเครือข่าย

6. กลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุด หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ผู้ให้บริการ นักวิชาการ นักวิชาชีพ บรรณารักษ์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ครู กศน.ตำบล ในอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์
 - 1.1 ความหมายของยุทธศาสตร์
 - 1.2 คุณลักษณะของยุทธศาสตร์ที่ดี
 - 1.3 การกำหนดทิศทางหลักและยุทธศาสตร์ขององค์กร
 - 1.4 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์
2. การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน
 - 2.1 ความหมายของห้องสมุดประชาชน
 - 2.2 หน้าที่ห้องสมุดประชาชน
 - 2.3 ประเภทของห้องสมุดประชาชน
 - 2.4 แนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน
 - 2.5 การพัฒนาศักยภาพห้องสมุดยุคใหม่
 - 2.6 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน
3. บริบทของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
 - 3.1 ความเป็นมา
 - 3.2 แนวทางการดำเนินงานห้องสมุด
 - 3.3 แนวทางในการดำเนินงานภายใต้กลยุทธ์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์

ภายใต้การแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว โดยเฉพาะในโลกที่ไร้พรมแดนและการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ธุรกิจและหน่วยงานต่าง ๆ จึงต้องมียุทธศาสตร์ที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คำว่า “ยุทธศาสตร์” นี้ในบางตำราหรือในบางวิชาชีพก็ใช้คำว่า “กลยุทธ์” ซึ่งเป็นคำที่นิยมมากในทางด้านธุรกิจ มากกว่าวิชาชีพอื่น ๆ แต่ในปัจจุบันสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ได้มีการนำยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์มาใช้ขยายคำว่า การจัดการเชิงยุทธศาสตร์ หรือการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategy Management) และในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้คำว่า ยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเข้าใจตรงกัน

1.1 ความหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ (Strategy) มาจาก “Strategos” ในภาษากรีก ที่เกิดจากคำว่า “Stratos” ซึ่งหมายถึง “Army” หรือ “กองทัพ” ผสมกับคำว่า “Agein” ซึ่งหมายถึง “Lead” หรือ “นำหน้า” จึงทำให้นักวิชาการทางการศึกษาตีความว่า “Leading the Total Organization” หรือ “การนำทางให้องค์กรโดยรวม” ซึ่งมีนัยทั้งเชิงจุดมุ่งหมายและวิธีการว่าต้องการจะทำ “อะไร” ให้สำเร็จและทำ “อย่างไร” ในการบริหารจัดการที่องค์การมุ่งพยายามสร้างประสิทธิผลและประสิทธิภาพการทำงานให้มากที่สุด ทั้งนี้ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็น “ชื่อเสียง” หรือ “ทักษะความชำนาญ” ที่องค์การเก็บสะสมเอาไว้ และนำไปสร้างความเจริญเติบโตให้กับองค์การต่อไปอีกในอนาคต ซึ่งทุกองค์การตระหนักถึง “ยุทธศาสตร์” ในการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ หมายถึงอะไรนั้น ได้มีนักวิชาการนักบริหาร หลายท่านในประเทศให้ความหมายไว้ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

นันทรัตน์ เจริญกุล (2551 : 23) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง แผน/แนวทาง/วิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้องค์การสามารถอยู่รอดท่ามกลางสภาวะการแข่งขันและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่วางไว้

จุฑารัตน์ ศราวณะวงศ์ (2552 : 36) ยุทธศาสตร์ หมายถึง กรอบในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่กำหนดลักษณะและทิศทางขององค์กร ซึ่งช่วยให้องค์กรบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ชำนาญ เหล่ารักผล (2553 : 92) ยุทธศาสตร์ หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยในการวางกรอบทิศทางและแนวทางดำเนินงานภายในองค์กร เพื่อให้้องค์กรสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพแก้ปัญหา และพัฒนางานภายในองค์กร โดยมีการวางยุทธวิธีขององค์กรที่ยึดหลักการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อองค์กร

สุปรีชา กมลาคณ์ (2553 : 11) ที่ให้ความหมายยุทธศาสตร์ว่า หมายถึง กลวิธีหรือกลยุทธ์ในการดำเนินการในขอบเขตที่กว้างขวางหรือระดับสูงให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมุ่งที่จะให้บรรลุในเวลาอันสั้นที่สุด และสิ้นเปลืองหรือเกิดการเสียหายแก่ฝ่ายดำเนินกลยุทธ์น้อยที่สุด ซึ่ง กาญจนา นาคสกุล (2551 : 22) ราชบัณฑิตได้อธิบายเพิ่มเติมว่า เป็นการกำหนดแผนการให้เหมาะกับการต่อสู้กับข้าศึกทั้งในทางรุก และในทางตั้งรับโดยใช้กำลังทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ จิตวิทยา และกำลังรบทางทหารเพื่อให้ได้ชัยชนะได้เปรียบข้าศึกและให้มีการสูญเสียน้อยที่สุด ยุทธศาสตร์เป็นวิชาที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายชาติ วัตถุประสงค์แห่งชาติ รวมทั้งเป้าหมาย แผนการดำเนินงานกำลังสนับสนุน กลวิธี และต้องพิจารณาถึงอุปสรรคพร้อมทั้งเตรียมทางแก้ไข เพื่อให้การต่อสู้ได้รับชัยชนะในที่สุด เช่นเดียวกับพจนานุกรม ศัพท์ทหาร กระทรวงกลาโหม สหรัฐอเมริกา ได้อธิบายยุทธศาสตร์ว่า เป็นศิลป์และศาสตร์ในการพัฒนา และการใช้อำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ จิตวิทยา กำลังทหาร ตามความจำเป็น ทั้งในยามสงบและยามสงคราม เพื่อทำให้เกิดการสนับสนุนอย่างสูงสุดต่อนโยบายด้านต่าง ๆ รวมทั้ง เพื่อมุ่งที่จะเพิ่มพูนโอกาสและผลของชัยชนะในทางที่เกื้อกูลและโอกาสของการพ่ายแพ้ให้น้อยลง (สุมิตร สุวรรณ. 2554 : 22)

อดิสร บาลโสง (2557 : 29) ยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวหรือวิธีการทำงานที่ดีที่สุด เพื่อให้้องค์กรบรรลุความสำเร็จและเป้าหมายระยะยาวที่กำหนดไว้ ดังนั้น การวางแผนยุทธศาสตร์

จึงจำเป็นต้องอาศัยผลการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ นั่นคือ การพิจารณาวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือองค์กร ร่วมกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและเพียงพอในการวางแผนต่อไป

เดือนเพ็ญ โต้นวุธ (2559 : 16) ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการที่สำคัญที่จะใช้เพื่อให้ องค์การบรรลุเป้าหมายหลักของหน่วยงาน โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาในต่างประเทศที่กล่าวถึงยุทธศาสตร์ ดังเช่น เคอร์โตและปีเตอร์ (Certo and Peter. 1991 : 27) กล่าวถึง ยุทธศาสตร์ ว่าหมายถึง วิธีการดำเนินงานที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การในระยะยาว ส่วน เบ็ทแมนและสเนล (Bateman and Snell. 1999 : G-5) ได้กล่าวว่า ยุทธศาสตร์เป็นรูปแบบของวิธีการปฏิบัติ และการจัดสรรทรัพยากรที่กำหนดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ นอกจากนี้สอดคล้องกับมินซ์เบิร์ก (Mintzberg. 1994 : 125 – 126) อธิบายเพิ่มเติมว่า ยุทธศาสตร์ คือ 1) แผนซึ่งกำหนดทิศทางและชี้แนะแนวทางในการดำเนินการในอนาคต 2) รูปแบบของพฤติกรรม 3) การกำหนดฐานะหรือตำแหน่งในสนามแข่งขัน 4) ทศนิยมภาพที่เน้นสภาพที่แท้จริงขององค์การ และคุณลักษณะที่น่าจะเป็นขององค์การ และ 5) กลวิธีต่อสู้หรือแข่งขันเพื่อเอาชนะฝ่ายตรงข้ามให้ได้ สอดคล้องกับ เดวิส (Davis. 2000 : 43) กล่าวว่า การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นการวางแผนพัฒนาระยะยาวขององค์การบนรากฐานการวิเคราะห์ให้โอกาส และอุปสรรคจากการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก และการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ที่ดีต้องอาศัยหลักเหตุและผลของวิธีการแก้ปัญหาอย่างวิทยาศาสตร์ กล่าวโดยสรุป ยุทธศาสตร์ คือ แนวคิดหรือแผนงานหรือแนวทางในการทำงานที่มีความยืดหยุ่น มีเป้าหมายทิศทางที่แน่ชัด โดยคำนึงถึงสถานะการเปลี่ยนแปลงจากทั้งภายในและภายนอกองค์การ ดังนั้นยุทธศาสตร์จึงเป็นกรอบแนวคิดใหม่และแนวทางกว้าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแผนงานและโครงการในรายละเอียดได้ว่าจะทำอะไรบ้าง ทำอย่างไรเพื่อนำไปสู่ผลผลิตที่สอดคล้องกับภารกิจและเป้าหมายขององค์การ ในการวิจัยครั้งนี้ยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวทางในการทำให้ครู มีความตระหนักในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และนอกจากนี้ สมาน อัสวภูมิ (2554 : 2) ยังได้กล่าวสรุปลักษณะของยุทธศาสตร์ไว้ ดังต่อไปนี้

1) ยุทธศาสตร์กำหนดขึ้นเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ ซึ่งสิ่งที่ต้องการดังกล่าวอาจจะกำหนดเป็นรายการที่ต้องการปรัชญา ปณิธาน หรือวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือหลายอย่างร่วมกันก็ได้

2) ยุทธศาสตร์ควรเป็นแก่นวิธีการที่จะพิชิตและได้มาในสิ่งที่เราต้องการไม่ใช่รายการหรือรายละเอียดของสิ่งที่จะทำ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ใช้แก่นวิธีดังกล่าวเป็นกรอบแนวคิดในการคิดค้นหายุทธวิธี หรือวิธีการย่อยต่าง ๆ เพื่อพิชิตเป้าหมายต่อไป

3) การกำหนดยุทธศาสตร์องค์การอาจจะคิดเฉพาะตัวยุทธศาสตร์ หรือกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ หรือคิดทั้งระบบครบวงจรการบริหารยุทธศาสตร์ก็ได้

ตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ เป็นเครื่องมือในการวางแผน แนวทาง วิธีการ รูปแบบ การตัดสินใจ หรือแผนปฏิบัติที่ผู้บริหารนำไปใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ที่วางไว้ในอนาคต

1.2 คุณลักษณะของยุทธศาสตร์ที่ดี

ในการกำหนดยุทธศาสตร์ ได้มีนักการศึกษา กล่าวถึง คุณลักษณะของยุทธศาสตร์ที่ดี ได้แก่ สุวิทย์ มูลคำ (2548 : 10) ได้สรุปคุณลักษณะของยุทธศาสตร์ที่ดีว่ายุทธศาสตร์จะต้องมี จุดเน้นที่ชัดเจน โดยจะต้องไม่อยู่ในลักษณะที่มีขอบเขตคลุมกว้างเกินไปจนไม่มีจุดเน้นที่ชัดเจน มีความคล่องตัวตามทันการเปลี่ยนแปลง ทันต่อเหตุการณ์และมีความเหมาะสมที่จะใช้แก้ปัญหาตาม สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้และสิ่งสำคัญต้องมีกลไกการประสานให้ทุกอย่างเข้ากันได้ ต้องมี แนวทางร่วมสำหรับที่ฝ่ายต่าง ๆ จะประสานและสามารถช่วยให้งานดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วันชัย มีชาติ (2549 : 115 – 116) กล่าวว่า การวางแผนยุทธศาสตร์มีลักษณะสำคัญ คือ 1) มององค์การในภาพรวม (Holistic) การวางแผนยุทธศาสตร์มององค์การในฐานะที่เป็นอันหนึ่ง อันเดียวกัน แผนยุทธศาสตร์จะคลุมทั้งองค์การ และมีระดับของแผนที่สอดคล้องกันตั้งแต่แผนระดับ องค์การ แผนระดับหน่วยงานย่อยในองค์การและแผนปฏิบัติการ 2) มุ่งเน้นอนาคต (Future Oriented) การวางแผนยุทธศาสตร์จะให้ความสำคัญกับอนาคตขององค์การเช่นเดียวกับการวางแผน ประเภทอื่น ๆ จะคลุมทั้งแผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ซึ่งแผนระยะต่าง ๆ จะต้องมีความสอดคล้องกันจึงจะทำให้องค์การสามารถทำงานได้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ และ 3) ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลง (Change Management) การวางแผน ยุทธศาสตร์จะให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมขององค์การทั้งด้านของการเปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อมที่กระทบต่อองค์การ และการปรับเปลี่ยนองค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงไป การวางแผนยุทธศาสตร์จะต้องมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และกำหนด ยุทธศาสตร์ขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม แผนยุทธศาสตร์จึงเป็นการวางแผนที่มี การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์การในการวางแผน ซึ่งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการ วางแผนยุทธศาสตร์จะมีทั้งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในองค์การ นอกจากนี้ เบ็ทแมนและสเนล (Bateman and Snell. 1999 : 6 - 7) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ เป็นตัวกำหนดสิ่งที่องค์การต้องการ หรือเป็นคุณลักษณะของยุทธศาสตร์ที่ดี ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Purpose) ภารกิจ (Mission) เป้าหมาย (Goal) วัตถุประสงค์ (Objectives) จากลักษณะของยุทธศาสตร์ที่กล่าวมา ทำให้แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ได้รับความสนใจและนำมาใช้ ในการบริหารงานองค์การมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นองค์การภาครัฐ หรือภาคเอกชน โดยเฉพาะภาคเอกชน ที่ได้รับความประสบความสำเร็จมาก่อนแล้ว

ตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ที่ดีว่ายุทธศาสตร์จะต้องมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ในการวางแผนยุทธศาสตร์จะมีทั้งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน องค์การ มีจุดเน้นที่ชัดเจน มีความคล่องตัวตามทันการเปลี่ยนแปลง ทันต่อเหตุการณ์และมีความ เหมาะสมที่จะใช้แก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้และสิ่งสำคัญต้องมีกลไกการประสาน ให้ทุกอย่างเข้ากันได้ ต้องมีแนวทางร่วมสำหรับที่ฝ่ายต่าง ๆ จะประสานและสามารถช่วยให้งาน ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน

1.3 การกำหนดทิศทางหลักและยุทธศาสตร์ขององค์การ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2548 : 19 – 23) ได้เสนอแนะถึงการกำหนดทิศทางขององค์การ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ (Vision) แต่ละบุคคลจะมีวิสัยทัศน์ที่แตกต่างกัน บุคคลที่มีวิสัยทัศน์ คือ บุคคลที่สามารถมองเห็นหรือคาดการณ์สิ่งที่จะเปลี่ยนไปในอนาคตอย่างมีเหตุมีผล และนำเอาการเปลี่ยนแปลงนั้นมาแปรเป็นโอกาสให้กับองค์การ สำหรับองค์การนั้นการมีวิสัยทัศน์จะมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการระบุถึงเหตุผลของการดำรงอยู่ขององค์การนั้น (Reason for Existence) หรือที่ความต้องการจะมีบทบาทและภาพลักษณ์ต่อสังคม ในทางปฏิบัติมักจะใช้คำว่า “วิสัยทัศน์” และ “พันธกิจหรือภารกิจ” เป็นคำที่ทดแทนกันได้ นอกจากนี้ ดนัย เทียนพุด (2540 : 35) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ขององค์การที่ประสบความสำเร็จ จะมีคุณลักษณะพิเศษ คือ สามารถวัดความสำเร็จได้จดจำได้ง่าย สื่อในภาษาที่มีความหมายต่อทุกคนในองค์การ ที่สำคัญยิ่ง คือ ความตั้งใจที่จะให้พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปรายถึงความสามารถในการแข่งขันที่แท้จริง การเลือกวิสัยทัศน์สำหรับอนาคต ทางเลือกอื่น ๆ เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ รวมถึงวิธีการที่นำมาซึ่งความสำเร็จและจูงใจทุกคน ตัวอย่างวิสัยทัศน์ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้

วิสัยทัศน์ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ เป็นหน่วยงานหลักในการวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนที่ยึดประโยชน์ส่วนรวมทันต่อการเปลี่ยนแปลงและมีประสิทธิภาพสูง

วิสัยทัศน์ของกองทัพเรือ คือ กองทัพเรือจะเป็นกองทัพเรือชั้นนำในภูมิภาคด้วยขนาดของกำลังรบที่สมดุล ทันสมัย ภายใต้การบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพเป็นสำคัญ

1. ภารกิจหรือพันธกิจ (Mission) เป็นข้อความที่แสดงภารกิจหลักขององค์การจะเป็นการประกาศกว้าง ๆ ถึงจุดมุ่งหมายหรือแนวทางที่ใช้เพื่อการเจริญเติบโตและการอยู่รอดขององค์การ ทำให้องค์การมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง การกำหนดภารกิจเป็นการแปรวิสัยทัศน์ขององค์การให้มีขอบเขตที่แคบลงพอที่จะให้การบริหารในด้านต่าง ๆ ขององค์การสามารถใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่อไปได้ ในการกำหนดภารกิจนั้น ควรที่จะพิจารณาภารกิจที่กระทำอยู่ว่ามีผลงานเป็นอย่างไรควรปรับปรุงอะไรบ้าง และจะกำหนดภารกิจอย่างไรต่อไปสำหรับอนาคต ดังเช่น ภารกิจของมหาวิทยาลัย คือ การสอนและการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

2. ปรัชญา (Philosophy) หรือค่านิยมหรือคุณค่า (Value) การกำหนดปรัชญาหรือค่านิยมขององค์การเพื่อให้บุคลากรในองค์การยึดถือไว้ในใจเมื่ออยู่ในเวลาปฏิบัติงาน ปรัชญาจะเป็นสิ่งกำหนดหรือเป็นกรอบกำหนดพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของบุคคล ซึ่งองค์การคาดหวังตัวอย่างเช่น บริการ คือ งานของเรา ลูกค้าน่าต้องเป็นที่หนึ่ง เป็นต้น

3. เป้าหมายขององค์การ (Organization Goals) เป็นการแปรภารกิจขององค์การให้ออกมาเป็นหลักชัยที่บุคลากรในองค์การยึดถือเป็นเป้าหมายที่มีความชัดเจนขึ้น สะดวกต่อการควบคุมและยังใช้เป็นตัวกำหนดเป้าหมายในระดับรอง ๆ ลงไปด้วย เป้าหมายอาจมีได้มากกว่า 1 อย่างก็ได้ เป็นเป้าหมายหลักหรือเป้าหมายระยะยาว เป้าหมายรองหรือเป้าหมายระยะสั้น ข้อความที่เป็นเป้าหมายระยะยาวและเป้าหมายระยะสั้น จะต้องมีความชัดเจนมากขึ้นกว่าข้อความที่เป็นภารกิจอาจอยู่ในรูปเชิงปริมาณ จำนวน ตัวเลข หรือเปอร์เซ็นต์ และมีเนื้อหาครอบคลุมในด้าน

ต่าง ๆ เช่น ด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเงิน ด้านการบริหาร ด้านเทคโนโลยี เป็นต้น นอกจากนี้ เป้าหมายยังอาจถูกปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีความเหมาะสมกับสภาวะการณ์ต่างๆ ขององค์การได้ เป้าหมายขององค์การเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกระดับของการดำเนินงานต้องมีการกำหนดเป้าหมาย ดังนั้น จึงแบ่งระดับของเป้าหมายออกได้ 3 ระดับ ตามระดับการบริหาร ดังนี้

3.1 เป้าหมายยุทธศาสตร์ (Strategic Goals) หรืออาจเรียกว่า เป้าหมายการดำเนินงานของทั้งองค์การ (Corporate Goals) เป็นเป้าหมายโดยรวมขององค์การที่มุ่งหวังจะทำให้สำเร็จเป็นเป้าหมายที่กำหนดโดยผู้บริหารระดับสูงขององค์การ และเป็นเป้าหมายหรือความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับสูงซึ่งต้องเน้นทำให้สำเร็จเองด้วย นอกจากนี้เป้าหมายของยุทธศาสตร์ควรครอบคลุมขอบข่ายงานทั้งหมด เช่น เทคโนโลยี ทรัพยากร การบริหาร บุคลากร งบประมาณ เป็นต้น

3.2 เป้าหมายยุทธวิธี (Tactical Goals) หรือเป้าหมายธุรกิจ (Business Goals) เป็นเป้าหมายที่กำหนดโดยผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับกลางขององค์การ เป็นเป้าหมายที่ต้องบรรลุในระดับฝ่ายหรือระดับหน่วยงาน เป็นเป้าหมายที่แต่ละฝ่ายต้องกำหนดขึ้นและต้องดำเนินการทำให้สำเร็จเพื่อเป็นการส่งเสริมเป้าหมายยุทธศาสตร์ขององค์การ ส่วนใหญ่จะเน้นไปที่วิธีการดำเนินงาน

3.3 เป้าหมายปฏิบัติการ (Operational Goals) เป็นเป้าหมายที่กำหนดโดยผู้จัดการระดับกลางและผู้บริหารระดับต้น เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องทำให้บรรลุผลสำเร็จในระดับแผนกหรือในระดับแต่ละบุคคล มักจะเป็นเป้าหมายระยะสั้นที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์และเป้าหมายยุทธวิธี

สำหรับเป้าหมายจะมีความยืดหยุ่นหรือความไวต่อการเปลี่ยนแปลงมากกว่าในส่วนของวิสัยทัศน์ และภารกิจ แต่ในบางครั้งถ้าสภาวะแวดล้อมภายนอกต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากและถ้าองค์การไม่มีการปรับทิศทางให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดขององค์การอย่างแน่นอน ก็อาจเปลี่ยนแปลงภารกิจขององค์การได้

1. นโยบาย (Policies) หมายถึง กฎเกณฑ์หรือกติกาสำหรับการทำภารกิจที่กำหนดไว้ว่า สิ่งใดที่อนุญาตให้กระทำและสิ่งใดไม่อนุญาตให้กระทำ นโยบายอาจกำหนดได้หลายระดับ นโยบายที่กำหนดในระดับสูงเรียกว่า นโยบายเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Policies) ส่วนนโยบายที่เห็นกันเป็นส่วนมาก คือ นโยบายระดับปฏิบัติการ (Operation Policies) ของฝ่ายต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น นโยบายของฝ่ายบุคคลเมื่อมีตำแหน่งงานใดในองค์การว่างลง องค์การมีนโยบายสรรหาบุคลากรจากภายในองค์การเข้ามาทำงานในตำแหน่งดังกล่าว เป็นต้น การกำหนดนโยบายเหล่านี้ช่วยผู้บริหารมีกรอบในการตัดสินใจได้ง่ายขึ้น

2. ยุทธศาสตร์ (Strategy) จะเป็นแผนงานกว้าง ๆ ที่ใช้เพื่อการแข่งขันและมุ่งชัยชนะ และเป็นแผนที่จะส่งเสริมให้องค์การสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ การประเมินยุทธศาสตร์ส่วนมากแยกได้ 4 - 5 ระดับ คือ

2.1 ยุทธศาสตร์ในระดับสังคม (Social Strategy) เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการสร้างภาพพจน์ขององค์การขนาดใหญ่ ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

2.2 ยุทธศาสตร์ในระดับบริษัทหรือระดับทั้งองค์การ (Corporate-Level Strategy) เป็นยุทธศาสตร์ที่มีทิศทางกว้าง ๆ ที่องค์การจะดำเนินการ เป็นยุทธศาสตร์ขององค์การที่มีลักษณะประกอบด้วยหลายหน่วยงานอิสระ (Division) หรือหลายหน่วยธุรกิจยุทธศาสตร์ (SBU) กระจายอยู่ทั่วไป

2.3 ยุทธศาสตร์ในระดับธุรกิจหรือหน่วยงานอิสระ (Business-Level Strategy) เป็นยุทธศาสตร์ขององค์การที่มีหน่วยงานเดียวหรือมีผลิตภัณฑ์เดียวให้บริการอยู่ในตลาดที่ไม่หลากหลายหรือหน่วยงานเป็นอิสระจากกัน

2.4 ยุทธศาสตร์ในระดับหน้าที่ธุรกิจหรือระดับฝ่าย (Functional Strategy) เป็นยุทธศาสตร์ในลักษณะที่แสดงขอบเขตการปฏิบัติในเชิงเป็นแผนงานที่ชัดเจนของฝ่ายต่าง ๆ ในแง่ของเป้าหมายที่ต้องการทรัพยากรที่ต้องใช้ และระยะเวลาดำเนินการ เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ในระดับสูงกว่า

ประโยชน์ของการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ มีดังนี้

1. ทำให้เกิดการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การที่สอดคล้องกับความต้องการขององค์การในด้านระบบบริหารที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินงาน อันจะส่งผลดีต่อการสนองตอบความต้องการของลูกค้า

2. ทำให้เกิดการตัดสินใจที่ดีสำหรับผู้บริหาร โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์การที่ได้วางไว้ โดยจะส่งผลต่อพนักงานที่มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ให้เกิดความรู้สึกที่พึงพอใจ

3. ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการมองภาพของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร ทั้งภายในและภายนอก เพื่อประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

4. ทำให้เกิดการเตรียมพร้อมเพื่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อันอาจจะส่งผลต่อธุรกิจ ซึ่งมักจะเกี่ยวข้องกับ 3 C คือ การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ (Change) ความต้องการของลูกค้า (Customers) และเปรียบเทียบการแข่งขันทางธุรกิจ (Competition)

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2548 : 2 - 10) ได้กล่าวถึง การบริหารเชิงยุทธศาสตร์จะก่อให้เกิดประโยชน์มีความสำคัญต่อองค์การ ดังนี้

1. ช่วยให้องค์การคิดอย่างเป็นระบบ โดยการพิจารณานำเอาปัจจัยต่าง ๆ ของสภาวะแวดล้อมมาเป็นประเด็นพิจารณาว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางอย่างไรและจะส่งผลกระทบต่ออย่างไรต่อการดำเนินภารกิจขององค์การ

2. ช่วยให้องค์การมีกรอบ บทบาทและจุดมุ่งหมายที่แน่นอน โดยองค์การจะกำหนดจุดมุ่งหมายในรูปของวิสัยทัศน์ พันธกิจ และปรัชญา เพื่อแจ้งและอธิบายบทบาทขององค์การ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ (Stakeholders) เพื่อทราบถึงบทบาทและจุดมุ่งหมายอย่างเป็นทางการ ที่องค์การจะใช้เป็นแนวทางในการกำกับใช้ทรัพยากรต่อองค์การ และเชิญชวนให้กลุ่มหรือฝ่ายต่าง ๆ เพื่อร่วมกันสนับสนุนภารกิจขององค์การดังกล่าว

3. ช่วยให้องค์การมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานชัดเจนด้านแผนงานต่าง ๆ โดยองค์การจะทำการกำหนดเป้าหมายในระดับต่าง ๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว และมีแผนงานของฝ่ายต่าง ๆ ภายในองค์การที่ถูกคิดขึ้นมาอย่างมีการประสานพลังของฝ่ายต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายโดยมีชัยชนะทางการแข่งขัน

4. ช่วยให้องค์การเน้นการพัฒนาและสร้างศักยภาพทางการแข่งขันโดยองค์การจะมีจุดมุ่งหมายชัดเจนในการสร้างศักยภาพทางการแข่งขันของหน่วยงานตามหน้าที่ทางธุรกิจ (Functional Department) หรือฝ่ายต่าง ๆ ภายในว่าฝ่ายใดหรือใคร ควรจะต้องมีทักษะความรู้ความสามารถการปฏิบัติตนอย่างไรที่จะช่วยสร้างเสริมบทบาทด้านการแข่งขันขององค์การ

5. ช่วยให้องค์การมีแนวทางการดำเนินการที่เน้นการสร้างตัวแบบองค์การที่เหมาะสมกับสถานะแวดล้อม โดยองค์การจะทำการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องว่าตัวแบบขององค์การที่ใช้อยู่ในรูปของระบบ กระบวนการ โครงสร้าง และวิธีการดำเนินการนั้นยังสามารถตอบสนองต่อสถานะแวดล้อมขององค์การอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องหรือไม่

6. ช่วยให้องค์การดำรงสถานะของการมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยองค์การจะเน้นการปรับตัวเองอย่างต่อเนื่องของส่วนต่าง ๆ ภายในทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี เป้าหมาย ระเบียบวิธี และกระบวนการในการดำเนินการ

ตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ เป็นเครื่องมือในการวางแผน แนวทาง วิธีการ รูปแบบ การตัดสินใจ หรือแผนปฏิบัติที่ผู้บริหารนำไปใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ในอนาคต

กระบวนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Management) ขององค์การนั้นจะประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ ขั้นการกำหนดกลยุทธ์ ขั้นการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และขั้นการประเมินผลกลยุทธ์ โดยที่ในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้ เดวิด (David. 2014 : 85 - 87)

1. การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategy Formulation)

เป็นเรื่องของการกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ ซึ่งเป็นการกำหนดแผนที่ทางยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ในขั้นตอนนี้จึงเกี่ยวข้องกับกำหนดยุทธศาสตร์ (Mission Statement) การพิจารณาถึงโอกาสและข้อจำกัดที่มาจากสภาพแวดล้อมภายนอก การพิจารณาถึงจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์การ การกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวขององค์การ การพิจารณาประเมินทางเลือกกลยุทธ์ต่าง ๆ และการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงาน

2. การนำไปสู่การปฏิบัติ (Strategy Implementation)

เป็นการนำแผนยุทธศาสตร์ถ่ายทอดออกมาเป็นแผนปฏิบัติการ รวมถึงการปรับแต่งองค์ประกอบทางการบริหารจัดการ ได้แก่ กระบวนการ โครงสร้าง เทคโนโลยี และคน ในขั้นตอนนี้จึงเกี่ยวข้องกับกำหนดยุทธศาสตร์ของแผนประจำปี การกำหนดนโยบาย การจูงใจบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดสรรทรัพยากรให้แก่การดำเนินกลยุทธ์ต่าง ๆ การสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบใหม่ที่เน้นการทำงานตามกลยุทธ์ การกำหนดโครงสร้างองค์การที่มีประสิทธิผล การจัดเตรียมงบประมาณ รวมถึงการพัฒนาและการใช้ระบบการจัดการข้อมูล

3. การควบคุมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Control)

เป็นการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และการทบทวนสถานการณ์เพื่อปรับแต่งยุทธศาสตร์ ในขั้นตอนนี้จึงเกี่ยวข้องกับการประเมินสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

ไปการทบทวนยุทธศาสตร์ที่ถูกนำไปใช้ การประเมินระดับความสำเร็จของยุทธศาสตร์และแผนรวมถึงการปรับปรุงแก้ไข

นอกจากนี้สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2543 : 34) ได้เสนอกระบวนการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ไว้ว่า ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Analysis) หมายถึง ขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบ 3 ประการ คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร การวิเคราะห์ทัศนคติ ค่านิยม หรือวัฒนธรรมขององค์กร โดยเป้าหมายของการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ก็คือ การที่จะกำหนด “ตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์”

2. ทางเลือกในเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Choice) ถือเป็นขั้นตอนที่สองหลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์แล้ว ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย

ประการแรก การกำหนดแนวทางหรือทางเลือกยุทธศาสตร์ (Strategic Opinion) หรือการกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาขององค์กรไปสู่อนาคต

ประการที่สอง การประเมินทางเลือกยุทธศาสตร์ เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของแนวทาง เพื่อเอากทางเลือกที่ดีที่สุด หรือยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุด (Strategic Fit) ภายใต้ความเป็นไปได้ และแนวทางที่สร้างความก้าวหน้าให้กับองค์กรได้ดีที่สุด

ประการที่สาม การเลือกยุทธศาสตร์ เป็นการตัดสินใจในการเลือกทางเลือกใดเป็นที่เด่นชัด

3. การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ (Strategic Implementation) หมายถึง การวางแผนการใช้ทรัพยากรและการจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม เพื่อที่จะนำแนวทางหรือยุทธศาสตร์ที่ได้ตัดสินใจไปปฏิบัติได้ดี รวมทั้งการกำหนดระบบการบริหาร ระบบสารสนเทศและการสร้างค่านิยมหรือวัฒนธรรมองค์กรด้วย

เคอร์โตและปีเตอร์ (Certo and Peter. 1991 : 42 - 43) ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. “จุดแข็ง - จุดอ่อน” ภายในองค์กรและ “โอกาส - อุปสรรค” จากภายนอกองค์กร ซึ่งเป็นปัจจัยเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรทั้งที่เป็นปัจจัยเงื่อนไขในระยะเวลาที่ผ่านมาและที่จะเป็นปัจจัยเงื่อนไขในอนาคต

2. การจัดวางทิศทางขององค์กร (Establishing Organization Direction) หรือการกำหนดแนวรุกขององค์กร โดยพิจารณาภารกิจขององค์กร (Organization Mission) ซึ่งเน้นเหตุผลในการมีองค์กร และเป้าประสงค์ขององค์กร (Organization Objectives) ซึ่งเน้นประโยชน์ที่ได้รับจากการมีองค์กร

3. การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy Formulation) โดยพิจารณาออกแบบและเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจากการวิเคราะห์ทางเลือกด้วยเทคนิคต่าง ๆ

4. การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ (Strategy Implementation) โดยดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ให้เป็นไปอย่างราบรื่นค้ำึงถึงโครงสร้างองค์กร

(Organization Structure) และวัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture) เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามที่พึงประสงค์

5. การควบคุมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Control) โดยทำการติดตามผลการปฏิบัติงานและทำการประเมินผลกระบวนการและประเมินผลสำเร็จขององค์กร

กระบวนการจัดการเชิงยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากขั้นตอนที่ 1 ไปจนถึงขั้นตอนที่ 5 และมีการดำเนินการทบทวน โดยเวียนกลับมาขั้นตอนที่ 1 โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งองค์กรจะต้องเผชิญและปรับยุทธศาสตร์ให้องค์กรดำเนินได้อย่างเหมาะสมตามกาลเวลา โดยอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหัวหน้าฝ่ายบริหาร (Chief Executive Officer – CEO) ในกรณีองค์กรขนาดเล็กหรือในรูปคณะกรรมการอำนวยการพร้อมกับหัวหน้างานบริหารและหัวหน้างานของหน่วยงานอื่น ๆ ในกรณีองค์กรขนาดใหญ่

ตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ในการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ มีกระบวนการที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 2) การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ และ 3) การควบคุมเชิงยุทธศาสตร์ และจากกระบวนการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ การกำหนดทิศทางหลักและยุทธศาสตร์ขององค์กร ซึ่งจะประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา เป้าหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ โดยการกำหนดทิศทางขององค์กรก็เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อใช้เป็นแนวทางหลักในการดำเนินงานและเป็นจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่ต้องการจะบรรลุนั่นเอง

1.4 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

ศิริชัย กาญจนวาสี และคนอื่น ๆ (2553 : 45) กล่าวว่า องค์ประกอบของการวางแผนยุทธศาสตร์ระดับสถานศึกษานั้นโดยส่วนใหญ่เป็นขั้นของการเตรียมการจัดทาแผนพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปีว่ามีความสำคัญมาก เพราะการดำเนินการในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา ซึ่งต้องมียุทธศาสตร์ที่ดีสามารถดำเนินการให้สอดคล้องกับชุมชนและท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ในระดับสถานศึกษา มีองค์ประกอบดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) เป้าประสงค์ 4) ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์ย่อย และ 5) ตัวชี้วัด ซึ่งประกอบด้วย ตัวชี้วัดด้านผลผลิต และตัวชี้วัดด้านผลลัพธ์

คอตเลอร์และเมอร์ฟี (Kotler and Murphy. (1981 : 470 - 478) ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนยุทธศาสตร์มาใช้ในวงการศึกษาอุดมศึกษาโดยได้แบ่งกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (Environment Analysis)

1. ธรรมชาติ คุณค่า ความคาดหวัง และปณิธานของสถาบันควรจะต้องคิดวิเคราะห์ให้กว่า 10 ปี ข้างหน้า สถาบันควรจะเป็นอย่างไร เพื่อเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

2. วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสถาบันประกอบด้วย

2.1 บุคลากรในองค์กร ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรฝ่ายสนับสนุน จะต้องวิเคราะห์ว่าในอนาคตทุกประเภทจะเป็นอย่างไร ทั้งในแง่ของปริมาณ และศักยภาพในการปฏิบัติงานลักษณะของผู้นำเป็นอย่างไร

2.2 งบประมาณ สถานะทางการเงินปัจจุบันเป็นอย่างไร ในอนาคตจะเป็นอย่างไร และงบประมาณที่จะได้การใช้จ่ายในอนาคต ค่าธรรมเนียมการศึกษา ระบบค่าตอบแทน

2.3 สิ่งอำนวยความสะดวกจะมีผลกระทบต่อการทำงานของสถาบันอย่างไร

2.4 ลักษณะทางกายภาพในอนาคตจะพัฒนาอย่างไร

3. วิเคราะห์ความสามารถของผู้บริหารวางแผนยุทธศาสตร์ต้องใช้ความคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) ของแต่ละระดับ

4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตจะต้องวิเคราะห์ให้ถึงผลกระทบต่อองค์กร

ขั้นตอนที่ 2 การตั้งเป้าหมาย (Goal Formulation) เมื่อประเมินจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกแล้ว จะสามารถกำหนดภารกิจ (Mission) เป้าหมาย (Goal) วัตถุประสงค์ (Objective) ได้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 การทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategy Formulation) จากการประเมินสภาพแวดล้อม ภายในและภายนอกทำให้มองเห็นภาพอนาคตของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคตที่ตั้งเป้าหมายไว้ ด้วยเทคนิค และวิธีการในการดำเนินการเพื่อให้ได้แผนซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ว่าจะต้องทำอะไร

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบองค์กร (Organization Design) เมื่อมีภารกิจหรือและวัตถุประสงค์ใหม่ จะต้องมีการจัดองค์กรให้เอื้อต่อภารกิจเกี่ยวกับการจัดองค์กร บุคลากรและวัฒนธรรมองค์กร

ขั้นตอนที่ 5 การออกแบบระบบ (System Design) เมื่อทราบเป้าหมายของการดำเนินงาน และทราบถึงยุทธศาสตร์ที่จะใช้ในการปฏิบัติ เพื่อให้สำเร็จลุล่วงไปได้นั้น ต้องอาศัยการออกแบบ ระบบการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากองค์ความรู้จากองค์ประกอบการวางแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้นจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้ผู้บริหารเห็นภาพรวมขององค์กรโดยใช้เทคนิค Swot Active และ To Ws ดังวิธีการดังต่อไปนี้

การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพขององค์กร การนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ในการจัดวางทิศทางขององค์กร จากนั้นจึงกำหนดยุทธศาสตร์ว่าจะทำอะไร เพื่อให้ได้ตามทิศทางที่กำหนดไว้ ซึ่งแต่ละขั้นตอนประกอบด้วย (วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. 2546 : 174 – 183)

1. การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานการณ์ขององค์กร แต่ละประเภทย่อมแตกต่างกันไป สถานการณ์เดียวกันอาจส่งผลในเชิงลบกับบางองค์กร และอาจส่งผลในเชิงบวกกับบางองค์กร ดังนั้นประเด็นที่ควรรวบรวมเพื่อนำไปวิเคราะห์ เช่น ประวัติความเป็นมาขององค์กร งาน/โครงการ ตลอดจนตัวชี้วัดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของงาน/โครงการ แหล่งที่มาของรายรับขององค์กร ระบบกระบวนการจัดทำแผนแม่บทหรือแผนระยะยาว รวมทั้งแผนปฏิบัติงานประจำปีในระยะเวลาที่ผ่านมา โดยเฉพาะกระบวนการวางแผน กระบวนการติดตาม ผลการปฏิบัติงาน กระบวนการประเมินผลงาน/โครงการ และกระบวนการปรับแผน บทบาทของผู้บริหารระดับสูงในการกำหนด

นโยบาย และการแปลงนโยบายสู่แผนงานและงาน/โครงการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้บริหารระดับล่าง และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และอิทธิพลของนักการเมือง สื่อมวลชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนทั่วไปที่มีต่อการดำเนินงานขององค์กร

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ได้แก่ การศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กร และการศึกษาสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ซึ่งเป็นเนื้อหาในลักษณะวิเคราะห์ (Analysis) จากนั้นจึงนำเอาผลการวิเคราะห์มาทำการสรุปเนื้อหาในลักษณะสังเคราะห์ (Synthesis) เพื่อประเมินสถานภาพขององค์กรในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานขององค์กร จัดว่าเป็นโอกาส ส่วนสภาพแวดล้อมที่ส่งผลในทางลบแก่องค์กร จัดว่าเป็นภัยอุปสรรค

2.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายในที่เอื้อต่อการดำเนินงานขององค์กร จัดว่าเป็นจุดเด่น และข้อมูลสภาพแวดล้อมภายในที่ส่งผลในด้านลบ จัดว่าเป็นจุดด้อย สำหรับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในสามารถใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น วิเคราะห์ โดย VRIO Framework การวิเคราะห์โดย Value – Chain เป็นต้น

2.3 การประเมินสถานการณ์ขององค์กรในปัจจุบัน ดำเนินการโดยนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมาสังเคราะห์และพิจารณาว่าอยู่ในตำแหน่งที่มีความโน้มเอียงไปในทางที่พึงประสงค์หรือไม่อย่างไร และภาวะการณ์ดังกล่าวเกิดจากอิทธิพลของปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยภายในมากกว่ากัน ข้อสำคัญเกี่ยวกับการสังเคราะห์สภาพแวดล้อม คือ การกำหนดให้สถานการณ์ที่พึงประสงค์ขององค์กรที่มีต่อตัวองค์กรเอง และที่มีต่อสังคมในภาพรวมเป็น Dependent Variables ส่วนชุดของตัวแปรสภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายในเป็น Independent Variables ซึ่งจะต้องทำการศึกษาความเชื่อมโยงเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในชุดตัวแปรนั้น แล้วซึ่งน้ำหนักว่า ตัวแปรใดเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุด และเป็นตัวแปรร่วมให้กับตัวแปรอื่น ๆ โดยอธิบายปรากฏการณ์ที่เป็นผลที่ได้รับโดยตรงและได้รับผลกระทบจากปัจจัยสาเหตุด้วยการใช้ Causal Model หรือใช้ความเชื่อมโยงทางตรรกะ (Logical Linkage) ผลการประเมินสถานภาพขององค์กรในปัจจุบัน จะนำไปประกอบการพิจารณาทางเลือกยุทธ์ที่เหมาะสมพร้อมกับการกำหนดภารกิจขององค์กร

3. การจัดวางทิศทางขององค์กรเป็นการกำหนดจุดหมายปลายทางที่องค์กรจะเดินไปให้ถึงประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และวัตถุประสงค์หรือเป้าประสงค์ในภาพรวมขององค์กร

4. การกำหนดยุทธศาสตร์ หลังจากจัดวางทิศทางขององค์กรแล้ว องค์กรต้องหาวิถีทางที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุทิศทางที่จัดวางไว้ จากนั้นจึงกำหนดยุทธศาสตร์ มี 3 ระดับ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ระดับองค์กร ยุทธศาสตร์ระดับธุรกิจและยุทธศาสตร์ด้านการปฏิบัติการ โดยการกำหนดยุทธศาสตร์โดยทั่วไปจะกำหนดยุทธศาสตร์ระดับองค์กรก่อน โดยคำนึงถึงทิศทางขององค์กรว่าองค์กรต้องการรักษาระดับ เติบโต หรือหดตัว และพิจารณาถึงผลวิเคราะห์กลุ่มการลงทุน อาจใช้วิธีการของ Boston Consulting Group, Growth – Share Matrix หรือ General Electric Business Screen ข้อควรระวังในการกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) การกำหนดยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นการประมวลและใช้ข้อมูลจากสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่วิเคราะห์ว่า เป็นโอกาส ภัยอุปสรรค จุดเด่น หรือจุดด้อยขององค์กรนั้น ควรตระหนักอยู่เสมอว่า ข้อมูลเหล่านั้นอาจสามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ได้

หลากหลาย 2) ยุทธศาสตร์ต้องสามารถรองรับและมีความเพียงพอกับทิศทางที่กำหนดไว้ ทั้งวิสัยทัศน์ และภารกิจขององค์กร ตลอดจนวัตถุประสงค์แต่ละด้านขององค์กร ดังนั้นภายหลังจากกำหนด ยุทธศาสตร์ทางเลือกที่อาจเป็นไปได้ทั้งหมดแล้ว ต้องเรียนเฉพาะยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นในทิศทาง ที่กำหนด และ 3) ยุทธศาสตร์แต่ละระดับต้องรองรับและสอดคล้องกัน

ประเด็นคำถามหลักในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

1. เราจะไปในทิศทางไหน (Where are you going?) สิ่งที่ต้องดำเนินการ คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ (Vision & Mission Statement)

2. สภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร (What is the environment?) สิ่งที่ต้องดำเนินการ คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอก (Internal & External Analysis) การวิเคราะห์ห้าจุดอ่อน – จุดแข็ง – โอกาส – ภัยคุกคาม ต่าง ๆ (SWOT)

3. เราจะไปถึงจุดหมายได้อย่างไร (How do you get there?) สิ่งที่ต้องดำเนินการ คือ การวางกลยุทธ์ หรือแนวทางการดำเนินงาน (Strategies) เพื่อให้บรรลุในสิ่งที่เราต้องการจะทำ

ทั้งนี้ ในบางทัศนะทางวิชาการอาจให้เริ่มจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมก่อนที่จะ กำหนดทิศทางขององค์กร แต่อย่างไรก็ตาม เราก็สามารถปรับเปลี่ยนขั้นตอน โดยการกำหนดไว้ก่อน ว่าเราจะไปในทิศทางใด แล้วจึงค่อยวิเคราะห์ว่าสภาพแวดล้อมที่จะไปในทิศทางนั้นว่าเป็นอย่างไร

การวางยุทธศาสตร์ขององค์กร

ในการวางยุทธศาสตร์นั้น จะต้องมีการกำหนดคำแถลงภารกิจขององค์กร (Mission Statement) ซึ่งคือการให้คำนิยาม หรือการอธิบายถึงขอบข่ายการดำเนินงานหรือลักษณะ ของการดำเนินงานขององค์กร เช่นองค์กรของเราจะให้บริการอะไร มีใครเป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะมา รับบริการจากเรา จุดมุ่งหมายของการดำเนินงานและภาพลักษณ์ที่ต้องการ จะเป็นคืออะไร รวมไปถึง ปรัชญาการบริหารงานหรือค่านิยมขององค์กรที่ยึดมั่น (Core values)

เมื่อกำหนดคำแถลงภารกิจขององค์กรแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือการกำหนดเป้าประสงค์ หรือวัตถุประสงค์ในระดับภาพรวมขององค์กร ว่าเราต้องการที่จะบรรลุอะไร และนั่นก็คือสิ่งที่เรา กำหนดให้องค์กรดำเนินการ โดยระบุตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน

ในการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการนั้น สามารถแบ่งประเด็น การประเมินผลออกเป็น 4 มิติ โดยปรับจากแนวคิดของ Kaplan & Norton เกี่ยวกับ Balanced Scorecard (BSC) ซึ่งมีมิติทั้ง 4 ด้านนั้น ได้แก่

มิติที่ 1 : มิติด้านประสิทธิผล

เทียบได้กับมิติทางด้านการเงิน (Financial Perspective) ของ BSC โดยกำหนดให้ องค์กรแสดงผลงานที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ โดย เน้นว่าต้องการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์อะไร

มิติที่ 2 : มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ

เทียบได้กับมิติทางด้านกระบวนการดำเนินงาน (Internal Work Process Perspective) ของ BSC โดยกำหนดให้องค์กรแสดงความสามารถในการปฏิบัติราชการ เช่น การลด ค่าใช้จ่าย และการลดระยะเวลาการให้บริการ เป็นต้น

มิติที่ 3 : มิติด้านคุณภาพการให้บริการ

เทียบได้กับมิติทางด้านลูกค้า (Customer Perspective) ของ BSC โดยกำหนดให้องค์การแสดงความสำคัญกับผู้รับบริการในการให้บริการที่มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ รวมทั้งเรื่องของความโปร่งใสในการทำงานด้วย

มิติที่ 4 : มิติด้านการพัฒนาองค์กร

เทียบได้กับมิติด้านการเรียนรู้และการเติบโตขององค์กร (Learning & Growth Perspective) ของ BSC โดยกำหนดให้ส่วนราชการแสดงความสามารถในการเตรียมพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กร เช่น การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การบริหารคนและความรู้ในองค์กร เป็นต้นซึ่งทั้งหมดนี้จะนำไปสู่ Template ในเรื่องของการเป็นองค์กรที่มุ่งเน้นยุทธศาสตร์ (Strategy – Focused Organization)

ตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการวางแผนที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน เริ่มตั้งแต่การกำหนดภารกิจหลักขององค์กร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์ การจัดวางยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยผู้บริหารต้องตอบคำถามหลัก คือ องค์กรกำลังจะก้าวไปทางไหน สภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร องค์กรจะไปถึงจุดหมายได้อย่างไร ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์จนไปถึงการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรนั่นเอง

การวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์ SWOT เป็นการประเมินวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรเพื่อประเมินจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) การวิเคราะห์ SWOT จะถูกใช้เป็นรากฐานของการกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อบรรลุภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์กร ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการวิเคราะห์ SWOT อาจจะเสนอแนะว่าองค์กรควรจะเปลี่ยนแปลงภารกิจ ซึ่งการวิเคราะห์ SWOT เป็นขั้นตอนแรกของการวางแผนยุทธศาสตร์ ผู้บริหารองค์กรสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่ได้จากการประเมินองค์กรและสภาพแวดล้อมมาใช้ประโยชน์ ในการพิจารณาตัดสินใจหาทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ได้ โดยจะนำจุดแข็ง จุดอ่อนของสภาพแวดล้อมภายในมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อดูว่าองค์กรกำลังเผชิญกับสถานการณ์เช่นใด และภายใต้สถานการณ์เช่นใดและภายใต้สถานการณ์เช่นนั้น องค์กรควรจะทำอย่างไรในเชิงยุทธศาสตร์ โดยทั่วไปผู้บริหารองค์กรจะเผชิญกับสถานการณ์ 4 รูปแบบ ดังนี้ (ทศพร ศิริสัมพันธ์. 2539 : 36 – 45)

การประเมินวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร เป็น 4 สถานการณ์ คือ

สถานการณ์ที่ 1 (จุดแข็ง – โอกาส) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนามากที่สุด เนื่องจากองค์กรค่อนข้างที่จะมีจุดแข็งภายในค่อนข้างมาก ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมค่อนข้างที่จะให้ออกสาแก่องค์กรในหลายอย่าง ดังนั้นผู้บริหารขององค์กรควรกำหนดยุทธศาสตร์ในเชิงรุก (Aggressive Strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้าง มาปรับใช้ และฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดมาหาประโยชน์อย่างเต็มที่

สถานการณ์ที่ 2 (จุดอ่อน – อุปสรรค) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด เนื่องจากองค์กรกำลังเผชิญกับภัยอุปสรรคจากภายนอก และมีปัญหาจุดอ่อนภายในอยู่หลาย

ประการ ดังนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับผู้บริหารขององค์กร คือ ยุทธศาสตร์การตั้งรับหรือป้องกันตัว (Defensive Strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลบหลีกภัยอุปสรรคต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนมาตรการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด รวมทั้งแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ

สถานการณ์ที่ 3 (จุดอ่อน – โอกาส) สถานการณ์นี้โอกาสได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาลักษณะภายในที่เป็นจุดอ่อนอยู่หลายอย่างเช่นกัน ดังนั้น ทางออกสำหรับผู้บริหารขององค์กร คือ ยุทธศาสตร์การพลิกตัว (Turnaround Oriented Strategy) เพื่อขจัดหรือแก้ไขจุดอ่อนภายในต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดให้

สถานการณ์ที่ 4 (จุดแข็ง – อุปสรรค) สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการดำเนินงานแต่ตัวองค์กรเองมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งอยู่หลายประการ ดังนั้นแทนที่ผู้บริหารขององค์กรจะรอจนกระทั่งสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารขององค์กรสามารถที่จะเลือกยุทธศาสตร์การแตกตัว หรือกระจายกิจการ (Diversification Strategy) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีอยู่ในการสร้างโอกาสในด้านอื่น ๆ แทน

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ (2542 : 101 – 105) ได้เสนอแนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ โดยการวิเคราะห์ SWOT ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ตำแหน่งสถานภาพขององค์กร
2. การพิจารณาทางเลือกยุทธศาสตร์ในระดับขององค์กร
3. การวิเคราะห์ตำแหน่งของสถานภาพของแผนงาน
4. พิจารณาทางเลือกยุทธศาสตร์ในระดับของแผนงาน
5. การวิเคราะห์ตำแหน่งของสถานภาพของงาน/โครงการ
6. พิจารณาทางเลือกยุทธศาสตร์ในระดับของกิจกรรมภายใต้งาน/โครงการ

สำหรับการวิเคราะห์ SWOT ทั้ง 6 ขั้นตอน มีลักษณะเป็นแกนสองเส้นตัดกันระหว่างจุดแข็ง จุดอ่อน ภายในองค์กรกับแกน โอกาสและอุปสรรคภายนอก ทำให้เกิดเป็นช่องสี่ช่องเพื่อการวิเคราะห์

อาร์มสตรอง (Armstrong. 1996 : 83) กล่าวว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) หรือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพเป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์สำหรับองค์กร ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านั้นนี้ต่อการดำเนินงานขององค์กร

1. S คือ Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็งซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นข้อดี ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กรซึ่งจะใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดยุทธศาสตร์องค์กร

2. W คือ Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อนซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ขององค์กรซึ่งองค์กรจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

3. O คือ Opportunities หมายถึง โอกาส ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นผลมาจากการที่สภาพแวดล้อมภายในภายนอกขององค์กรเพื่อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงาน

ขององค์กรปกอาจแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน

4. T คือ Threats หมายถึง อุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งองค์กรจำเป็นต้องปรับยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้จริง

ตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ในการวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรนั้น มีความจำเป็นจะต้องประเมินสภาพแวดล้อมปัจจุบันในองค์กรในด้านจุดแข็งจุดอ่อนขององค์กรหรือหน่วยงาน และประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรในด้านอุปสรรคและโอกาสอีกด้วย เทคนิคการประเมินที่ได้รับความนิยมใช้ในวงการธุรกิจ และองค์กรที่มีใช้ธุรกิจปัจจุบัน คือ การวิเคราะห์ SWOT คำว่า SWOT เป็นคำย่อมาจากคำเต็มว่า Strength, Weakness, Opportunity และ Threat การวิเคราะห์จะมีประโยชน์อย่างยิ่งเพราะเป็นการประเมินว่า องค์กรอยู่ในสภาวะอย่างไร เพื่อนำข้อมูลจากการวิเคราะห์องค์กรไปดำเนินการวางแผนยุทธศาสตร์

2. การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน

2.1 ความหมายของห้องสมุดประชาชน

มีผู้ให้ความหมายของคำว่าห้องสมุดประชาชนไว้หลายท่าน ดังนี้

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 34) ให้ความหมายว่า ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่จัดบริการให้แก่ประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ ละทุกระดับการศึกษา จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐให้เป็นส่วนหนึ่งของการทางการศึกษา ซึ่งรัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการ ทั้งนี้ได้มีการจำกัดสิทธิ์ของเอกชนหรือองค์กรต่าง ๆ ที่มีความศรัทธาจัดขึ้นเพื่อบริการสังคม

ไพบูลย์ คำจริง (2552 : 57) ให้ความหมายว่าห้องสมุดประชาชนหมายถึงห้องสมุดที่รัฐหรือเทศบาลจัดตั้งขึ้นเพื่อบริการแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยทุกอาชีพทุกระดับการศึกษาและต้องมีหนังสือทุกระดับทุกชนิดและมีจำนวนมากเพียงพอ

กนกพร อ่อนบุญ (2553 : 12) ให้ความหมายว่า ห้องสมุดประชาชน หมายถึง เป็นแหล่งที่รวบรวมความรู้วิทยากรหลากหลายด้านให้บริการความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร แก่ประชาชนในชุมชนหรือท้องถิ่นต่าง ๆ โดยไม่จำกัดเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา อีกทั้งยังส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจแก่คนทุกกลุ่ม

อารีลักษณ์ อุดมแก้ว (2555 : 11) ให้ความหมายของห้องสมุดประชาชน คือ ห้องสมุดที่รัฐบาล จัดหวัด เทศบาล จังหวัดนั้น ๆ จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นของตน เพื่อเป็นแหล่งส่งเสริมความรู้ ความสนใจ ปรับปรุงความรู้ในงานอาชีพของตน ให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ และความเพลิดเพลิน เป็นศูนย์รวมข่าวสาร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ของประเทศ และของโลกให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้ทราบความเคลื่อนไหว มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์

ฟิชเชอร์ (Fisher. 2003 : 4 – 16) ให้ความหมายว่า ห้องสมุดประชาชน คือ ห้องสมุดที่รับเงินสนับสนุนจากเงินกองทุนสาธารณะ และประชาชนทุกคนทุกระดับสามารถเข้าใช้ห้องสมุดโดยไม่ต้องเสียค่าบำรุง

จากความหมายดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่จัดขึ้นจากหน่วยงานของรัฐหรือจะเป็นเอกชน หรือองค์กรต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นก็ย่อมได้ เปิดให้บริการฟรีให้แก่ประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติ และศาสนา เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านป้องกันการลืมนหนังสือ และนำความรู้ที่ได้รับมาปรับปรุงการดำรงชีวิตให้ดียิ่งขึ้น

การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน

การบริหาร (Administration) มีความหมายคล้ายคลึงกับคำว่า การจัดการ (Management) ในด้านความนิยมเราใช้คำว่า การบริหารในหน่วยงานของรัฐหรือเกี่ยวข้องกับการปกครองและใช้คำว่า การจัดการในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการธุรกิจ อุตสาหกรรม (สิริกร มณีรินทร์ และคณะ. 2549 : 76) ซึ่งการบริหารเป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานเพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้และ ไพบูลย์ คำจริง (2552 : 79) ได้กล่าวถึงบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมีอยู่ 7 ประการคือ

1. การวางแผน (Planning) คือการกำหนดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน และวางแผนสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานได้แก่การเงินบุคลากรวิธีดำเนินการประเมินผล และการประชาสัมพันธ์

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing) คือการจัดระบบการทำงานของหน่วยงานโดยแบ่งเป็นแผนงานต่าง ๆ

3. การดำเนินงานด้านบุคลากร (Staffing) คือการกำหนดผู้รับผิดชอบงานต่าง ๆ ตามความสามารถและความถนัด

4. การอำนวยการ (Directing) คือการกำหนดแนวทางการดำเนินงานการรับคำสั่ง การควบคุมการแนะนำและการแก้ปัญหาในการดำเนินงาน

5. การประสาน (Coordinating) คือการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้เกิดความสะดวกระบายและมีประสิทธิภาพ

6. การจัดทำรายงาน (Reporting) คือการเสนอผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าและเป็นแนวทางในการพัฒนาและประเมินผลงาน

7. การจัดการงบประมาณ (Budgeting) คือการดำเนินงานด้านการเงินเพื่อให้มีเงินดำเนินการอย่างเพียงพอและเหมาะสม

ตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหารเป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานเพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

2.2 หน้าที่ห้องสมุดประชาชน

มีผู้อธิบายเกี่ยวกับหน้าที่ของห้องสมุดประชาชน ดังนี้

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association. 1992 : 25) ได้กล่าวว่า หน้าที่ของห้องสมุดประชาชน มีอยู่ 5 ประเด็น คือ

1. สนับสนุนการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัย และโรงเรียนวิชาชีพต่าง ๆ

2. สนับสนุนการทำงานตามนโยบายของรัฐบาล และเศรษฐกิจของประเทศ

3. ให้โอกาสแก่ประชาชนในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

4. เป็นศูนย์กลางชุมชนที่สำคัญของสังคม
5. การจัดหาทรัพยากรให้แก่ประชาชน เพื่อแจ้งข่าวสาร วัฒนธรรม ความเจริญ
งอกงามทางสติปัญญา

อภิรดี กันเดช (2551 : 66) ได้กล่าวไว้ว่า หน้าที่ของห้องสมุดประชาชนมีอยู่ 5 ประเด็น
คือ

1. สนับสนุนการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัยและโรงเรียน
วิชาชีพต่าง ๆ
2. สนับสนุนการทำงานตามนโยบายของรัฐบาลและเศรษฐกิจของประเทศ
3. ให้โอกาสแก่ประชาชนในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
4. เป็นศูนย์กลางชุมชนที่สำคัญของสังคม
5. การจัดหาทรัพยากรให้แก่ประชาชนเพื่อแจ้งข่าวสารวัฒนธรรมความเจริญ
ทางสติปัญญาส่วนบทบาทหน้าที่ของห้องสมุดประชาชนตามที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
ได้ระบุไว้ว่าห้องสมุดประชาชนมีหน้าที่เก็บรวบรวมวัสดุสารนิเทศต่าง ๆ ได้แก่หนังสือวารสารเอกสาร
สิ่งพิมพ์โสตทัศนวัสดุฐานข้อมูลตลอดจนสารนิเทศในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่อาศัย
อยู่ใกล้ห้องสมุดในเขตจังหวัดอำเภอและท้องถิ่นที่ห้องสมุดประชาชนนั้นๆตั้งอยู่ห้องสมุดประชาชน
จึงเป็นแหล่งความรู้และข่าวสารที่ทันเหตุการณ์และความเคลื่อนไหวของสังคมที่ทุกคนมีสิทธิเข้าศึกษา
ค้นคว้าได้ตลอดเวลาตลอดจนส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชนและประเทศ นอกจากนี้ยัง
มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและการศึกษาค้นคว้ารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
สร้างนิสัยให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมจากบทบาทหน้าที่ของห้องสมุดประชาชน

ตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ห้องสมุดประชาชนมีหน้าที่ในการจัดหาวัสดุต่าง ๆ ทั้งสื่อ
สิ่งพิมพ์และสื่อไม่ใช่สิ่งพิมพ์รวมทั้งข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจและสังคมชุมชน
เผยแพร่วัฒนธรรมบริการให้แก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่านและการใช้เวลา
ว่างให้เป็นประโยชน์

2.3 ประเภทของห้องสมุดประชาชน

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้จัดแบ่งห้องสมุด
ประชาชนในปัจจุบันออกเป็น 3 ประเภทดังนี้ (กุลธร เลิศสุริยกุล. 2542 : 20 - 21)

1. ห้องสมุดประชาชนขนาดใหญ่ได้แก่ห้องสมุดประชาชนจังหวัดหอสมุดรัชมังคลา-
ภิเชกพระราชวังไกลกังวลหัวหินซึ่งเป็นลักษณะอาคาร 2 ชั้นชั้นบนจัดบริการหนังสือเอกสารและสื่อ
ที่เกี่ยวกับการศึกษาตามหลักสูตรแต่ละระดับโดยจัดเป็นห้องโสตทัศนศึกษาห้องการศึกษาออก
โรงเรียน มุม มสธ. มุม มร. มุมข้อมูลท้องถิ่นเป็นต้นชั้นล่างจัดให้บริการหนังสือเอกสารและสื่อทั่วไป
ได้แก่สารคดีบันเทิงหนังสือเด็กเป็นต้น

2. ห้องสมุดประชาชนขนาดกลางได้แก่ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” มีลักษณะ
เป็นอาคาร 2 ชั้นชั้นบนจัดเป็นห้องท้องถิ่นบริการข้อมูลสำหรับชุมชนห้องการศึกษาออกโรงเรียนจัด
ให้บริการสื่อความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับห้องเฉลิมพระเกียรติฯ จัดบริการข้อมูล
เกี่ยวกับพระราชประวัติพระราชกรณียกิจโครงการพระราชดำรินหนังสือพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระ

พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระราชวงศ์ที่เกี่ยวข้องเป็นต้นชั้นล่าง จะจัดบริการหนังสือเอกสารและสื่อโดยทั่วไป

3. ห้องสมุดประชาชนขนาดเล็กได้แก่ห้องสมุดประชาชนอำเภอมีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียวหรือ 2 ชั้นจัดบริการหนังสือและสื่อโดยจัดเป็นมุมต่าง ๆ เช่น มุมเด็ก มุมครอบครัว มุมวารสาร มุมหนังสือพิมพ์ มุมหนังสือทั่วไป มุมอ้างอิง มุมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น

ตามที่ได้กล่าวไว้ จึงสรุปได้ว่า ห้องสมุดประชาชนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทห้องสมุดประชาชนขนาดใหญ่ ห้องสมุดประชาชนขนาดกลาง และห้องสมุดประชาชนขนาดเล็กตามวัตถุประสงค์ในการให้บริการ

2.4 แนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 35) ได้ให้แนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน ดังนี้

2.4.1 ด้านอาคารสถานที่

สำนักงานการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย (2552 : 56) ได้จัดแบ่งห้องสมุดประชาชนในปัจจุบัน ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ห้องสมุดประชาชนขนาดใหญ่ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัด หอสมุดรชมังคลาภิเษกพระราชวังไกลกังวลหัวหิน ซึ่งเป็นลักษณะอาคาร 2 ชั้น ชั้นบนจัดบริการหนังสือเอกสารและสื่อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตามหลักสูตรแต่ละระดับ โดยจัดเป็นห้องโสตทัศนศึกษา ห้องการศึกษานอกโรงเรียน มุม มสธ. มุม มร. มุมข้อมูลท้องถิ่น เป็นต้น ชั้นล่างจัดให้บริการหนังสือเอกสาร และสื่อทั่วไป ได้แก่ สารคดี บันเทิง หนังสือเด็ก เป็นต้น

2. ห้องสมุดประชาชนขนาดกลาง ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” มีลักษณะเป็นอาคาร 2 ชั้น ชั้นบนจัดเป็นห้องท้องถิ่นบริการข้อมูลสำหรับชุมชน ห้องการศึกษานอกโรงเรียน จัดให้บริการสื่อความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับ ห้องเฉลิมพระเกียรติฯ จัดบริการข้อมูลเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำรินหนังสือพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระราชวงศ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ชั้นล่างจะจัดบริการหนังสือ เอกสาร และสื่อโดยทั่วไป

3. ห้องสมุดประชาชนขนาดเล็ก ได้แก่ห้องสมุดประชาชนอำเภอ มีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว หรือ 2 ชั้น จัดบริการหนังสือและสื่อ โดยจัดเป็นมุมต่าง ๆ เช่น มุมเด็ก มุมครอบครัว มุมวารสาร มุมหนังสือพิมพ์ มุมหนังสือทั่วไป มุมอ้างอิง มุมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 67) ได้กล่าวถึงอาคารสถานที่ไว้ว่า

1. ห้องสมุดประชาชนควรตั้งอยู่ในศูนย์ชุมชน การคมนาคมสะดวกอาจเป็นอาคารเอกเทศ หรือเป็นส่วนหนึ่งของอาคาร สภาพแวดล้อมอาคารห้องสมุดสวยงาม และมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ

2. การออกแบบอาคารสถานที่ ควรคำนึงถึงลักษณะพิเศษของห้องสมุดและความต้องการใช้งานในอนาคต ให้มีความสวยงาม

3. ห้องสมุดประชาชนควรดำเนินการด้านอาคารโดยใช้มาตรฐานออกแบบและการก่อสร้างอาคาร

4. อาคารห้องสมุดประชาชนประกอบด้วย ห้องปฏิบัติการของบุคลากร มีพื้นที่จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะ มีพื้นที่บริการสำหรับเด็กเยาวชน และผู้ใหญ่ มีที่นั่งศึกษา คำถามช่วยค้นคว้าควรอยู่ในที่ทำงานของบรรณารักษ์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ควรได้มาตรฐาน คงทนสะดวกต่อการเคลื่อนย้าย

2.4.2 ด้านการบริหารงาน

ในการบริหารนั้น เป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานเพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งมีผู้ได้นำมากล่าวไว้ดังนี้

กุลิค (Gulik. 1973 : 45) ได้กล่าวถึงบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมีอยู่ 7 ประการคือ

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานและวางแผนสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ได้แก่การเงิน บุคลากร วิธีดำเนินงาน การประเมินผล และการประชาสัมพันธ์

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing) คือ การจัดระบบการทำงานของหน่วยงาน โดยแบ่งเป็นแผนงานต่าง ๆ

3. การดำเนินงานด้านบุคลากร (Staffing) คือ การกำหนดผู้รับผิดชอบงานต่าง ๆ ตามความสามารถและความถนัด

4. การอำนวยการ (Directing) คือ การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน การรับคำสั่งการควบคุม การแนะนำ และการแก้ปัญหาในการดำเนินงาน

5. การประสานงาน (Coordinating) คือ การประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้เกิดความสะดวก ประหยัด และมีประสิทธิภาพ

6. การจัดทำรายงาน (Reporting) คือ การเสนอผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าและเป็นแนวทางในการพัฒนา และประเมินผลงาน

7. การจัดการงบประมาณ (Budgeting) คือ การดำเนินงานด้านการเงินเพื่อให้มีเงินดำเนินการอย่างเพียงพอและเหมาะสม

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 67) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการไว้ว่า

1. รัฐต้องส่งเสริมการบริหารและการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนให้ได้มาตรฐาน
2. ห้องสมุดประชาชนควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน / โครงการ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาของรัฐ และหน่วยงานเจ้าสังกัด

3. ห้องสมุดประชาชนควรจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการระบบการประเมินผลและการประกันคุณภาพ

4. การอำนวยการ (Directing) คือ การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน การรับคำสั่งการควบคุม การแนะนำ และการแก้ปัญหาในการดำเนินงาน

5. การประสานงาน (Coordinating) คือ การประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดความสะดวก ประหยัด และมีประสิทธิภาพ

6. การจัดทำรายงาน (Reporting) คือ การเสนอผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าและเป็นแนวทางในการพัฒนา และประเมินผลงาน

7. การจัดการงบประมาณ (Budgeting) คือ การดำเนินงานด้านการเงินเพื่อให้มีเงินดำเนินการอย่างเพียงพอและเหมาะสม

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 34) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการไว้ว่า

1. รัฐต้องส่งเสริมการบริหาร และการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนให้ได้มาตรฐาน

2. ห้องสมุดประชาชนควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน / โครงการ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาของรัฐ และหน่วยงานเจ้าสังกัด

3. ห้องสมุดประชาชนควรจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการระบบการประเมินผลและการประกันคุณภาพเดียว ศึกษาเป็นกลุ่ม มีห้องประชุม มีพื้นที่สำหรับคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ห้องน้ำ และพื้นที่ว่าง

2.4.3 ด้านครุภัณฑ์

ประกาศ พาวินันท์ (2541 : 43) ได้กล่าวถึง ครุภัณฑ์ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของห้องสมุด เพื่อให้บริการทรัพยากรและสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการประเภทของครุภัณฑ์และการจัดวาง มีดังนี้

1. ชั้นวางหนังสือ มีทั้งชั้นที่ใช้กับหนังสือทั่วไป และชั้นสำหรับวางหนังสือหายาก มีฝากระຈกบานเลื่อนปิดใส่กุญแจได้ แบ่งเป็นลักษณะดังนี้

1) ชั้นสูง เป็นชั้นเปิดผนังด้านข้าง 2 ด้าน ส่วนด้านหลังจะมีฝาหรือไม่มีฝาก็ได้ขึ้นอยู่กับประโยชน์ใช้สอย ต้องการวางเดี่ยว ๆ หรือใช้วางประกบกันก็ได้ ทำด้วยไม้จะแข็งแรงทนทานและสวยงามกว่าชั้นเหล็ก สูงประมาณ 180 เซนติเมตร กว้างชั้นละ 90 เซนติเมตร มี 5 ชั้น เลื่อนขึ้นลงได้ลึก 8-10 นิ้ว ไม้ที่ทำชั้นหนา 1 นิ้ว ฐานที่บสูง 10 เซนติเมตร

2) ชั้นเตี้ย สำหรับวางได้หน้าต่าง หรือกั้นบริเวณภายในห้องโดยเฉพาะการจัดหนังสืออ้างอิงที่มีขนาดใหญ่และน้ำหนักมาก ความสูงพอดีกับระดับหน้าต่าง มีฐานสูง 10 เซนติเมตร ลึก 8 -10 นิ้ว ช่วงชั้นยาว 90 เซนติเมตร จะทำที่ช่วงชั้นก็ได้ ให้วัดระยะพื้นที่ที่จะใช้ในการจัดวาง จะทำชั้นที่สามารถเลื่อนขึ้นลงได้ หรือทำเพียง 2 ชั้น ที่มีช่วงห่างระหว่างชั้นตายตัว แต่การทำที่สามารถเลื่อนขึ้นลงได้จะใช้ประโยชน์ได้มากกว่าในระยะยาวเพราะสามารถปรับให้เข้ากับขนาดของหนังสือ และปรับให้สอดคล้องกับการจัดวางหนังสือได้สะดวก

2. ชั้นวารสาร อาจเป็นชั้นสูงสำหรับผู้ใหญ่ หรือชั้นเตี้ยสำหรับเด็ก แต่ทำเป็นชั้นเอียงเพื่อสะดวก และมีชั้นรองรับวารสารล่วงหน้าไว้ด้านล่าง ส่วนชั้นวางวารสารเย็บเล่มใช้เหมือนกับชั้นวางหนังสือ แต่ต้องใช้วัสดุที่เป็นหลัก หรืออาจเป็นไม้ก็ได้ แต่ต้องมีความแข็งแรงรับน้ำหนักวารสารได้เป็นอย่างดี

3. ชั้นวางหนังสือพิมพ์ โดยทั่วไปเป็นที่ตั้งทำเป็นร่อง และมีไม้หนีบที่สำหรับใส่หนังสือพิมพ์แต่ช่วงห่างระหว่างชั้นไม่มาก

4. ตู้บัตรรายการ เป็นตู้ไม่มีลิ้นชักสำหรับใส่บัตรรายการ ห้องสมุดควรใช้ตู้มาตรฐานขนาด 30 ลิ้นชักเป็นอย่างน้อย

5. ครุภัณฑ์สำหรับการยืมคืนหนังสือ อาจทำเป็นโต๊ะรูปสี่เหลี่ยมหรือกลมให้เหมาะกับประโยชน์ใช้สอยและขนาดของห้องสมุด ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้

1) ชั้นสำหรับวางหนังสือที่นำมาคืน เพื่อนำบัตรยืมเก็บเข้าที่ก่อนนำขึ้นชั้นบริการ

2) ที่วางใต้ชั้นวางหนังสือ เพื่อสำหรับเก็บรถเข็นหนังสือสำหรับนำหนังสือขึ้นชั้นได้ด้วย

3) มีรางวัลสำหรับใส่บัตรหนังสือ

4) ลินชักสำหรับการวางอุปกรณ์ในการประทับตรายืมคืน และอุปกรณ์อื่น ๆ

5) พื้นที่สำหรับการวางอุปกรณ์ การลบแถบแม่เหล็ก กรณีที่มีการนำการยืมคืนด้วยระบบอัตโนมัติเข้ามาใช้

6) พื้นที่สำหรับวางหนังสือสำรอง

7) เก้าอี้สำหรับเจ้าหน้าที่มีขนาดใหญ่ หรือสามารถปรับระดับขึ้นลงได้เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน

6. โต๊ะอ่านหนังสือ ควรเป็นโต๊ะสี่เหลี่ยม เมื่อนำมาต่อกันเป็นโต๊ะประชุมได้ มีโต๊ะสำหรับนั่ง 4 คน ขนาด 1 คูณ 1 เมตร หรือ 6 คน ขนาด 1 คูณ 1.45 เมตร ขาสูง 73 – 7.5 เซนติเมตร โต๊ะอ่านหนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดยาว 22 – 25 นิ้ว และกว้าง 16 นิ้ว เพื่อให้เหมาะกับการใช้ของเด็ก โต๊ะอ่านหนังสือเฉพาะบุคคล ที่มีที่กั้นด้านหน้าพร้อมหลอดไฟ การวางโต๊ะสมาธิ สำหรับการศึกษาค้นคว้าเพียงลำพัง มีปลั๊กไฟสำหรับติดไว้ทุกโต๊ะ เพื่อให้สามารถใช้กับอุปกรณ์เสตที่ค้นวัสดุหรือคอมพิวเตอร์ส่วนตัวขนาดเล็ก

7. เก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือ ควรทำด้วยไม้และขาไม้ ตรงใต้ที่นั่งควรเหล็กยึดไว้เพื่อความทนทาน ความสูงของขาพนักเก้าอี้และความกว้างของที่นั่งเท่ากัน คือประมาณ 42 – 45 เซนติเมตรสำหรับห้องสมุดประชาชนควรมีชุดโต๊ะเก้าอี้สำหรับเด็กโดยเฉพาะและจัดวางไว้ในมุมเด็กและเยาวชน

8. ป้ายสำหรับจัดนิทรรศการ เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขอบทำด้วยไม้ ขนาดแล้วแต่ความเหมาะสมกับขนาดของห้อง หรืออาจจะนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้สำหรับการจัดทำป้ายนิทรรศการ เพื่อเพิ่มความมั่นใจห้องสมุดควรมีการทำป้ายประกาศเล็ก ๆ สำหรับใช้ประกาศข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์แยกต่างหาก

9. ตู้จุลสาร เป็นตู้เหล็กเก็บเอกสารขนาด 4 ลินชัก

10. โต๊ะเก้าอี้สำหรับบุคลากรห้องสมุด ควรใช้โต๊ะขนาดที่สามารถใช้ให้เหมาะสมกับงานสามารถวางหนังสือที่เตรียมลงทะเบียน วางสมุดทะเบียนขนาดใหญ่ โต๊ะสำหรับซ่อมหนังสือ โต๊ะบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

11. โต๊ะสำหรับวางคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์

12. รถเข็นหนังสือ มีล้อเข็นได้

13. โต๊ะวางเครื่องพิมพ์ดีดพร้อมเก้าอี้

14. ที่ป็นหยิบหนังสือ เพื่อความปลอดภัยในห้องสมุดควรมีที่สำหรับป็นหยิบหนังสือที่อยู่บนชั้นสูง ๆ

15. ผู้จัดการทรัพยากรหนังสือใหม่ เป็นผู้กระจกที่มองเห็นภายในทุกด้าน มีทั้งแบบที่มีฝาปิดใส่กุญแจ และที่ด้านบนเปิดโล่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายแต่ละห้องสมุด

16. แผนวางพจนานุกรม

17. ประตูทางเข้าออกห้องสมุด

18. ครุภัณฑ์เก็บโสตทัศนวัสดุ เช่น ตู้เก็บแถบวีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง เป็นต้น

19. ตู้ทะเบียนวารสาร สำหรับการลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง เพื่อทำทะเบียนวารสารและหนังสือพิมพ์สำหรับบรรณารักษ์

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 34) ได้กล่าวถึงครุภัณฑ์ไว้ว่า

1. ห้องสมุดประชาชน ควรมีครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของบุคลากร และการบริการผู้ใช้อย่างเพียงพอ และจัดหาเพิ่มตามความเหมาะสม โดยให้มีลักษณะและขนาดตามมาตรฐาน

2. บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการออกแบบครุภัณฑ์ จากลักษณะครุภัณฑ์ที่ติดตั้งนั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดวางครุภัณฑ์ในห้องสมุดควรคำนึงถึงความสะดวก ความสวยงาม การจัดครุภัณฑ์ไม่ควรแน่นจนเกินไป โต๊ะรับ – จ่าย หนังสือ ควรอยู่ใกล้ทางเข้าออก ตู้บัตรรายการ ตู้จุลสาร ชั้นวางหนังสืออ้างอิง และตะบริการตอบ

3. ห้องสมุดประชาชนควรนำระบบการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มาใช้

4. ห้องสมุดประชาชนควรจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ การประเมินผล และการประกันคุณภาพ

5. การบริหารงานห้องสมุดประชาชนควรเน้นการมีส่วนร่วมการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ และกรรมการบริหารงานจากลักษณะการบริหารจัดการตามที่ได้กล่าวไว้ จึงสรุปได้ว่า การบริหารงานที่มีประสิทธิผลนั้น ควรประกอบด้วย การวางแผนการปฏิบัติงาน การจัดระบบงานการจัดบุคลากรเข้าทำงานตามความถนัดการอำนวยการ การประสานงาน การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และการจัดทำงบประมาณ แต่การจะบริหารงานห้องสมุดให้ดีขึ้น ก็คือ การรู้จักใช้บรรณารักษ์ หรือผู้มีความชำนาญในการใช้สื่อสนเทศ และจะต้องใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกห้องสมุด

2.4.4 ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

ห้องสมุดควรจัดซื้อหรือจัดหาสื่อที่มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์แก่ประชาชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้มีผู้นำมากกล่าวไว้หลายท่าน ในเรื่องของการจัดซื้อสื่อ ดังนี้

ผู้รับผิดชอบการคัดเลือกวัสดุการอ่าน ควรมีคุณสมบัติบางประการ ได้แก่

1. มีความรู้เกี่ยวกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นอย่างดี โดยอาจหาได้จากแฟ้มบันทึกข้อมูลของท้องถิ่น ที่แสดงลักษณะที่สำคัญของท้องถิ่นและประชากร ในด้านประเภท จำนวน อายุ อาชีพความต้องการ หรืออาจสอบถามจากบุคลากรห้องสมุด

2. ความรู้เรื่องการพิมพ์ และตลาดหนังสือวัสดุการอ่านต่าง ๆ โดยละเอียด และกว้างขวาง เช่น สถิติการพิมพ์หนังสือประเภทต่าง ๆ ที่มีคุณภาพและชื่อเสียงของสำนักพิมพ์และความรู้เรื่องคู่มือในการจัดหาซื้อวัสดุการอ่าน

3. ความรู้เรื่องวัสดุการอ่านที่มีอยู่แล้วในห้องสมุด หมายถึงการรู้จำนวนและสัดส่วนของหนังสือประเภทต่าง ๆ จุดเด่นหรือจุดอ่อนของวัสดุการอ่านที่มีอยู่ นอกจากนี้ยังต้องรู้แหล่งที่อำนวยความสะดวกในการขอยืมหนังสือระหว่างห้องสมุดด้วยกัน

4. มีคุณสมบัติส่วนตัวบางประการ เช่น เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ติดตามความคิดใหม่ ๆ เป็นต้น การเลือกวัสดุการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ควรจะให้ผู้ใช้คัดเลือกเป็นคนกลุ่มน้อยฝ่ายเดียว ควรจะให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดและคนอื่น ๆ ร่วมแสดงความคิดเห็นในการคัดเลือกวัสดุด้วยวิธีการหนึ่งที่เป็นที่นิยมในสหรัฐอเมริกา คือ ขอให้สมาชิกห้องสมุดใหม่ที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ มาช่วยกันคัดเลือกหนังสือในสาขาวิชานั้น ๆ โดยให้อ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่จะคัดเลือกแล้วทำสาระสังเขปเกี่ยวกับเนื้อหา ความน่าเชื่อถือ ลักษณะการเขียนลักษณะเด่น สำหรับประเทศไทยการคัดเลือกหนังสือของห้องสมุดประชาชนนั้น จะให้โอกาสให้ผู้ใช้บริการและประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือ โดยจัดทำแบบสำรวจไปให้ประชาชนกรอกรายการหนังสือที่ต้องการโดยระบุ ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สำนักพิมพ์และราคา ส่งมายังห้องสมุดเพื่อพิจารณาจัดหา อีกวิธีหนึ่งคือ จัดสมุดรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดจนคำแนะนำ และบทวิจารณ์หนังสือในวารสารต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเสนอรายชื่อตามที่ต้องการเพื่อการจัดซื้อต่อไปหลักเกณฑ์การคัดเลือกวัสดุการอ่าน ได้มีผู้กำหนดเกณฑ์การจัดหาวัสดุการอ่านไว้หลาย ๆ แนว ซึ่งเป็นที่วัสดุการอ่านสำหรับเด็กและเยาวชน มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ แฮรอด (Harrod. 1969 : 57)

1. จัดหาหนังสือประเภทสารคดีและบันเทิงคดีในสัดส่วนที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ประกอบและความต้องการของผู้อ่าน
2. วัสดุการอ่านประเภทสารคดี ควรมีความสมดุลกันทุกแขนงวิชา
3. วัสดุการอ่านควรมีหลาย ๆ ประเภทและให้มีทุกระดับวัยและเพศ
4. จัดหาวัสดุการอ่านเพื่อสนองความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ด้วย
5. เลือกวัสดุการอ่านที่เป็นตัวแทนของสิ่งที่ดีที่สุด เช่น หนังสือรางวัลซีไรท์ เป็นต้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ
6. เลือกวัสดุการอ่านที่รู้จักกันแพร่หลาย ที่มีคุณค่าทางวรรณกรรมให้มากพอสมควร พิจารณาคูณลักษณะของหนังสือสำหรับเด็กในแต่ละด้าน ได้แก่ โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง แนวความคิดตัวละคร ลักษณะรูปเล่มและผู้แต่ง

กิติเกษม ใจชื่น (2536 : 78) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องมีการเลือกสื่อความรู้ ดังนี้

1. ปริมาณของสื่อความรู้โดยเฉพาะ หนังสือ สิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ บางชนิดเพิ่มสูงขึ้นมากและมีคุณภาพแตกต่างกัน บรรณารักษ์จึงต้องเลือกสื่อที่จำเป็นและดีที่สุดเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับประโยชน์มากที่สุด
2. สื่อความรู้แต่ละประเภทแต่ละชนิดจะมีเนื้อหาความยากง่ายไม่เหมือนกันจึงจำเป็นต้องเลือกให้เหมาะสมกับผู้ใช้บริการ
3. ปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด เพราะฉะนั้นจึงเลือกสื่อที่ดีมีคุณค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด
4. ปัญหาด้านสถานที่ สถานที่คับแคบจึงจำเป็นต้องเลือกเพราะที่มีผู้ต้องการอย่างแท้จริง

การเลือกสื่อความรู้

1. สสำรวจชุมชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น การศึกษา อาชีพ สิ่งแวดล้อม ความสนใจ ความต้องการ ฯลฯ และวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน เพื่อจัดหาสื่อความรู้ให้เหมาะสม
 2. ศึกษานโยบายสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ชัดเจนรวมทั้งหลักสูตรการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน และตรงกับการเรียนการสอน
 3. สสำรวจความต้องการ ความสนใจของผู้สอนและนักศึกษาระดับต่าง ๆ
- การวางแผนการจัดหาสื่อความรู้ ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ แบ่งย่อยเป็น ดังนี้

1. หนังสือ แยกเป็น

1) หนังสืออ้างอิง ได้แก่ พจนานุกรม สารานุกรม หนังสือรายปี บรรณานุกรม วรรณกรรม นามานุกรม อักษรานุกรมชีวประวัติ อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ หนังสือนำเที่ยว หนังสือแผ่นที่หนังสืออ้างอิงอื่น ๆ

2) หนังสือสารคดีวิชาการทั่วไปตามหมวดหมู่ความนิยม คือ ความรู้ทั่วไป ปรัชญาศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ศิลปะการบันเทิงวรรณคดี ภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์

3) หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน

4) หนังสือบันเทิงคดี นวนิยาย เรื่องสั้น

5) หนังสือพระราชานิพนธ์

6) หนังสือประกอบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

7) คู่มือครู

8) หลักสูตร

9) แบบเรียน

10) หนังสืออ่านเพิ่มเติม

11) หนังสือเสริมประสบการณ์ เป็นต้น

2. วารสาร แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1) วารสารทั่วไป เป็นวารสารมุ่งให้ความบันเทิงเป็นหลัก

2) วารสารประเภทเสนอข่าววิจารณ์ เป็นวารสารที่มีบทความสารคดีมีการสอดแทรกความคิดเห็นลงไปด้วย

3) หนังสือพิมพ์

ประเภทสื่อโสตทัศน VDO, DVD, CD ฯลฯ

ประเภทสื่อสาธิต เป็นสื่อสาธิตที่แสดงให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว โดยมีสื่อต่าง ๆ ประกอบ ได้แก่

1) สื่อสาธิตประเภทแผ่นภาพ แผนภูมิ ป้ายนิเทศ และหุ่นจำลอง

2) สื่อสาธิตประเภทสื่อโสตทัศนและคอมพิวเตอร์ เช่น ชุดสไลด์ ชุดวีดิทัศน์ ชุดคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3) สื่อสาธิตประเภทสื่อผสม สื่อประเภทนี้มีลักษณะเป็นนิทรรศการ ประกอบด้วย

ข้อมูลประเภทสื่อสิ่งพิมพ์และ ข้อมูลที่จัดเป็นรูปแบบนิทรรศการ เครื่องมือประกอบการแสดง และ เครื่องใช้ประกอบการจัด

ประเภทสื่อทดลอง ได้แก่ สื่อที่ให้ผู้ใช้งานสามารถทดลองด้วยตนเอง มีลักษณะ เป็นสื่อผสมจัดเข้า เป็นชุดเพื่อการเรียนรู้เป็นเรื่องประกอบด้วยเอกสาร หรือ คู่มือ หรือเป็นแผ่นภาพ ผสมกับเครื่องทดลอง อาจเป็นสิ่งของหรือเครื่องมือต่าง ๆ แล้วจัดขึ้นเป็นชุด

การจัดหาสื่อความรู้เข้าห้องสมุด

1. การจัดซื้อ โดยการจัดซื้อโดยตรงหรือตัวแทนจำหน่าย
2. การขอรับบริจาค จาก หน่วยงานต่าง ๆ หรือจากบุคคล
3. การแลกเปลี่ยน จากบุคคล หน่วยงานอื่น ๆ
4. การจัดทำขึ้นมาเอง
5. การจ้างให้ทำ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 45) ได้กล่าวถึง การคัดเลือกวัสดุสิ่งพิมพ์ ดังนี้

1. ห้องสมุดประชาชนควรมีนโยบายการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ครอบคลุมการเลือก การจำหน่ายออก ที่สะท้อนความต้องการของประชาชน และท้องถิ่น

2. ห้องสมุดประชาชนควรสำรวจความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการคัดเลือกหนังสือ

3. ห้องสมุดประชาชนควรมีหนังสือทั้งวิชาการ สารคดี บันเทิงคดี หนังสือสำหรับเด็ก และสื่ออ้างอิงครอบคลุมเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ทางสังคม เศรษฐกิจการเมือง การปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นพลเมืองดี ความจริง จรรยาบรรณ พักผ่อนหย่อนใจ การประกอบอาชีพ การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม

4. ห้องสมุดประชาชนควรมีสื่อสิ่งพิมพ์ กำหนดจำนวน 1.5 - 2.5 เล่มต่อรายหัว ประชากรห้องสมุดประชาชนที่บริการประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ควรมีสื่อสิ่งพิมพ์ไม่น้อยกว่า 2,500 เล่ม

5. ห้องสมุดประชาชนควรจัดหมวดหมู่หนังสืออย่างเป็นระบบ มีการจัดทำฐานข้อมูล ในการสืบค้น

จากวัสดุสิ่งพิมพ์ตามที่ได้กล่าวไว้ จึงสรุปได้ว่า การคัดเลือกวัสดุการอ่านต้องคำนึงถึง ความต้องการของประชาชน สำหรับทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา และเป็นสื่อที่ทันสมัย เป็น เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอื่น ๆ อาจเป็นจัดซื้อโดยตรงหรือขอรับบริจาคจากหน่วยงานอื่น

2.4.5 วัสดุสื่อเทคโนโลยี

วัสดุสื่อเทคโนโลยี ได้แก่ วีดิทัศน์ CD VCD DVD แบบบันทึกเสียงและภาพ ประเภทต่าง ๆ สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ फिल्मสตริป ไมโครฟิล์ม ไมโครชิพ ภาพ สื่อสาธิต สื่อทดลอง คอมพิวเตอร์ วิทยุ แผ่นเสียง ภาพ แผนที่ ลูกโลก หุ่นจำลอง ของจริง เป็นต้น

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 79) ได้กล่าวถึงวัสดุไมใช่สิ่งพิมพ์ ดังนี้

1. ห้องสมุดประชาชนควรจัดหาสื่อไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่นไว้บริการ

2. ห้องสมุดประชาชนควรมีทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบ ทั้งสื่อ สิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยคำนวณตามรายหัวของประชากรในท้องถิ่นที่รับผิดชอบการบริการ

3. ห้องสมุดประชาชนควรจัดหาสื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

4. ห้องสมุดประชาชนควรจัดเก็บสื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบมีฐานข้อมูลในการสืบค้น

5. ห้องสมุดประชาชนควรจัดเก็บสื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้สะดวกแก่การใช้บริการและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี

2.4.6 ด้านบริการ

ห้องสมุดควรจัดดำเนินการทำให้บริการอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกในทุก ๆ ด้าน และกิจกรรมที่จัดควรเป็นกิจกรรม ที่สนองความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึงซึ่งได้มีผู้กล่าวไว้ ดังรายละเอียดดังนี้

กิติเกษม ใจชื่น (2536 : 34) ได้กล่าวถึงงานบริการและกิจกรรมของห้องสมุดประชาชน ดังนี้

1. งานบริการของห้องสมุดประชาชน องค์ประกอบของงานบริการที่ดี คือ

- 1) มีสื่อความรู้ที่ดีมีคุณค่าเหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้บริการ
- 2) เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีมนุษยสัมพันธ์ให้บริการดี
- 3) มีการจัดการที่ดี

2. งานบริการของห้องสมุดในการจัดกระบวนการเรียนการสอน มี 2 ลักษณะ ดังนี้

- 1) งานบริการพื้นฐานในการเรียนรู้ของประชาชน
- 2) งานบริการและจัดกิจกรรมศูนย์ประชาคมและเครือข่ายงานบริการพื้นฐาน

ในการเรียนรู้ของประชาชน มีดังนี้

- (1) บริการให้อ่าน ศึกษา และค้นคว้า
- (2) บริการยืม คืน สื่อความรู้
- (3) บริการช่วยค้นคว้าและตอบคำถาม
- (4) บริการบรรณานุกรม บรรณานิตเทศสังเขป
- (5) บริการแนะนำ สอน การศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด
- (6) บริการสื่อความรู้อื่น ๆ
- (7) บริการดรชนีวารสาร และกฤตภาค
- (8) บริการอื่น ๆ ที่เหมาะสม

เรณู เปียชื่อ (2538 : 89) ได้แบ่งประเภทของการให้บริการห้องสมุดประชาชนไว้

5 ประเภท คือ

1. การบริการภายนอก ได้แก่ การจัดส่วนย่อย การจัดส่วนสมุนไพรสวนวรรณคดีไทยสวนสุขภาพ การจัดรั้ว การจัดทางเดินเข้าห้องสมุด การจัดบริเวณที่จอดรถ การจัดสวนไม้ดอกไม้ประดับการจัดซุ้มนั่งอ่านหนังสือ การหมุนเวียนหนังสือ

2. การจัดบริเวณภายใน ได้แก่ การจัดแผนผังห้องสมุด การจัดชั้นหนังสือ การจัดมุม มสธ. การจัดมุมรวมกำแหง

3. การบริการเชิงรุก ได้แก่ การใช้ Information disk การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ แลบบันทึกลงเสียง แลบบันทึกลงผ้า โทรทัศน์ บริการภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. การบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ ได้แก่การนำหนังสือเอกสารสิ่งพิมพ์โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่บรรจุหีบห่อ กล่อง ถู กระเป๋า โดยใช้รถม้า เรือยนต์ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เกรียน รถไฟ รถสามล้อไปบริการตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน โรงงาน โรงพยาบาล สถานีรถไฟ ที่อ่านหนังสือหมู่บ้าน เป็นต้น

5. บริการพิเศษ ได้แก่ การบริการคนพิการ ผู้ต้องขัง ผู้ป่วย ห้องสมุดแถบเสียง ให้แก่คนพิการการผลิตหนังสือเบลล์ให้แก่คนตาบอด การจัดหมวดหมู่หนังสือ จัดพิมพ์เอกสารแนะนำ การใช้ห้องสมุด บริการหนังสืออ้างอิง หนังสือเด็ก การจัดนิทรรศการ มุมสบาย บริการให้ยืมหนังสือ บริการหนังสือจอง บริการให้ยืม ระหว่างห้องสมุด บริการความรู้แก่ชุมชน บริการถ่ายสำเนา บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

จากลักษณะของงานด้านบริการดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า งานให้บริการต่าง ๆ ในห้องสมุดเป็นงานบริการพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งห้องสมุดแต่ละแห่งควรจัดทำตามสภาพการบริการที่เหมาะสมได้แก่ บริการรับ-จ่าย หนังสือ บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า บริการสื่อความรู้ต่าง ๆ บริการโสตทัศนอุปกรณ์ บริการพจนานุกรม บริการบรรณนิเวศ และกฤตภาค มีทั้งบริการภายใน และบริการเชิงรุก หรือห้องสมุดเคลื่อนที่ และบริการพิเศษให้แก่ผู้ต้องขัง หรือคนพิการ

2.4.7 ด้านกิจกรรม

การจัดกิจกรรม ประเภทของกิจกรรมแบ่งเป็น 4 ประเภท

- 1) กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
- 2) กิจกรรมส่งเสริมความรู้
- 3) กิจกรรมหารายได้
- 4) กิจกรรมประชาสัมพันธ์

1. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มี ลักษณะ ดังนี้

(1) ประเภทประกวด เช่น อ่านทำนองเสนาะ อ่านเอาใจความ ร้องเพลง เขียนบทความ วาดภาพ คัดลายมือ เขียนคำขวัญ เล่าเรื่องจากหนังสือ ฯลฯ

(2) ประเภทแข่งขัน อ่านหนังสือเร็ว หาความหมายของคำ ตอบปัญหา เล่านิทาน วิจัยหนังสือ เล่าเรื่องเหตุการณ์ประทับใจ เป็นต้น

(3) ประเภทจัดนิทรรศการ หรือ จัดป้ายนิเทศ เช่น แสดงหนังสือใหม่ แนะนำหนังสือดีแนะนำนักอ่าน - นักเขียน ภาษาไทยวันละคำ จัดให้ความรู้ต่าง ๆ

(4) ทัศนศึกษา จัดกลุ่มพาไปชมสถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับส่งเสริมการอ่าน เช่น หอจดหมายเหตุ โบราณสถาน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัด แหล่งความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ ประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

2. กิจกรรมส่งเสริมความรู้ มีลักษณะ ดังนี้

(1) จัดบรรยาย เรื่อง การป้องกันโรคเอดส์ สาธิต เรื่องการติดตามต่อกิ่งอภิปราย เรื่องทำไมเยาวชนจึงติดยาเสพติด เป็นต้น

(2) การจัดนิทรรศการหรือป้ายนิเทศ เนื้อหาที่นำมาจัดควรเป็นการให้ความรู้ เรื่องต่าง ๆ หรือ ความรู้เป็นที่สนใจของสังคม เช่น 100 ปี กระทรวงศึกษาธิการ สมุนไพรมืองไทย บุคคลผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น

(3) การปฏิบัติ บรรณารักษ์อาจจัด หรือ เชิญวิทยากรมาจัดกลุ่มสนใจอาชีพต่าง ๆ เช่น การประกอบอาหารคาว-หวาน การประดิษฐ์เครื่องใช้จากเศษวัสดุ การรักษาและถนอม เครื่องยนต์ การเขียนหนังสือเพื่อโฆษณา เป็นต้น

(4) การใช้สื่อมวลชน และเทคโนโลยีทันสมัย เช่น เขียนเป็นบทความเรื่องต่าง ๆ ส่งไป ทางหอกระจายข่าว วิทยุท้องถิ่น ทางโทรทัศน์ เป็นต้น

(5) เคลื่อนที่ไปสู่ชุมชนในพื้นที่ตามชนบท เช่น การร่วมกิจกรรมกับทางจังหวัด หรือ อำเภอ นำความรู้ไปบริการแก่ประชาชน

(6) จัดประกวด เช่น ประกวดสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ประดิษฐ์เครื่องนับจำนวนการสะสม แสตมป์ หนังสือเก่า รถยนต์เก่า

(7) จัดแสดงสิ่งที่เป็นความรู้ เช่น แสดงของจริงที่มีคุณค่า และโทษในการบริโภค การใช้ แก๊สหุงต้ม เครื่องซักผ้า

3. กิจกรรมหารายได้ มีลักษณะ ดังนี้

(1) จัดแสดงบนเวที เช่น ละคร ดนตรี

(2) จัดทอดผ้าป่า

(3) ร่วมจัดงานประจำปีกับวัด

(4) จัดงานบอลล์ เช่น ชุมนุมศิษย์เก่า นักศึกษาผู้ใหญ่ ชุมนุมสมาชิกและผู้ปกครอง

(5) จัดฉายภาพยนตร์วีดิทัศน์

(6) จำหน่ายหนังสือราคาถูก

(7) จัดทำของที่ระลึก

4. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ มีลักษณะ ดังนี้

(1) ทำแผ่นพับ โปสเตอร์ สไลด์ วีดิทัศน์

(2) จัดรายการวิทยุโทรทัศน์ท้องถิ่น

(3) จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องสมุด และนอกห้องสมุด

(4) จัดหีบห่อหนังสือเคลื่อนที่

(5) จัดนิทรรศการแสดงผลงาน

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 78) ได้กล่าวถึงการบริการไว้ ดังนี้

1. ห้องสมุดประชาชน ควรจัดบริการ และกิจกรรมเชิงรุก โดยยึดหลักความเท่าเทียมกันและทั่วถึง ให้ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวก รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น

2. ห้องสมุดประชาชน ควรกำหนดชั่วโมง บริการอย่างสม่ำเสมอเหมาะสมให้ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และความต้องการของชุมชน

3. ห้องสมุดประชาชน ควรมีระเบียบการบริการ เป็นลายลักษณ์อักษรและประกาศให้ทราบทั่วกัน

อาชัญญา รัตน์อุบล (2548 : 106) ได้กล่าวถึงห้องสมุดประชาชนกับบทบาทการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการศึกษาไว้ว่า การที่จะทำให้การเรียนรู้ของบุคคลสามารถเชื่อมโยงบูรณาการการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เข้าด้วยกัน ห้องสมุดประชาชนควรมีบทบาทเป็นผู้เชื่อมโยงการเรียนรู้ ของการศึกษารูปแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้มากที่สุด โดยมีบทบาท ดังนี้

ด้านกระบวนการจัดการ ในขั้นตอนการเตรียมการ เป็นขั้นตอนการทำความเข้าใจแนวคิด และปรับปรุงการจัดห้องสมุดเพื่อรองรับการพัฒนา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะต้องศึกษาแนวคิด การพัฒนาให้เข้าใจอย่างชัดเจน แล้วดำเนินการ ดังนี้

- 1) จัดตั้งและประชุมคณะกรรมการห้องสมุด ประกอบด้วย โรงเรียน สถานศึกษา สถานประกอบการ และห้องสมุดเพื่อชี้แจงแนวคิด และกำหนดแนวทางการดำเนินการ
- 2) ประสานงานชุมชน โรงเรียน หรือสถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น ฯลฯ เพื่อชี้แจงแนวคิด สร้างเครือข่าย จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครให้บริการในห้องสมุด ประชุมปฏิบัติการอาสาสมัครเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและ ทัศนคติในการดำเนินงานอาสาตามกลุ่มกิจกรรมที่กำหนดของห้องสมุดตลอดจนจัดทำแผนการปฏิบัติการและออกแบบการจัดห้องสมุด
- 3) อาสาสมัครศึกษาสำรวจความต้องการการใช้บริการ ด้านการศึกษาหาความรู้และ กิจกรรมวันสำคัญ วันนักชดถุภษ์หรือ เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่สำคัญในชุมชน เพื่อจัดทำการศึกษา หรือ อนุรักษ์
- 4) บรรณารักษ์ร่วมกับอาสาสมัคร สำรวจเอกสาร ข้อมูล สื่อ อุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ ภายในห้องสมุด เพื่อจัดหาเพิ่มเติมเสริมให้เพียงพอต่อการจัดบริการการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาในระบบโรงเรียน
- 5) ปรับปรุงห้องสมุด จัดมุมหรือห้องบริการให้เป็นสัดส่วนและสนองตอบการจัดบริการตามที่คณะกรรมการตกลงกัน
- 6) จัดตารางกิจกรรมจดหมายข่าว เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมของห้องสมุดไปสู่กลุ่มเป้าหมาย
- 7) จัดให้มีการลงทะเบียนสมาชิกหรือบันทึกการใช้บริการใน ทุกกิจกรรม
- 8) จัดให้มีวิธีการประเมินผลการเรียนรู้จากการร่วมกิจกรรม ของห้องสมุด
- 9) จัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานและแนวทางการปรับปรุงแก้ไข

ในขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) ปรับปรุงสถานที่หรือการจัดห้องสมุด จัดสถานที่ในห้องสมุดเพื่อให้รับกับบทบาทการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตาม อัธยาศัย ควรจัดให้มีมุมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 1.1) มุมบริการหนังสือ สิ่งพิมพ์ วารสาร มุมธุรกิจห้องสมุด
 - 1.2) มุมนิทรรศการ
 - 1.3) มุมพบปะแนะแนวการศึกษาหรือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์
 - 1.4) มุมหรือห้องสมุดศูนย์ข้อมูลชุมชน หรือมุมท้องถิ่น
 - 1.5) มุมหรือห้องโสตทัศนอุปกรณ์ เทป วีดิทัศน์ ชุดการเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพ ขนาด และกิจกรรมของห้องสมุด ประชาชนที่สามารถดำเนินการได้
- 2) บุคลากรของห้องสมุดประชาชนมีค่อนข้างจำกัดนั้น ห้องสมุดประชาชนควรเชิญชวนบุคคลในชุมชนเข้ามาดำเนินงานห้องสมุดด้วย เช่น
 - 2.1) อาสาสมัครจากชาวบ้านหรือสมาชิกห้องสมุด
 - 2.2) นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน
 - 2.3) นักเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือนิสิตนักศึกษา
 - 2.4) คณะกรรมการห้องสมุด
 - 2.5) ข้าราชการบำนาญหรือประชาชนทั่วไป
- 3) จัดห้องหนังสือ สื่อชุดการเรียนและสื่อประเภทต่าง ๆ ในการจัดหาหนังสือและสื่อห้องสมุด

ควรดำเนินการ ดังนี้ 3.1) ซื้อหนังสือและสื่อ การคัดเลือกหนังสือและสื่อเข้าห้องสมุดควรมี คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก โดยให้ยึดประเภท หนังสือเพื่อให้ได้เนื้อหาที่ตรงกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน 3.2) รับผิดชอบต่อ ปัจจุบันหน่วยงาน ต่าง ๆ มีการผลิต หนังสือ เอกสาร และสื่อประเภทอื่นจำนวนมาก บรรณารักษ์สามารถทำหนังสือ ขอรับบริจาคสื่อเหล่านั้นเข้ามาในห้องสมุดให้มากที่สุด เช่น สำนักพิมพ์ สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน หน่วยงานราชการ เป็นต้น 4) ดำเนินการให้บริการ การเปิดให้บริการของห้องสมุด ประชาชน ควรคำนึงถึงความต้องการของชุมชน ต้องกำหนดให้ชัดเจนและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้สนใจ ทราบเพื่อความสะดวกในการใช้บริการ กิจกรรมที่ห้องสมุดให้บริการไม่ว่ารูปแบบการจัดการศึกษา ตามอัธยาศัย การศึกษานอกระบบและการศึกษาในระบบ ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน นักศึกษา ประชาชนและผู้สนใจรับทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้รับบริการทราบถึงความคืบหน้าหรือ ความก้าวหน้าที่เป็นไปในห้องสมุด แม้การมีหนังสือหรือเอกสารใหม่ ๆ ที่น่าสนใจเพิ่มเข้ามา ก็ควร แจ้งให้ทราบ สำหรับกิจกรรมการศึกษาอื่น ๆ เช่น วิทยุโรงเรียน โทรทัศน์เพื่อการศึกษา หรือการใช้ วิทยุทัศน์จะต้องมีรายการกำหนดเวลา การออกอากาศ แจ้งให้กลุ่มเป้าหมายทราบและเชิญชวนมาใช้ บริการ

ในขั้นตอนการประเมินผล การประเมินผลการดำเนินงานบริการกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องสมุดเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง จะต้องมีการประเมินเป็นระยะ ทั้งในด้านจำนวนผู้ใช้บริการ จำนวนกิจกรรม นิทรรศการ หรือการใช้สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความพึงพอใจ สภาพ ปัญหาและอุปสรรค การประเมินอาจทำในรูปแบบการจัดทำสถิติ การใช้ตัวรับฟังข้อเสนอแนะ การร้องเรียนหรือประเมินเชิงวิจัย ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยกลุ่มอาสาสมัครหรือขอความร่วมมือ จากนักศึกษานอกโรงเรียน ครูอาสาหรือครูประจำกลุ่ม เป็นต้น

2.5 การพัฒนาศักยภาพห้องสมุดยุคใหม่

1. โครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรกับผู้ใช้ ได้แก่โครงสร้างทางกายภาพของห้องสมุด เช่น บันได สีสผนัง ส่งเสริมให้คนอยากใช้ เห็นแล้วสบายตา สีสมีอิทธิพลต่อจิตใจ เช่น สีชมพู ทำให้จิตใจ อ่อนโยน เข้ามาแล้วน่าใช้ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้คนอยากเข้ามาใช้ เช่น ความสะดวกใน การเข้าใช้ หรือมีอุปกรณ์ที่ส่งเสริมการใช้ เช่น คอมพิวเตอร์

2. มีทรัพยากรหลากหลาย จะต้องมียังหนังสือ วารสาร โสตทัศนวัสดุ แผ่นดีวีดี วีซีดี MP3 ไมโครฟิช ไมโครฟอร์ม พร้อมทั้งอุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้ใช้ที่มีความหลากหลายมากขึ้น

3. Sense of Excellence คือ การทำให้ดีที่สุดในคุณภาพ เป็นปัญหาของคนไทย บุคลากรหรือผู้บริหารควรมี Sence of Excellence เมื่อลงมือทำงานแล้วต้องทำให้ดีที่สุด ทุกสิ่งทุก อย่างควรเริ่มต้นจากความคิด ไม่จำเป็นต้องเริ่มต้นจากเงิน เราต้องเริ่มจากสิ่งที่มีอยู่ ทำอย่างไรจึง จะทำให้สิ่งที่มีอยู่ทำอย่างไรจึงจะทำให้สิ่งที่มีอยู่เกิดประโยชน์สูงสุด มีคนเป็นจำนวนไม่น้อยแทนที่จะ หาความสุขจากสิ่งที่มี แต่กลับไขว่คว้าหาความสุขจากสิ่งที่ไม่มี ทำให้ทั้งชีวิตไม่มีความสุข ห้องสมุดก็ เช่นเดียวกัน แม้จะเป็นห้องสมุดเล็ก ๆ แต่ถ้าเราสร้าง Sense of Excellence ก็สามารถเป็นห้องสมุด ที่ดีได้ ความเป็นเลิศสามารถเกิดขึ้นได้ภายใต้ข้อจำกัด ห้องสมุดที่ดีที่สุดไม่จำเป็นต้องเป็นห้องสมุด ที่มีเงินเยอะที่สุด ถ้าเรามี Sense of Excellence ก็ทำให้เกิดห้องสมุดสุดยอดได้

4. จิตวิญญาณของการให้บริการ เป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะในภาคของงานบริการ ถ้ามีผู้ใช้บริการมาก ๆ แสดงว่าดี แสดงว่าหน่วยงานของเรามีความสำคัญ แต่ถ้าไม่มีใครมาใช้เลยแสดงว่าไม่ดี ผู้ที่มีความเข้าใจในจิตวิญญาณเมื่อมีผู้มาใช้บริการมากจะดีใจ นอกจากจิตวิญญาณแล้วหน่วยงานต้องพิจารณาถึงผลตอบแทนด้วยเพื่อจูงใจในการให้บริการ เป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคนเมื่อให้บริการแล้วก็อยากให้ผู้ใช้บริการซาบซึ้งใจในสิ่งที่ตนเองทำ เวลาทำอะไรแล้วคนอื่นซาบซึ้งในสิ่งที่เราทำจะทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีมาก ดังนั้นองค์กรต้องยอมรับและซาบซึ้งใจต่อจิตวิญญาณในการให้บริการของบุคลากรด้วย แต่การมีจิตวิญญาณอย่างเดียวก็ยังไม่พอ ต้องมีสิ่งอื่นด้วย องค์กรต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มนุษย์ต้องการแรงจูงใจดังนั้นองค์กรจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อก่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

5. การเข้าสู่ทรัพยากรต่าง ๆ สามารถทำได้ง่าย การปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีสมัยใหม่มีผลกระทบต่อห้องสมุดเป็นอย่างมาก ถ้าเป็นห้องสมุดในลักษณะอิเล็กทรอนิกส์ การเข้าใช้ต้องมีอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ และเครื่องมือต่างๆ ที่นำเข้าสู่ระบบดิจิทัล ถ้าไม่มีเครื่องมือเหล่านี้จะเป็นสุดยอดห้องสมุดไม่ได้ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้ต้องลงทุนสูง และการลงทุนให้มีประสิทธิภาพก็ต้องมีความรู้

2.6 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน

แนวทางการพัฒนาห้องสมุดประชาชนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ พ.ศ. 2550

ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 25 ซึ่งระบุว่ารัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ โดยรวมห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการจัดและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนได้รับความรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของประชาชน มีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักการในการจัดการศึกษาตามบทบัญญัตินั้น จะต้องกำหนดแนวทางและการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย สู่มาตรฐานสากล สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยความร่วมมือของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงกำหนดมาตรฐานห้องสมุดประชาชนดังนี้ หมวด 1 ปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต จัดให้บริการทรัพยากรสารสนเทศข้อมูลข่าวสารความรู้แก่ประชาชนทุกกลุ่ม รวมถึงกลุ่มผู้ด้อยโอกาสผู้อยู่ในเขตทุรกันดารห่างไกล และชนกลุ่มน้อย เป็นบริการพื้นฐานที่ไม่คิดมูลค่าสิทธิเสรีภาพทางปัญญาและเสรีภาพในการอ่าน เคารพสิทธิส่วนบุคคล ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และภาษา สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ห้องสมุดประชาชนควรอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ องค์กรเอกชนซึ่งเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมายหมวด 2 การบริหารห้องสมุดประชาชนควรจัดให้มีระบบการบริหารงานเชิงกลยุทธ์และการจัดโครงสร้างองค์กรในเชิง

บูรณาการ ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ พันธกิจ ความต้องการของชุมชน และประชาชนในท้องถิ่น โดยยึดหลักความคล่องตัวและยืดหยุ่น การมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพประสิทธิผล คุณภาพการให้บริการ ห้องสมุดประชาชนควรจัดให้มีการบริหารความรู้ในองค์กร การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ระบบการประเมินผล และการประกันคุณภาพและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและดำเนินงานห้องสมุดประชาชน การบริหารงานห้องสมุดประชาชนควรเน้นการมีส่วนร่วมโดยการจัดการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการควรได้รับการแต่งตั้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมหรืออยู่ในเครือข่ายการบริหารการดำเนินงานและพัฒนาท้องถิ่นหมวด 3 ความร่วมมือและเครือข่าย ห้องสมุดประชาชนควรเข้าร่วมหรือดำเนินการให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้เครือข่ายทางวิชาการวิชาชีพ เครือข่ายบุคคล/ชุมชน เครือข่ายท้องถิ่นตามความพร้อมและลักษณะเด่นของท้องถิ่นหมวด 4 งบประมาณและการเงิน รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอและเพิ่มขึ้นทุกปี ห้องสมุดประชาชนควรแสวงหาและระดมทุนจากแหล่งทุนอื่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดประชาชนหมวด 5 ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดประชาชนควรมีทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบ ครอบคลุมเนื้อหาที่สนองความต้องการของประชาชนและสภาพท้องถิ่น มีการดำเนินการจัดเก็บอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ และมีเครื่องมือเพื่อช่วยในการสืบค้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้หมวด 6 การบริการ ห้องสมุดประชาชนควรจัดบริการและกิจกรรมเชิงรุก โดยหลักการความเท่าเทียม และทั่วถึง ให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและสภาพท้องถิ่น และมีการพัฒนาคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่องบริการพื้นฐานที่ห้องสมุดประชาชนควรจัดให้มี ได้แก่ บริการการอ่าน บริการการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการแนะนำการใช้ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศ บริการแนะแนวและส่งเสริมการอ่าน บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ บริการสนับสนุนการจัดการศึกษา บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการนำส่งเอกสาร บริการข่าวสารทันสมัย บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพและการให้คำปรึกษาแก่บุคคลและชุมชนบริการใช้สถานที่ห้องสมุดและบริการอื่นๆที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นกิจกรรมพื้นฐานของห้องสมุดประชาชน ควรเน้นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและห้องสมุด โดยให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย หมวด 7 บุคลากรห้องสมุด บุคลากรห้องสมุดประชาชนอาจจำแนกได้เป็นบุคลากรวิชาชีพ และบุคลากรสนับสนุนวิชาชีพบุคลากรวิชาชีพ ควรประกอบด้วย บรรณารักษ์ และบุคลากรในตำแหน่งอื่น ๆ ได้แก่ นักวิชาการโสตทัศนศึกษา นักคอมพิวเตอร์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาตามความเหมาะสม บุคลากรสนับสนุนวิชาชีพ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ช่างศิลป์ พนักงานธุรการ พนักงานบันทึกข้อมูล ภารโรง และอื่น ๆ ห้องสมุดประชาชนควรมีอาสาสมัครซึ่งเป็นประชาชนในท้องถิ่น ช่วยการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนตามความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของอาสาสมัครและความต้องการของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่ง หมวด 8 อาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ห้องสมุดประชาชนควรตั้งอยู่ในศูนย์กลางของชุมชน การคมนาคมสะดวก อาจเป็นอาคารเอกเทศหรือเป็นส่วนหนึ่งของอาคารสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพของห้องสมุดมีความสวยงาม มีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ การบริการผู้ใช้และการปฏิบัติงานของบุคลากรการออกแบบอาคาร สถานที่และครุภัณฑ์ ควรคำนึงถึงลักษณะพิเศษของห้องสมุดความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการโดยเฉพาะกลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสตลอดจน

ความสวยงาม และความต้องการใช้งานในอนาคต อาคารห้องสมุดประกอบด้วยพื้นที่สำหรับจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ มุมทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะ ห้องปฏิบัติงานและที่นั่งทำงานของบุคลากร พื้นที่บริการและที่นั่งอ่านสำหรับเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ ห้องประชุม พื้นที่สำหรับคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มอเนกประสงค์ ห้องน้ำและพื้นที่ว่าง หมวด 9 การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรและจัดทำแผนการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรให้สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ห้องสมุดประชาชนควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการและการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดประชาสัมพันธ์การบริการและกิจกรรมห้องสมุดในเชิงรุกผ่านสื่อทุกรูปแบบ โดยเฉพาะสื่อชุมชน และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นห้องสมุดประชาชนควรจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย และต่อเนื่องโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายสภาพของท้องถิ่น ซึ่งมาตรฐานทั้ง 9 หมวดมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบ ที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นรูปแบบของห้องสมุดชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (อาศิส เขยกลั่น. 2557 : 22 - 24)

แนวคิดการพัฒนาห้องสมุดที่เล็กที่สุดในประเทศสหรัฐอเมริกา

ห้องสมุดขนาดเล็กในประเทศสหรัฐอเมริกา (Best Small Library in America : 2008) เจ้าหน้าที่ของห้องสมุดเมืองเชลซี (Chelsea District Library) ได้สร้างแบบจำลองสำหรับห้องสมุดขนาดเล็กทั่วอเมริกามีการวิจัยร่วมมือกันในเชิงรุกและการสร้างชุดนวัตกรรมของบริการที่หลากหลายและโปรแกรมที่ได้รับรางวัลห้องสมุดได้รับการสนับสนุนจากชุมชนอย่างเข้มแข็งและได้รับความช่วยเหลือจากอาสาสมัครหลายร้อยคนในท้องถิ่นมีการทำงานเป็นทีมของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโดยให้อิสระและเสรีภาพที่จะสร้างสรรค์และเปิดช่องทางการให้บริการห้องสมุดมีความสำเร็จจากการระดมทุนจากการเลือกตั้งสามารถรวบรวมเงินและสร้างอาคารประวัติศาสตร์เพื่อให้บริการชุมชนใน Chelsea District Library ได้ติดตั้งเทคโนโลยีใหม่ล่าสุดเพื่อความสะดวกใช้งานง่ายมากขึ้น ทีมการทำงานเป็นอิสระ Chelsea District Library ได้รับรางวัลห้องสมุดขนาดเล็กที่ดีที่สุด ในอเมริกา (Best Small Library in America) ที่สนับสนุนโดย Library Journal และ Bill and Melinda Gates Foundation Chelsea District Library ซึ่งตัวชี้วัดความสำเร็จในการตัดสินใจรางวัลที่นำมาซึ่งขวัญและกำลังใจของพนักงานที่ทำงานเป็นทีมการให้บริการที่ดี มีอาสาสมัครจำนวนมากและมีเงินหมุนเวียนเป็นจำนวนมาก

แนวคิดการพัฒนาห้องสมุดประชาชนของอิตาลีและยูเนสโก

ห้องสมุดประชาชนเป็นศูนย์กลางของข้อมูลในท้องถิ่นที่ทำให้ความรู้ และข้อมูลพร้อมที่จะให้ผู้ใช้บริการของห้องสมุดประชาชนที่มีให้บนพื้นฐานของความเสมอภาคของการเข้าถึงสำหรับทุกวัยโดยไม่คำนึงถึงอายุ สถานภาพ เชื้อชาติ เพศ ศาสนา สัญชาติ ภาษา หรือสังคม บริการเฉพาะเจาะจงและวัสดุจะต้องให้สำหรับผู้ใช้ที่ไม่สามารถหาเหตุผลใดใช้บริการปกติและวัสดุ เช่น ชนกลุ่มน้อยทางภาษาศาสตร์ คนพิการ หรือคนในโรงพยาบาล หรือเรือนจำทุกกลุ่มอายุจะต้องพบวัสดุ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของพวกเขาตลอดและบริการที่มีให้รวมทุกประเภทของสื่อที่เหมาะสมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยรวมทั้งวัสดุแบบดั้งเดิมที่มีคุณภาพสูงและความเกี่ยวข้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสภาพแวดล้อมเป็นพื้นฐานวัสดุจะต้องสะท้อนให้เห็นแนวโน้ม

ในปัจจุบันและวิวัฒนาการของสังคมเช่นเดียวกับหน่วยความจำของมนุษย์ความพยายาม และจินตนาการคอลเล็กชั่น และบริการที่ไม่ควรจะอยู่รูปแบบของการเซ็นเซอร์ อดุมการณ์ทางการเมืองหรือศาสนาใด ๆ หรือแรงกดดันในเชิงพาณิชย์ภารกิจที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลความรู้การศึกษา และวัฒนธรรมที่ควรจะเป็นแกนกลางในการให้บริการห้องสมุดประชาชนมี ดังนี้

1. การสร้างและเสริมสร้างความเข้มแข็งนิสัยรักการอ่านในเด็กตั้งแต่อายุต้น
2. สนับสนุนบุคคลและการศึกษาที่ดำเนินการด้วยตนเองเช่นเดียวกับการศึกษาอย่างเป็นทางการในทุกระดับ
3. ให้โอกาสในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ส่วนบุคคล
4. กระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กและคนหนุ่มสาว
5. การส่งเสริมความตระหนักของมรดกทางวัฒนธรรมการแข่งค่าของศิลปะความสำเร็จทางวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม
6. ให้เข้าถึงการแสดงออกทางวัฒนธรรมของศิลปะการแสดงทั้งหมด
7. อุปถัมภ์การเจรจาระหว่างวัฒนธรรมและความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ความยินยอม

8. สนับสนุนประเพณีปากเปล่า
 9. มั่นใจการเข้าถึงสำหรับประชาชนทุกประเภทของข้อมูลชุมชน
 10. การให้บริการข้อมูลเพียงพอที่จะองค์กรท้องถิ่นสมาคมและกลุ่มที่น่าสนใจ
 11. อำนวยความสะดวกในการพัฒนาข้อมูลและทักษะการรู้คอมพิวเตอร์
 12. สนับสนุนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการรู้หนังสือและโปรแกรมสำหรับทุกกลุ่มอายุ
- การเริ่มต้นกิจกรรมดังกล่าวในกรณีที่น่าเป็นเงินทุนและเครือข่ายห้องสมุดประชาชนเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานท้องถิ่นและระดับชาติจะต้องได้รับการสนับสนุนโดยออกกฎหมายที่เฉพาะเจาะจงและทุนโดยรัฐบาลแห่งชาติและท้องถิ่นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญของกลยุทธ์การใด ๆ เพื่อการบริการในระยะยาว การให้ข้อมูลความรู้และการศึกษาเพื่อให้การประสานงานห้องสมุดทั่วประเทศและมีแผนความร่วมมือกฎหมายและยุทธศาสตร์ยังต้องกำหนดและส่งเสริมเครือข่ายห้องสมุดแห่งชาติตามมาตรฐานที่ตกลงกันในการบริการเครือข่ายห้องสมุดสาธารณะจะต้องได้รับการออกแบบให้สัมพันธ์กับชาติการดำเนินการและการจัดการของห้องสมุดประชาชนวัตถุประสงค์ ของการบริการมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ห้องสมุดประชาชนจะต้องมีการจัดอย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐานระดับมืออาชีพของการดำเนินการจะต้องมีการเก็บรักษาความร่วมมือกับพันธมิตรที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มผู้ใช้และผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นภูมิภาคประเทศ เช่นเดียวกับต่างประเทศมีระดับที่จะมั่นใจได้ว่า การบริการจะต้องสามารถเข้าถึงได้กับสมาชิกทั้งหมดของชุมชนต้องใช้อาคารห้องสมุดที่ตั้งอยู่ทั้งการอ่านที่ดีและสิ่งอำนวยความสะดวกด้วยเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องและเวลาทำการที่เพียงพอให้กับผู้ใช้บริการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สำหรับ ผู้ที่ไม่สามารถไปเยี่ยมชมห้องสมุดบริการห้องสมุดจะต้องมีการปรับให้เข้ากับความต้องการที่แตกต่างกันของชุมชนในชนบทและในเมืองบรรณารักษ์เป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้ที่ใช้งานและทรัพยากรการศึกษาวิชาชีพและต่อเนื่องเพื่อให้มีบริการอย่างเพียงพอบริการวิชาการและจะต้องมีการ

ให้บริการโปรแกรมการศึกษาเพื่อช่วยให้ผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งหมด (อาศิส เขยกลีน. 2557 : 26 - 27)

3. บริบทของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

3.1 ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ขอพระราชทานราชานุญาต ดำเนินโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน โดยเริ่มก่อสร้างห้องสมุด รุ่นแรกจำนวน 37 แห่ง เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา ในปี พ.ศ. 2534 ต่อเนื่องจนครบภายในระยะเวลา 10 ปี ระหว่างปี 2534 – 2543 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่องค์การสหประชาชาติ ได้ประกาศให้เป็นทศวรรษแห่งการส่งเสริมการรู้หนังสือ นอกจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะทรงพระเมตตาพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนดังกล่าวแล้ว พระองค์ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “เฉลิมราชกุมารี” ต่อท้ายชื่อห้องสมุดประชาชน เป็นมงคลนามอีกด้วย นับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ แก่กระทรวงศึกษาธิการและพสกนิกรชาวไทยทั่วประเทศ

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จะเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบสำหรับชุมชนทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีบริการห้องสมุดที่ครบถ้วน ห้องมัลติมีเดีย มุมหนังสือพระราชนิพนธ์ มุมเด็กและครอบครัว และบริการการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางสนับสนุนสื่อต่าง ๆ ให้แก่แหล่งความรู้ หมู่บ้านและชุมชน บริเวณรอบ ๆ อาคารจัดเป็นมุมอ่านหนังสือ สนามเด็กเล่นและลานออกกำลังกาย สำหรับให้ประชาชนได้พักผ่อนอีกด้วย

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เกิดขึ้นจากความจงรักภักดีของประชาชนภายในจังหวัด โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2553 จากองค์กรส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ ประชาชนชาวจังหวัดบุรีรัมย์ และงบประมาณจากกระทรวงศึกษาธิการ เป็นจำนวนเงิน 7,050,000 บาท ภายหลังจากระหว่างก่อสร้างฯ ในวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ ฝ่าวลทะลวงพระบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายแผ่นศิลาฤกษ์ เพื่อทรงพระสุหร่ายและทรงเจิมสำหรับนำไปประกอบพิธีก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ และในวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ได้ดำเนินวางศิลาฤกษ์ โดย นายประเสริฐ บุญเรือง เลขาธิการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์

ในการเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นประธานในพิธีเปิด เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2558 ซึ่งนับเป็นโอกาสที่ยิ่งความเป็นสิริมงคลสูงสุดและนำความปลื้มปิติยินดี อย่างหาที่สุดมิได้มาสู่ผู้มีส่วนร่วมในการจัดสร้างห้องสมุดแห่งนี้ถ้วนทั่วทุกคน อีกทั้งเป็นพลังที่จะผูกพันดวงใจและความเลื่อมใสศรัทธาของประชาชนในพื้นที่ ให้ร่วมกัน

พัฒนาห้องสมุดแห่งนี้ ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบที่จะช่วยสร้างเสริมความเจริญให้แก่จังหวัดบุรีรัมย์ สืบต่อไป

ปัจจุบันห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่อยู่ในพื้นที่หนองสระสาธารณประโยชน์ เลขที่ 99 หมู่ 7 บ้านหนองสิม ตำบลหนองกี่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีพื้นที่ 9 ไร่ 1 งาน 76 ตารางวา เปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 6 ธันวาคม 2556 ตั้งแต่เวลา 08.30 น. – 16.30 น. มีเด็ก เยาวชน และประชาชนมาใช้บริการห้องสมุดในการศึกษาและค้นคว้าหาความรู้ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชปณิธานของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงให้กำเนิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” สืบไป

3.2 แนวทางการดำเนินงานห้องสมุด

วิสัยทัศน์

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน เพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

พันธกิจ

1. พัฒนาห้องสมุดประชาชนให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน มุ่งเน้นการประสานความร่วมมือกับแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อจัดทำฐานข้อมูลแหล่งการเรียนรู้
2. พัฒนาห้องสมุดประชาชน มุ่งเน้นให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ของสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงาน กศน.
3. พัฒนารูปแบบและวิธีการ ส่งเสริมให้สถานศึกษา พัฒนารูปแบบและวิธีการเรียนรู้ การศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีความหลากหลาย

เป้าหมาย

ประชาชน อำเภอหนองกี่ ได้รับโอกาสทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ

3.3 แนวทางในการดำเนินงานภายใต้กลยุทธ์

กลยุทธ์

1. พัฒนาบุคลากร พัฒนางาน ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย
2. พัฒนารูปแบบและวิธีการเรียนรู้การศึกษาตามอัธยาศัยให้มีความหลากหลาย

ตารางที่ 2.1 การพัฒนาบุคลากร พัฒนางาน ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย

มาตรการ	วิธีการ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1. พัฒนาการบริหารจัดการ	- จัดทำแผนการปฏิบัติงาน - ประชาสัมพันธ์งานห้องสมุด - ให้บริการ ยืม – คืน หนังสือ สื่อฯ รวดเร็ว - จัดให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ - จัดมุมต่าง ๆ /ปรับเปลี่ยนมุม อยู่เสมอ	- ห้องสมุดประชาชน ”เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่	- ความพึงพอใจของ ผู้รับบริการ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรการ	วิธีการ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
	- ให้บริการคั่นคว่ำทันใจ ว่องไว - จัดทำโครงการส่งเสริมการอ่าน	- พื้นที่อำเภอ หนองกี่	
2. พัฒนาบุคลากร	- ส่งเสริมให้บุคลากรได้ อบรม/สัมมนา/ประชุมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะในการให้บริการและการจัดกิจกรรม	- บุคลากร ปฏิบัติงาน ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่	- ความรู้/ ทักษะ/ ความชำนาญ การให้บริการ สมาชิก
3. พัฒนาอาคารสถานที่	จัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ - จัดกิจกรรม 5 ส. เพื่อรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบให้กับห้องสมุดฯ	- ห้องสมุด ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่	- ความพึง พอใจของ ผู้รับบริการ - ความ สะอาด เรียบร้อย สวยงามของ ห้องสมุดฯ
4. พัฒนาสื่อ	- แนะนำหนังสือที่น่าสนใจ - จัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น E-Book	- ห้องสมุด ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่	- ความพึง พอใจของ ผู้รับบริการ
5. ภาคีเครือข่าย	- ให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน	- ห้องสมุด ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ - พื้นที่อำเภอ หนองกี่	- ความพึง พอใจของ ผู้รับบริการ

ตารางที่ 2.2 การพัฒนารูปแบบและวิธีการเรียนรู้การศึกษาตามอัธยาศัยให้มีความหลากหลาย

มาตรการ	วิธีการ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1. พัฒนา กศน.ตำบล	- พัฒนาให้ กศน.ตำบล เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน - กระจายสื่อ หนังสือ ลงสู่ กศน.ตำบล	- กศน.ตำบล ทั้ง 10 ตำบล	- ความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ - กศน.ตำบล มีสื่อฯ เพิ่มมากขึ้น
2. สำรวจแหล่งเรียนรู้	- จัดทำทำเนียบแหล่ง เรียนรู้ - ประสานงานเครือข่าย เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงาน	- พื้นที่อำเภอหนองกี่	- ความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ - ห้องสมุดฯ เป็นเครือข่าย กับแหล่งเรียนรู้
3. สำรวจความ ต้องการ สื่อ หนังสือ	- จัดทำแบบสำรวจความ ต้องการ สื่อ หนังสือ	- ประชาชนในอำเภอ หนองกี่ - นักศึกษา กศน.	- ความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ศิริ ถีอาสนา (2551 : 75 - 79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของชาติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ให้เหมาะกับบริบทและ มีความเป็นไปได้ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และสร้างเครื่องมือ ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและระยะที่ 3 กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ โรงเรียนจำนวน 63 แห่ง ทำการศึกษาสภาพการปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนโดยใช้แบบสอบถาม คัดเลือกโรงเรียน 3 แห่ง เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ผลการศึกษา พบว่า ระดับปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 2 มาตรฐาน ได้แก่มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก และมาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษาส่วนระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางพบในมาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ สำหรับระดับความต้องการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของชาติของโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง พบประเด็นยุทธศาสตร์จำนวน 23 ประเด็น แปลงประเด็นยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัดได้ทั้งหมด 42 ตัวชี้วัด โดยยุทธศาสตร์การพัฒนา

การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนโนนราศี อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยและคณะครูได้ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาโดยเน้นที่มาตรฐานที่ 1 ว่าด้วย “คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก” ผลการพิจารณาได้ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจำนวน 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การแต่งกาย 2) ความรับผิดชอบ 3) ความสะอาด 4) การตรงต่อเวลา 5) การแสดงความเคารพ และ 6) ความรู้สึกเป็นเจ้าของ แปลงประเด็นยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปของตัวชี้วัดได้ 15 ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ่อพานพิทยาคมรัชชังคลาภิเษก อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการดำเนินงานได้ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจำนวน 7 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การส่งเสริมผู้เรียนให้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน 2) การส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง 3) การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต 4) การพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 6) การส่งเสริมให้ห้องค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 7) การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ แปลงประเด็นยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปของตัวชี้วัดได้ 17 ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว อำเภอยะยี่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการพิจารณาได้ประเด็นยุทธศาสตร์ 10 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) การเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน 2) การเข้าร่วมกิจกรรมทำความสะอาดของนักเรียน 3) การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น 4) การผลิตใบงาน 5) การสอนแบบโครงงาน 6) การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 7) การระดมทรัพยากรบุคคลภายนอกเพื่อจัดการเรียนรู้ 8) การระดมทรัพยากรทางด้านการเงิน 9) การฝึกอบรมครู เพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน และ 10) การจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และผลประเมินยุทธศาสตร์พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

พิสุจน์ ภูมิพงศ์ (2551 : 74 - 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการบริหารที่มีผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” มีกระบวนการที่สำคัญ 5 ประการประกอบด้วย 1) การเก็บข้อมูล เป็นการเดินสำรวจของผู้บริหาร และสอบถามข้อมูลจากผู้ใช้บริการโดยการใช้แบบสอบถาม และการสอบถามด้วยวาจา 2) การบันทึก เป็นการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ และการสอบถามผู้ใช้บริการในแต่ละวัน 3) การประชุมวางแผน เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกในความคิดเห็นส่วนตัว และจากการสอบถามจากผู้ที่เข้ามาใช้บริการเข้าที่ประชุม เพื่อปรึกษาหารือวางแผนในการพัฒนาห้องสมุดต่อผู้ร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) การปรับปรุงและพัฒนา เป็นการนำผลจากการประชุมวางแผนมาพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บริการ และบริบทที่เกี่ยวข้อง และ 5) การประเมินผล เป็นการประเมินแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการสังเกตพฤติกรรมผู้ที่เกี่ยวข้อง และการทำแบบสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความพึงพอใจ และนำผลประเมินมาปรับปรุงห้องสมุดจนได้รับการยกย่องและได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” มี 4 เงื่อนไข คือ 1) มาตรฐานของห้องสมุดประชาชน ซึ่งผู้บริหารห้องสมุดเห็นว่ามาตรฐานห้องสมุด มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน ด้วยวิธีการประเมินคุณภาพของห้องสมุดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 2) คน คือ ผู้บริหารที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นกันเอง ให้ความสำคัญ กับผู้ร่วมงาน เป็นคนเอาการเอางาน ทำงานดี ทำงานจริงมีจิตวิทยา และทุ่มเทอุทิศเวลา

ให้กับงานอย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถ และผู้ร่วมงานมีความพร้อมและเต็มใจในการให้บริการ

3) สภาพแวดล้อม ด้านนามธรรม คือ ความมีชื่อเสียงความพร้อมและทันสมัย ด้านรูปธรรม คือ ห้องสมุดอยู่ใน สิ่งแวดล้อมที่ดี ไปมาสะดวกบรรยากาศ ร่มรื่น สะอาด น่าอยู่ คนในชุมชนมีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ เพราะประชาชนในชุมชนใกล้เคียงส่วนใหญ่มีธุรกิจเป็นของตนเอง มีความพร้อม มีศักยภาพและมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้กับทางห้องสมุดได้ ด้วยความเสียสละ การสื่อสารหลายทาง ห้องสมุดแห่งนี้มีการสื่อสารหลายทางกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการจัดกิจกรรมหรือมีงานในแต่ละครั้งจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบอยู่เสมอ จึงส่งผลให้ชุมชนเต็มใจที่จะร่วมกันพัฒนาห้องสมุด เพราะพวกเขาเห็นแล้วว่าห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ทำเพื่อชุมชนของเขาจริง 4) การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเทศบาลตำบลป่าตอง ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ เครือข่ายในชุมชนก็ให้การสนับสนุนด้านเอกสาร วารสาร ความร่วมมือของทุกฝ่ายส่งผลให้ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ ได้รับการยกย่องให้เป็นห้องสมุดต้นแบบอย่างแท้จริง

ศิริพร แก้วสิทธิกุล (2553 : 97 - 99) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชนสังกัดศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสี่คิ้วจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้รับบริการมีความคิดเห็นต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชนทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชนจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และความถี่ในการเข้ามาใช้บริการของผู้ที่มารับบริการโดยรวม ทั้ง 5 ด้าน พบว่า เพศหญิงมีความคิดเห็นมากกว่าเพศชาย ในด้านงานบริการพื้นฐานแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้รับบริการกลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี มีความคิดเห็นมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผู้รับบริการระดับประถมศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 5 ด้านแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความถี่ในการเข้ามาใช้บริการของผู้ที่มารับบริการอยู่ระหว่าง 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ มีความคิดเห็นมากกว่าระดับความถี่ในการเข้ามาใช้บริการของผู้ที่มารับบริการอื่น ๆ ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉันทวัฒน์ ปะโคทัง (2555 : 282) ได้ทำการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) สร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กเบื้องต้น 3) ทดลองใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก และ 4) เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า การประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กพบว่า 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความเหมาะสมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชนส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก

เล็กมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน และ 2) การปรับปรุงยุทธศาสตร์ การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และนำเสนอ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดระบบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 7 ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 8 ด้านการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาขนาดเล็กเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สุสิทธิ์ คุณพรม (2555 : 95 - 101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุด มีความต้องการด้านอาคารสถานที่ และบรรยากาศ ด้านระบบงานและบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการ และกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 2) แนวทางและกลยุทธ์ ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ 3) ระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชนศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย ในด้านจัดบรรยากาศในห้องสมุด สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการให้บริการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3.73

ญาณ คณาสารสมบัติ (2556 : 218 - 225) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พี ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4 ร.ของผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย= 4.08) สภาพปัจจุบัน ของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบซีอาร์พี อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย= 3.98) สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยสอดคล้องกับหลักซีอาร์พี อยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.94) ภาพรวมของสภาพปัจจุบันในการบริหารโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พีโดยรวม อยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.02) ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พี ประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก 4 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์รอง 9 ยุทธศาสตร์ และกิจกรรมเสริม 20 วิธีการ ยุทธศาสตร์หลักมี ดังนี้ 1) เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในผู้เรียนโดยใช้หลักคิดซีอาร์พี 2) สร้างนวัตกรรมจัดการความรู้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนิเทศการศึกษาให้เกิด

การพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์ 3) การสร้างความมีส่วนร่วม ระหว่างโรงเรียน ชุมชน ผู้บริหาร โรงเรียนผู้นำชุมชน ในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พีในหลักสูตรท้องถิ่น

4) การวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยแนวคิดซีอาร์อย่างต่อเนื่องโดยคณะกรรมการ วิชาการของโรงเรียน

สุนันท์ สิทธิสาท (2556 : 128 – 129) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยใน จังหวัดบุรีรัมย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด ประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและ รายด้าน อยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ รองลงมา คือด้านการบริหารและการจัดกิจกรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด บุคลากรควรกระตือรือร้น ในการทำงาน ควรจัดให้มีระบบสืบค้น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และจัดเครื่องคอมพิวเตอร์ในการ สืบค้นทางอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีความหลากหลายและต่อเนื่อง และควรปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัย สะอาด สวยงาม ร่มรื่น อยู่เสมอตามหลัก 5 ส.

พรเพ็ญ กิจพิบูลย์ (2556 : 63 – 79) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า

- 1) ด้านอาคารห้องสมุดประชาชนมีขนาดเล็กคับแคบเกินไปนั้นแนวทางแก้ไขควรจะแยกพื้นที่ของ สำนักงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ออกจากห้องสมุดประชาชน
- 2) ด้านการขาดการประชาสัมพันธ์การให้บริการและกิจกรรมของห้องสมุดแนวทางแก้ไขควรใช้วิธีการ และสื่อที่หลากหลายได้แก่เสียงตามสายวิทยุชุมชนการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ใช้แผ่นปลิวแผ่นพับ ติดป้ายประกาศ และผ่านทางสื่อ Social Media Online ในระบบต่าง ๆ
- 3) ด้านการค้นหาหนังสือ มีความยุ่งยากแนวทางแก้ไขควรจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดคู่มือ ดังกล่าวควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับ แผนผังการจัดห้องสมุดการจัดหมวดหมู่หนังสือการจัดมุมต่างๆการให้บริการของห้องสมุดกิจกรรม ห้องสมุดและระเบียบการใช้ห้องสมุด สร้าง Application สำหรับห้องสมุดต่าง ๆ พัฒนาระบบ E-Book ให้ทันสมัยกว่าเดิม
- 4) ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการแนวทางแก้ไขควร จัดซื้อสื่อดังกล่าวโดยทางสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยควร จัดสรรงบประมาณให้จัดซื้อสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะและการขอรับบริจาคโดยการจัดทำหนังสือ ราชการเพื่อติดต่อขอรับบริจาคจากหน่วยงานต่าง ๆ
- 5) พัฒนาระบบการเชื่อมโยง (E-Learning) ระหว่างห้องสมุดด้วยระบบ Online ให้มีความทันสมัยมากขึ้น
- 6) ระดมทุนจากภาครัฐและ ภาคเอกชน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีอาสาสมัครเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกับบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด
- 7) กำหนดตัวชี้วัดในความสำเร็จของการ

ดำเนินงานห้องสมุด การสร้างขวัญ กำลังใจ ในการปฏิบัติงาน มีการประกวดการดำเนินงานห้องสมุด เพื่อให้เป็นแบบอย่างกับห้องสมุดอื่น ๆ 8) การนำบริบทและวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นเนื้อหา การเรียนรู้ภายในห้องสมุดเพื่อให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของท้องถิ่น ตนเอง 9) การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนการให้บริการภายในห้องสมุด พัฒนาระบบ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ระบบการเชื่อมโยงห้องสมุด (E-Library) มีระบบการสืบค้นที่ทันสมัย มี Application ภายในห้องสมุดและเทคโนโลยีระบบต่าง ๆ 10) ด้านบุคลากร ควรพัฒนาบุคลากรให้ มีความรู้ความสามารถในการให้บริการสารสนเทศและการจัดกิจกรรม เพื่อให้การบริการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

วารภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงาน ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ห้องสมุดควรจัดสถานที่และบรรยากาศให้ร่มรื่น เย็นสบาย สวยงาม และสะอาดเรียบร้อย ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ห้องสมุดควรมี หนังสือที่ทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้านระบบงาน ห้องสมุดควรมีระบบการ ยืม-คืนหนังสือและสื่อ ออนไลน์ ระหว่างห้องสมุดทั้ง 4 แห่ง ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ ห้องสมุดควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริม การอ่าน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมให้ตรงตามความต้องการ ทุกเพศ ทุกวัย และด้านบุคลากร ห้องสมุด ควรจัดให้บุคลากรเข้ารับการอบรมด้านวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

สิติมา สุพรม (2557 : 66 - 69) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพ การให้บริการของห้องสมุดประชาชนอำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการห้องสมุดประชาชน อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง โดยรวม อยู่ใน ระดับมาก โดยด้านการให้บริการที่ตรงต่อเวลามีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี อาชีพ และความถี่ในการเข้ารับบริการต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการห้องสมุดประชาชน อำเภอเมือง ตรัง จังหวัดตรัง ได้แก่ ปัญหาด้านการให้บริการอย่างพอเพียง และปัญหาด้านการให้บริการอย่าง ต่อเนื่อง ส่วนข้อ เสนอแนะสำคัญ ได้แก่ ห้องสมุดควรพิจารณาจัดหาหนังสือใหม่ประเภทต่าง ๆ มาเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มพูนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่นสถานที่จอดรถ ห้องสุขา รวมถึง น้ำดื่มสำหรับผู้ใช้บริการ นอกจากนั้นควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบและระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับการสืบค้น ข้อมูล และควรดูแลเว็บไซต์ให้เข้าถึงได้ง่าย รวมทั้งอัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา

อาศิษ เชยกลิ่น (2557 : 72 - 75) ได้ศึกษา แนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีวัตถุประสงค์การศึกษา 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. ในปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษา

ความต้องการการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. 3) เพื่อศึกษาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. ผลการศึกษา พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มระบุว่า สภาพปัจจุบันของห้องสมุดประชาชน 7 ด้านประกอบด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ด้านบริการ และด้านกิจกรรม มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนปัญหาที่พบบ่อย ได้แก่ โต๊ะ-เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด (2) ผู้ใช้บริการระบุความต้องการในระดับมากต่อแนวทางการดำเนินงานองค์ประกอบทุก ๆ ด้านของห้องสมุดประชาชน เพื่อให้เป็นห้องสมุดที่ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย (3) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอและบรรณารักษ์ต่อแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน เห็นด้วยในระดับมากในทุกด้านและแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ด้านการบริหารจัดการ ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ด้านวัสดุสื่อเทคโนโลยี ด้านบริการ และด้านกิจกรรม ในส่วนของการบริการและกิจกรรมจะเน้นสิ่งต่อไปนี้ บริการคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร มุมห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Library) ให้บริการ CD VCD DVD และ VDO ในเนื้อหาที่ประชาชนต้องการ เช่น เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการเกษตร กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ทางศาสนาประเพณีและวัฒนธรรม

พันธันท์ แสงจันทร์ (2558 : 54 - 58) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอบางละมุง สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการบริหารงานห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารีอำเภอบางละมุง มีดังนี้ 1.1 ปัญหาด้านงานบริหาร ได้แก่ ปัญหาการจัดทำแผนปฏิบัติการ ปัญหาการจัดบุคลากรในการปฏิบัติงาน ปัญหาการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ปัญหางานอาคารสถานที่ และธุรการ 1.2 ปัญหาด้านเทคนิค ได้แก่ ปัญหาการจัดหา เลือกลงซื้อ ตรวจสอบ ขอรับบริจาค แลกเปลี่ยน ปัญหาการเตรียมวัสดุสารนิเทศเพื่อให้บริการ ปัญหากิจกรรม 2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารีอำเภอบางละมุง มีดังนี้ 2.1 ด้านงานบริหาร ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้เข้าใจการจัดทำแผนปฏิบัติการหลักการวางแผนงบประมาณห้องสมุด และให้มีการวางแผนงบประมาณร่วมกับแผนงานศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางละมุง 2.2 ด้านงานเทคนิค ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านงานเทคนิค เพื่อช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง และอยู่ในรูปแบบเดียวกัน 2.3 ด้านงานบริการ ควรจัดให้บรรณารักษ์หรือผู้ที่มีความรู้ด้านงานห้องสมุดจัดค่ายอบรมบรรณารักษ์จิตอาสา เพื่อให้ได้ความรู้ในการช่วยงานห้องสมุดครบทุกด้าน และเพื่อให้รู้จักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2559 : 1) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การวิจัยประเด็นด้านการปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ ว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับการวิจัยที่เกี่ยวกับพัฒนาระบบการศึกษา การจัดการศึกษา และรูปแบบการศึกษาที่เชื่อมโยงสู่ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการบริหารจัดการการเรียนรู้สู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสำเร็จของการศึกษาถือเป็นเครื่องมือเปลี่ยนประเทศได้ ถ้ามีการวางยุทธศาสตร์ที่รัดกุมและมีพลังไปสู่การปฏิรูปการศึกษาหรือ “การเรียนรู้” ของคนไทยและทำให้การศึกษาปรับตัว

ได้ทันกับกระแสโลก เพราะโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากภายในช่วงเวลาเพียงไม่กี่ทศวรรษ ด้วยพลังของเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบมากมายต่อรูปแบบการใช้ชีวิต และการติดต่อสื่อสารระหว่างกันของมนุษย์โลกและสังคมยุคใหม่มีความสลับซับซ้อนที่ทำนายคนรุ่นใหม่มากขึ้น ตั้งแต่การเผชิญความผันผวนทางเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาไปจนถึงการอยู่ร่วมและอยู่รอดในสังคมที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความเร่งร้อนในสภาพชีวิตประจำ แม้กระทั่งการศึกษาเรียนรู้ของคนยุคใหม่ก็เผชิญความท้าทายมากมายภายใต้สังคมที่ซับซ้อนและหลากหลายขึ้นนี้ การเรียนรู้มีอาจถูกจำกัดอยู่ภายใต้กรอบคิดของความเป็นหลักสูตร เป็นคาบเวลาหรือแม้แต่ความเป็นโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยแต่อย่างใดอีกต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการเรียนวิชาความรู้ที่มีอยู่อีกมากมายมหาศาลนอกตำราที่เราเล่าเรียนและท่องจำไปจนถึงการเรียนรู้และการปรับตัวต่อการใช้ชีวิตในสังคมยุคใหม่ก็มีทักษะชีวิตมากมายที่ต้องเรียนรู้จากสภาพความเป็นจริง ดังนั้น หากสังคมไทยจะก้าวไปข้างหน้าอย่างเข้มแข็งมั่นคงได้ต้องอาศัยคนรุ่นใหม่ที่มีขีดความสามารถในการเรียนรู้มากกว่าที่เป็นมาในอดีต การเรียนรู้ด้วยตนเองหรือ Self-Directed Learning จึงกลายเป็นโจทย์ที่ทำนายนักพัฒนาและนักการศึกษาที่จะต้องแสวงหายุทธศาสตร์และแนวทางในการส่งเสริมขีดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองให้แก่คนทุกเพศทุกวัยทุกระดับในสังคมเพื่อการเพิ่มศักยภาพของคนในการเรียนรู้และพัฒนาหน้าที่การงานของตน จากเกษตรกรรมในวงกว้างถึงพนักงานในตีกระฟ้าความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองย่อมเป็นผลดีทั้งต่อตัวบุคคลและต่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ การเรียนรู้ด้วยตนเองยังหมายรวมถึงการเรียนรู้ทางสังคมเพื่อสำนึกในรากเหง้าทางวัฒนธรรม ความเป็นท้องถิ่นตลอดจนการเรียนรู้ที่จะแบ่งปันและอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อความเข้าใจอันดีและสันติสุขในสังคมในอนาคต

สายฝน บุษบา (2559 : 71 – 77) ได้ศึกษาเรื่องภาพลักษณ์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว ในสายตาของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารการให้บริการของห้องสมุด จากแหล่งสารสนเทศ ประเภทป้ายประชาสัมพันธ์หน้าห้องสมุดมากที่สุด โดยมีความถี่ที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมา คือ แหล่งสารสนเทศประเภทเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต โดยมีความถี่ที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 4 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์ และมีความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารการให้บริการของห้องสมุด จากแหล่งสารสนเทศประเภทโทรทัศน์ น้อยที่สุด เฉลี่ย 1 ครั้งต่อสัปดาห์ 2) กลุ่มตัวอย่างรับรู้ภาพลักษณ์ห้องสมุด ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรับรู้ภาพลักษณ์ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารและสถานที่ รองลงมา คือ ด้านบุคลากร ด้านการบริการ และด้านนโยบายและดารดำเนินงานห้องสมุด ในขณะที่ด้านที่รับรู้ภาพลักษณ์ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ 3) กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการภาพลักษณ์ห้องสมุดที่พึงประสงค์ในอนาคต ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ รองลงมา คือ ด้านนโยบายและการดำเนินงานห้องสมุด และด้านอาคารสถานที่ ในขณะที่ด้านที่มีความต้องการ และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านบุคลากร และด้านการบริการ 4) กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ของห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ห้องสมุดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนโยบาย และการดำเนินงานห้องสมุด รองลงมา คือ ด้านอาคารและสถานที่ของห้องสมุด

ด้านการบริการของห้องสมุด และด้านทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านบุคลากรห้องสมุด

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เบอเลโล (Berlollow. 1991 : 234) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนไฮสคูล ในรัฐนิวยอร์ก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน บริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายปัจจัยไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน บริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม และรายปัจจัย ไม่แตกต่างกัน สิ่งที่ผู้บริหารเห็นว่าจะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่เปิดโอกาสให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ควรจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนเหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน

วอชิงตัน (Worthington. 1991 : 145) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านการนำเข้า ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับนักเรียน และปัจจัยเกี่ยวกับสื่ออุปกรณ์การเรียน 2) ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการ และปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานการศึกษา 3) ปัจจัยด้านผลผลิต ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับกับเอกสารหลักฐานหรือร่องรอยการทำงานและปัจจัยเกี่ยวกับผลสรุปการปฏิบัติงาน และ 4) ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานที่พึงประสงค์ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงบุคลากรของโรงเรียน สภาพการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ระบบการตรวจสอบ ระบบการประเมินตนเอง ทักษะในการตรวจสอบและประเมินตนเอง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และความรู้ความเข้าใจแนวทางการประกันคุณภาพ ของบุคลากรในโรงเรียน

โจฮานเนส พ็อตจีเตอร์ มาร์เธนุส (Johannes potgieter Marthenus. 1992 : 140) ได้ศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการในสถานศึกษา พบว่า ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการนั้น เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ที่ควรนำมาใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหาร การนำยุทธศาสตร์มาใช่วางแผนในอนาคต คือการใช้ทักษะการบริหารจัดการในอนาคต เพื่อจะใช้ยุทธศาสตร์มาวางนโยบายและเป้าหมายการบริหารงานให้ประสานและสำเร็จตามวัตถุประสงค์

เจเคน (Gehlken. 1994 : 3338-A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของห้องสมุดในโรงเรียนมัธยมศึกษา 3 แห่ง ทางใต้ของมลรัฐคาโรไลนา ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดโรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้โดยอาศัยปัจจัยสำคัญ คือการสนับสนุนจากผู้บริหาร และการดำเนินงานของผู้เชี่ยวชาญ การใช้สื่อในการจัดหาและรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ในห้องสมุดให้ตรงตามหลักสูตรและความสนใจของนักเรียน ส่งเสริมการใช้ห้องสมุดด้วยการจัดบรรยากาศให้ดึงดูดความสนใจผู้เรียนให้เข้าใช้ห้องสมุด อำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า จัดพื้นที่ภายในห้องสมุดให้ใช้ได้อย่างอิสระ สามารถค้นคว้าได้ตามต้องการ และปลูกฝังให้นักเรียนรักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน

แม็คเคธี (McCarthy. 1997 : 121) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพห้องสมุดโรงเรียนที่มีมาตรฐานห้องสมุดเป็นตัวกำหนด ได้ศึกษากับห้องสมุดโรงเรียนในรัฐนิวอิงแลนด์ (New England) จำนวน 48 โรงเรียน พบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่การดำเนินงานห้องสมุดนั้นจากการสนับสนุนด้านงบประมาณ แหล่งทรัพยากรเทคโนโลยี และบรรณารักษ์ขาดความร่วมมือและการสนับสนุนจากทางราชการ และผู้ให้

ค่าปรึกษาทำงานได้ไม่เต็มที่ และมีจำนวนห้องสมุดส่วนน้อยที่คณะกรรมการห้องสมุดโรงเรียนมีประสิทธิภาพในการวางแผนงานที่ดี ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและครู และได้รับความร่วมมือจากครูและผู้มาใช้บริการห้องสมุด

วอน เบ็ค (Von Beck. 1998 : 399) ได้ศึกษาเรื่องบทบาท ของห้องสมุดประชาชนในแอฟริกาใต้ต่อการสนับสนุนการรู้หนังสือของผู้ใหญ่ผิวดำในเขตเมือง การศึกษาครั้งนี้ เป็นการกล่าวถึงความเป็นมาของการรู้หนังสือและการตอบสนองความต้องการห้องสมุดประชาชน ในประเทศที่ได้รับการคัดเลือกแล้วเมื่อประมาณ 150 ปี โดยเน้นเป็นพิเศษในประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ อิทธิพลของสิ่งที่ปรากฏให้เห็นในครั้งนี้มีผลต่อผู้ใหญ่ผิวดำในเขตเมืองในสังคมที่พวกเขาใช้ชีวิตอยู่และเศรษฐกิจของประเทศ ข้อขัดแย้งที่สำคัญคือห้องสมุดประชาชนมีการพัฒนาประวัติศาสตร์ต่อการให้บริการเพื่อให้บรรลุถึงความท้าทายนี้ขึ้นมาเพื่อให้หน้าที่การขยายการศึกษาแบบดั้งเดิม ห้องสมุดประชาชนจึงเริ่มที่จะหาทางบรรลุถึงความท้าทายในบทบาทของการสนับสนุนการรู้หนังสือมีการสนทนากันถึงเรื่องประวัติศาสตร์สาเหตุของอัตราส่วนการรู้หนังสือที่เพิ่มขึ้นในบรรดาพวกผู้ใหญ่ผิวดำในเมืองมีการดำเนินการขยายการศึกษาการรู้หนังสือให้กว้างขวางออกไปโดยใช้ข้อมูลระดับชาติและระดับท้องถิ่นมีการนำเสนอเอกสารของสถาบันวิจัยต่างประเทศ เอกสารวิชาการ และที่ปรึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง มีการสัมภาษณ์เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าการพัฒนาในปัจจุบันนี้ส่วนมากเกี่ยวกับปัญหาการรู้หนังสือที่มีผลจากสภาพทางภูมิศาสตร์ที่กำหนดเอาไว้อย่างเด่นชัดมีการให้คำแนะนำเพื่อให้บังเกิดผลต่อห้องสมุดในแอฟริกาใต้ที่ควรจะต้องตรวจสอบกันใหม่ แปลความหมายใหม่ และขยายหน้าที่ทางการศึกษาให้กว้างขึ้นจนถึงการรวมเอาความท้าทายในการสนับสนุนการรู้หนังสือด้วยและยังให้คำแนะนำต่อไปอีกว่าการบริการของห้องสมุดในระดับจังหวัดในแอฟริกาใต้ควรใช้ความพยายามหลาย ๆ รูปแบบและการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาใช้ในห้องสมุดเป็นการรักษาสถาบันทางสังคมที่จำเป็นในชีวิตประจำวันของประชาชนในแอฟริกาใต้โดยเฉพาะบทบาทในเรื่องการสนับสนุนการรู้หนังสืออย่างจริงจัง จำเป็นต้องหาผู้มารับบริการรวมทั้งการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องขององค์การสำหรับห้องสมุดประชาชนที่มีความท้าทายใหม่ในเรื่องการสนับสนุนการรู้หนังสือได้ถูกกำหนดออกมาอย่างชัดเจน ตลอดจนสาขาที่จะต้องมีการทำวิจัยต่อไป

คูก (Cook. 2001 : 132) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวัดคุณภาพการบริการห้องสมุดวิชาการด้วยวิธีการผสมผสานโดยมีวัตถุประสงค์สร้างมิติคุณภาพการบริการห้องสมุดจากมุมมองผู้ใช้บริการ การพัฒนาการส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (Web-delivered) โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการแล้วสร้างแบบ สอบถามให้ตอบทางอินเทอร์เน็ต (Web-Base) จำนวน 56 ข้อ มีผู้ใช้บริการตอบแบบสอบถามจำนวน 20,416 คน จากห้องสมุดทางวิชาการ 43 แห่ง พบว่าห้องสมุดควรเพิ่มบริการการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์เป็นกลวิธีหรือแนวทางหรือการกำหนดทิศทางสำคัญในการพัฒนาองค์การให้มีคุณภาพ ดังนั้นการบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้มีคุณภาพนั้น ต้องขึ้นอยู่กับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชนที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีความเหมาะสมกับบริบทขององค์การ จึงจะสามารถบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมของประเทศได้ตาม

เป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 3) การประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ในการวิจัย และได้ออกแบบการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 3 การประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหาร

จัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2. วิธีดำเนินการ

2.1 การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2.2.1 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ผู้ใช้บริการห้องสมุด ภาควิชาครูช่วย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องของการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 569 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 220 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยมีรายละเอียด ดังปรากฏในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
1	ผู้เกี่ยวข้องของการดำเนินงานห้องสมุด	38	15
2	ภาควิชาครูช่วยของห้องสมุด	101	39
3	ผู้ใช้บริการห้องสมุด	430	166
รวม		596	220

จากตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 42 - 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 220 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

2.2.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

- 5 หมายถึง มีสภาพปัญหา /ความต้องการมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัญหา /ความต้องการมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัญหา /ความต้องการปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัญหา /ความต้องการน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัญหา /ความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2) นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

3) สร้างแบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จากกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาในเอกสาร

4) การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

4.1) นำแบบสอบถามฉบับร่าง นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านบริหารจัดการและผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการห้องสมุดที่ประสบผลสำเร็จ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 220) ซึ่งข้อคำถามมีค่า IOC ตั้งแต่ .80 ถึง 1.00 ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.1.1) รศ.โกวิท เชื้อมกลาง ที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการวัดประเมินผล

4.1.2) รศ.ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การวิจัยและการประเมินผล

4.1.3) นายมงคล กาฬคลอด ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการบริหาร

4.1.4) นางสาวสุภาภรณ์ ลากจิตร ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การวิจัยและการประเมินผล

4.1.5) นายสมมาตร คงเรือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุโขทัย วิทยาลัยวิชาญ
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาและด้านการบริหาร

4.2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแต่ละด้านและทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 117) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ .81

4.3) นำแบบสอบถามดังกล่าวไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอย่างละเอียดและครบถ้วนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและปัญหาในการวิจัย ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวิธีการตามลำดับดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งโดยตรงและส่งทางไปรษณีย์

2) ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล และติดตามแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง

2.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัญหา และความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งแบบสอบถามที่เป็นแบบสำรวจรายการ ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนที่เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความต้องการมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความต้องการมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความต้องการปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความต้องการน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความต้องการน้อยที่สุด

แบบสอบถามแบบปลายเปิด เป็นแบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยการสรุปและหลอมรวมประเด็นสำคัญ ๆ

2.2.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่เป็นแบบสำรวจรายการ ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนที่เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

2.3.1 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาจากผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารการศึกษา และผู้กำหนดทิศทางของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่มีประสบการณ์ทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

2.3.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
- 2) นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
- 3) สร้างแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก
- 4) การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

4.1) นำแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มเดิม) จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านบริหารจัดการและผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน แล้วตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ของแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 220) ซึ่งข้อคำถามมีค่า IOC ตั้งแต่ .80 ถึง 1.00

4.2) นำแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก จัดพิมพ์เป็นฉบับจริง พร้อมนำเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการหลอมรวมประเด็นข้อมูลตามประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

เพื่อนำมาเป็นองค์ประกอบของการประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

3. ระยะเวลาดำเนินการในระยะที่ 1

ดำเนินการระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึง เดือนมีนาคม 2559

4. ผลที่ได้รับจากการดำเนินการในระยะที่ 1

ผลที่ได้รับ มีดังนี้

- 1) ทราบสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
- 2) ได้ทราบองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
- 3) ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระยะที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน

“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาวิจัยในระยะที่ 2 เป็นการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2. วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยทำการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีการดำเนินการเป็น 5 ขั้นตอน

2.1 ยกร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ ที่ได้จากการสังเคราะห์ในระยะที่ 1 ดำเนินการร่างยุทธศาสตร์ครั้งที่ 1 โดยผู้วิจัยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการผสมผสานยุทธศาสตร์จากการสังเคราะห์ในระยะที่ 1 ซึ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวดำเนินการ

2.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

2.2.1) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จำนวน 21 คน โดยใช้วิธีการส่งร่างรูปแบบให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการประเมิน

2.2.2) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2.2.3) เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม
 และความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
 อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้
 ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัด
 บุรีรัมย์ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
 Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

5 หมายถึง มีความเหมาะสม /ความความเป็นไปได้มากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม /ความความเป็นไปได้มาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม /ความความเป็นไปได้ปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม /ความความเป็นไปได้น้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม /ความความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
 ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี
 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

2) นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง
 กับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

3) สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่าง
 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
 จากกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาในเอกสาร

4) การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

4.1) นำแบบประเมินฉบับร่าง นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มเดิม)
 จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านบริหารจัดการและผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหาร
 จัดการห้องสมุดที่ประสบผลสำเร็จ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้อง
 โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ
 แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 220) ซึ่งข้อคำถามมี
 ค่า IOC ตั้งแต่ .80 ถึง 1.00

4.2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้ (Try
 Out) กับบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความ
 เชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแต่ละด้านและทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา

(Alpha-Coefficien) ตามวิธีการของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 117) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .85

4.3) นำแบบสอบถามดังกล่าวไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายอย่างละเอียดและครบถ้วนเกี่ยวกับ ร่ายยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและปัญหาในการวิจัย ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวิธีการตามลำดับดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งโดยตรง และส่งทางไปรษณีย์

2) ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบประเมินทุกชุดภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล และติดตามแบบสอบถามคืนจากกลุ่มเป้าหมาย

2.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของร่ายยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งแบบประเมินที่เป็นแบบสำรวจรายการ ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนที่เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่าใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม /ความความเป็นไปได้มากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม /ความความเป็นไปได้มาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม /ความความเป็นไปได้ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม /ความความเป็นไปได้น้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม /ความความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมร่ายยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยการสรุปและหลอมรวมประเด็นสำคัญ ๆ

2.2.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบประเมินที่เป็นแบบสำรวจรายการ ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนที่เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่าใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 การร่ายยุทธศาสตร์ครั้งที่ 2 จากผลที่ผู้วิจัยได้นำร่ายยุทธศาสตร์ครั้งที่ 1 เสนอผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ และนำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและ

ข้อสังเกตแต่ละด้านของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์” มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ให้เป็นร่างยุทธศาสตร์ ครั้งที่ 2 เพื่อการนำไปใช้ในสภาพจริงในห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2.4 สร้างคู่มือประกอบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการสร้างคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้นำสาระที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมาสร้างเป็นคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในคู่มืออธิบายขั้นตอนของการดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการห้องสมุด เพื่อให้ผู้ที่ต้องการนำยุทธศาสตร์นี้ไปใช้ ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและสามารถนำยุทธศาสตร์นี้ไปใช้ในห้องสมุดประชาชนได้

2.5 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

2.5.1) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน จำนวน 21 คน

2.5.2) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2.5.3) เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคู่มือการดำเนินการตาม
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

2) นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง
กับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

3) สร้างแบบประเมินความเหมาะสมคู่มือการดำเนินการตาม
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
จากกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาในเอกสาร

4) การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

4.1) นำแบบประเมินฉบับร่าง นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มเดิม)
จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นความรู้ ความสามารถด้านบริหารจัดการและผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหาร
จัดการห้องสมุดที่ประสบผลสำเร็จ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้อง
โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ
แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 220) ซึ่งข้อคำถามมี
ค่า IOC ตั้งแต่ .80 ถึง 1.00

4.2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยนำไปทดลองใช้ (Try
Out) กับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาครอบครัวและเด็กตามอัยการอำเภอบรรณารักษ์
ห้องสมุดประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ของแบบประเมินแต่ละด้านและทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficien)
ตามวิธีการของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 117) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
ทั้งฉบับ เท่ากับ .87

4.3) นำแบบประเมินดังกล่าวไปจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินฉบับจริง
พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2.5.4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายอย่างละเอียดและครบถ้วนเกี่ยวกับ
คู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอ
หนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและปัญหาในการวิจัย ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลด้วย
ตนเอง โดยมีวิธีการตามลำดับดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่ง
โดยตรงและส่งทางไปรษณีย์

2) ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบประเมินทุกชุด
ภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล และติดตามแบบสอบถามคืนจากกลุ่มเป้าหมาย

2.5.5) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งแบบประเมินที่เป็นแบบสำรวจรายการ ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนที่เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่าใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยการสรุปและหลอมรวมประเด็นสำคัญ ๆ

2.5.6) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบประเมินที่เป็นแบบสำรวจรายการ ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนที่เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่าใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ระยะเวลาดำเนินการในระยะที่ 2

ดำเนินการระหว่างเดือนเมษายน 2559 ถึง เดือนมิถุนายน 2559

4. ผลที่ได้รับจากการดำเนินการในระยะที่ 2

ผลที่ได้รับ มีดังนี้

1) ได้ร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2) ได้ร่างคู่มือประกอบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 3 การประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาวิจัยในระยะที่ 3 เป็นการประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2. วิธีดำเนินการ

การประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

2.1) นำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ไปใช้กับห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2.2) สร้างความเข้าใจและชี้แจงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของได้รับทราบยุทธศาสตร์และแนวทางการนำไปใช้

2.3) ทำการประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 23 คน ประกอบด้วยตัวแทนผู้ใช้บริการ ตัวแทนภาคีเครือข่าย และตัวแทนกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2.4) เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

2) นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง
กับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

3) สร้างแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็น
ประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่
จังหวัดบุรีรัมย์ จากกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาในเอกสาร

4) การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

4.1) นำแบบประเมินฉบับร่าง นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มเดิม)
จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านบริหารจัดการและผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหาร
จัดการห้องสมุด ที่ประสบผลสำเร็จ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้อง
โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ
แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 220) ซึ่งข้อคำถามมี
ค่า IOC ตั้งแต่ .80 ถึง 1.00

4.2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยนำไปทดลองใช้ (Try
Out) กับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาครอบครัวและเด็กตามอัยการอำเภอและบรรณารักษ์
ห้องสมุดประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ของแบบประเมินแต่ละด้านและทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficien)
ตามวิธีการของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 117) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้ง
ฉบับ เท่ากับ .80

4.3) นำแบบประเมินดังกล่าวไปจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินฉบับจริง
พร้อมนำเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2.5) การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายอย่างละเอียดและครบถ้วนเกี่ยวกับ
ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด
ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและปัญหา
ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวิธีการตามลำดับดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งโดยตรง
และส่งทางไปรษณีย์

2) ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบประเมินทุกชุดภายหลัง
จากการเก็บรวบรวมข้อมูล และติดตามแบบประเมินคืนจากกลุ่มเป้าหมาย

2.6) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์คุณภาพ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งแบบประเมินที่เป็นแบบสำรวจรายการ ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนที่เป็นแบบประเมินมาตราส่วน ประมาณค่าใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์วิเคราะห์โดยการสรุปและหลอมรวมประเด็นสำคัญ ๆ

2.7) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบประเมินที่เป็นแบบสำรวจรายการ ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนที่เป็นแบบประเมินมาตราส่วน ประมาณค่าใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ระยะเวลาดำเนินการในระยะที่ 3

ดำเนินการระหว่างเดือนกรกฎาคม 2559 ถึง เดือนธันวาคม 2559

4. ผลที่ได้รับจากการดำเนินการในระยะที่ 3

ผลที่ได้รับ มีดังนี้

4.1) ได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

4.2) ได้คู่มือประกอบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

สรุปได้ว่าการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยสรุปขั้นตอนการวิจัย ดังปรากฏในตารางที่ 3.1 - 3.2

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 3.2 สรุปขั้นตอนของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผู้ให้ข้อมูล ระยะเวลาที่ดำเนินการ และผลที่ได้รับ

ขั้นตอนของการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ระยะเวลาที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
<p>ระยะที่ 1</p> <p>การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์</p>	<p>1) การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน</p> <p>2) การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการโดยใช้แบบสอบถาม ประชาชนและผู้ใช้บริการห้องสมุด ภาคีเครือข่าย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์</p>	<p>1) เอกสารหลักการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2) ประชาชนและผู้ใช้บริการห้องสมุด ภาคีเครือข่าย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน 220 คน</p>	<p>1) การวิเคราะห์เนื้อหา</p> <p>2) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน</p>	<p>1) ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2558 – มีนาคม 2559</p> <p>2) ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2558 – มีนาคม 2559</p>	<p>1) ทราบสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”</p> <p>2) ได้ทราบองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”</p>

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ระยะของการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ระยะเวลาที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
ระยะที่ 1 (ต่อ)	3) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”	3) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน	3) การวิเคราะห์เนื้อหา	3) ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2558 – มีนาคม 2559	3) ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย
ระยะที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์	1. ยกร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 2. การประเมินความสอดคล้อง และความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน โดยใช้วิธีการส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบ 3. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน	การวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ช่วงเดือนเมษายน – มิถุนายน 2559	1) ได้ร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” 2) ได้ร่างคู่มือประกอบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ระยะของการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ระยะเวลาที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
	4. สร้างคู่มือประกอบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ 5. ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ 6. ปรับปรุงคู่มือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ				
ระยะที่ 3 การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์”	1. กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่นำเสนอยุทธศาสตร์ 2. สร้างความเข้าใจและชี้แจงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ 3. ประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 23 คน ประกอบด้วยตัวแทนผู้ใช้บริการห้องสมุด ตัวแทนภาคีเครือข่าย และตัวแทนกลุ่มผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานห้องสมุด	การวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ช่วงเดือนกรกฎาคม 2559 ถึง ธันวาคม 2559	1) ได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” 2) ได้คู่มือประกอบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
2. การสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
3. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
4. การสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมการร่างยุทธศาสตร์และคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาวิจัยในระยะที่ 2 เป็นการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยยกร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้จากการสังเคราะห์ในระยะที่ 1 ซึ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวดำเนินการ จากนั้นดำเนินการสร้างคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์และประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 3 การประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาวิจัยในระยะที่ 3 เป็นการประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้ 1) กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 2) สร้างความเข้าใจและชี้แจงให้ผู้บริหารและบุคลากรในห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับทราบ 3) การประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ และ 4) ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำการประเมินยุทธศาสตร์โดยประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ นอกจากนี้ยังให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดในแต่ละระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ในการบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ มีแนวคิดที่สำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชน ตลอดจนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่การสร้าง ความตระหนักร่วมกัน การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมมือติดตามประเมินผล ร่วมมือปรับปรุงแก้ไขพัฒนาาร่วมกัน ตลอดจน การร่วมรับผลประโยชน์โดยการสร้างจิตสำนึกให้ทุก ๆ คนเป็นผู้รับผิดชอบหลัก เป็นเจ้าของในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

2. แนวคิดการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการให้บริการของห้องสมุดประชาชน ประกอบด้วย บริการการอ่าน บริการยืม – คืน บริการหนังสือจอง บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการแนะนำการอ่าน บริการสอนการใช้ห้องสมุด บริการสืบค้นฐานข้อมูล บริการรวบรวมบรรณานุกรม บริการข่าวสารทันสมัย บริการอินเทอร์เน็ต บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ บริการห้องสมุดเคลื่อนที่และบริการขอใช้สถานที่ประชุม

3. แนวคิดการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด เป็นการนำข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ ทุกสาขา ซึ่งได้มีการจัดรวบรวมแล้วบันทึกลงในสื่อหรือวัสดุทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และไม่ตีพิมพ์ สามารถถ่ายทอดและเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและสังคมและเป็นการนำเอา เทคโนโลยีมาจัดการในกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศหรือสารสนเทศในขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่ การเสาะแสวงหา การวิเคราะห์ การจัดเก็บและการเผยแพร่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพความถูกต้อง ความแม่นยำความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ นำมาใช้ประโยชน์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์

4. แนวคิดการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ เป็นแนวทาง วิธีการในการจัดหา งบประมาณ ซึ่งนำมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้มีประสิทธิภาพ

5. แนวคิดการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของห้องสมุด เป็นแนวทาง วิธีการในการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น อบรม พัฒนา ศึกษาดูงาน ศึกษาเอกสาร เป็นต้น ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิภาพ

6. การเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ เป็นการประชาสัมพันธ์ภายในห้องสมุดเป็น การสื่อสารภายในองค์กรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร รวบรวมข้อมูลลงใจ ชักชวน แนะนำ ให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรและสร้างทีมงาน เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ โดยมีวิธีการที่ หลากหลาย เช่น การพูด การสื่อสาร การจัดทำเอกสารภายใน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำ โปสเตอร์ ป้ายประกาศ สัญลักษณ์ การจัดกิจกรรมนันทนาการ การสำรวจทัศนคติและความคิดเห็น ของบุคลากร และการใช้สื่อสังคมออนไลน์

7. แนวคิดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เป็นขั้นตอนหรือกระบวนการทำงาน และดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อให้การแนะนำช่วยเหลือ มีขวัญกำลังใจ ส่งเสริมเกี่ยวกับการ พัฒนาการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพห้องสมุดประชาชนให้มี ประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการของห้องสมุดประชาชน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

8. แนวคิดการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นแนวทางและ วิธีการพัฒนาพื้นที่สำหรับอ่านและศึกษาค้นคว้า แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีบรรยากาศเงียบสงบ และอาจมี พื้นที่สำหรับใช้เสียงในการศึกษาเป็นกลุ่ม มีโต๊ะเก้าอี้หลายรูปแบบ นั่งได้สบาย และมีห้องสำหรับ การศึกษาเดี่ยวและกลุ่ม พื้นที่พักผ่อนเป็นพื้นที่บริการอ่านวารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ มีบรรยากาศสบาย ๆ เป็นกันเอง ให้ความรู้สึกอบอุ่นเหมือนอยู่บ้าน อาจจัดให้มีมุมกาแฟไว้บริการ และพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น พื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ ห้องฉาย VCD ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มุมพบปะ ซึ่งอาจใช้เสียงได้ในระดับหนึ่ง

2. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 4.1 – 4.9

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ที่	ด้าน	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย	3.99	0.49	มาก	4.62	0.41	มากที่สุด
2	การส่งเสริมบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.08	0.53	มาก	4.63	0.43	มากที่สุด
3	การนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด	3.70	0.61	มาก	4.49	0.51	มาก
4	การระดมทรัพยากรในการดำเนินการ	3.92	0.57	มาก	4.61	0.46	มากที่สุด
5	การส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร	4.06	0.61	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด
6	การเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์	4.10	0.61	มาก	4.67	0.46	มากที่สุด
7	การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	4.40	0.61	มาก	4.66	0.46	มากที่สุด
8	การพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก	4.39	0.61	มาก	4.55	0.46	มากที่สุด
โดยรวม		4.08	0.56	มาก	4.62	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.1 สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารห้องสมุด การนิเทศติดตามและประเมินผลห้องสมุด ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X} = 3.70$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของห้องสมุด ($\bar{X} = 4.69$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X} = 4.49$)

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การมีส่วนร่วมและเป็นเครือข่ายห้องสมุดประเภทเดียวกัน	4.14	0.66	มาก	4.52	0.60	มากที่สุด
2	การมีส่วนร่วมและเป็นเครือข่ายห้องสมุดประเภทอื่น ๆ	4.02	0.69	มาก	4.53	0.57	มากที่สุด
3	การมีส่วนร่วมและเป็นเครือข่ายกับแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ เป็นต้น	3.92	0.64	มาก	4.53	0.62	มากที่สุด
4	การมีส่วนร่วมและเป็นเครือข่ายกับบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น	4.17	0.68	มาก	4.76	0.48	มากที่สุด
5	มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการมีส่วนร่วมและการเป็นเครือข่าย	4.03	0.65	มาก	4.71	0.51	มากที่สุด
6	มีการกำหนดนโยบายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม	3.79	0.69	มาก	4.63	0.54	มากที่สุด
7	ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของห้องสมุด	4.23	0.69	มาก	4.70	0.51	มากที่สุด
8	ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาห้องสมุด	4.20	0.69	มาก	4.74	0.49	มากที่สุด
9	ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด	4.04	0.68	มาก	4.57	0.68	มากที่สุด
10	ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในนิเทศติดตามการดำเนินงานของห้องสมุด	3.97	0.78	มาก	4.69	0.52	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11	ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด	3.55	0.91	มาก	4.49	0.65	มาก
12	การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาห้องสมุด	3.88	0.76	มาก	4.64	0.62	มากที่สุด
โดยรวม		3.99	0.49	มาก	4.62	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของห้องสมุด ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 11 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 การมีส่วนร่วมและเป็นเครือข่ายกับบุคคลภูมิปัญญาในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.76$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 11 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ($\bar{X} = 4.49$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีชั้นรับ - ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ	4.09	0.78	มาก	4.57	0.62	มากที่สุด
2	มีโทรศัพท์ให้บริการติดตามข้อมูลข่าวสาร	4.53	0.63	มากที่สุด	4.77	0.48	มากที่สุด
3	มีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ	4.38	0.69	มาก	4.78	0.48	มาก
4	ได้ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง	4.26	0.63	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด
5	มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.58	0.65	มากที่สุด	4.84	0.42	มากที่สุด
6	มีบริการยืม - คืนและสื่ออื่น ๆ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์	4.20	0.70	มาก	4.66	0.51	มากที่สุด
7	มีบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	4.27	0.71	มาก	4.68	0.52	มากที่สุด
8	มีบริการห้องสมุดเคลื่อนที่	4.02	0.78	มาก	4.63	0.55	มากที่สุด
9	มีบริการยืมหนังสือและสื่ออื่น ๆ ระหว่างห้องสมุด	3.61	0.91	มาก	4.61	0.57	มากที่สุด
10	มีบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	3.83	0.85	มาก	4.49	0.70	มาก
11	มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม	3.93	0.66	มาก	4.58	0.61	มากที่สุด
12	มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี	3.72	0.88	มาก	4.49	0.68	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13	มีการจัดนิทรรศการแบบถาวร	3.95	0.69	มาก	4.56	0.61	มากที่สุด
14	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	3.70	0.78	มาก	4.39	0.73	มาก
โดยรวม		4.08	0.53	มาก	4.63	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 9 มีบริการยืมหนังสือ และสื่ออื่น ๆ ระหว่างห้องสมุด ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 5 มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.84$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 14 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.39$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อตามความต้องการ	3.97	0.78	มาก	4.56	0.58	มากที่สุด
2	มีทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาและรูปแบบหลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมเพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.60	0.86	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด
3	สื่อมีเพียงพอต่อการค้นคว้า	3.29	1.00	มาก	4.53	0.67	มาก
4	มีความทันสมัยของสื่อและหนังสือในห้องสมุด	3.78	0.97	มาก	4.51	0.66	มากที่สุด
5	คอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการสามารถใช้งานได้ดี	3.80	0.85	มาก	4.58	0.63	มากที่สุด
6	การจัดระบบสารสนเทศภายในห้องสมุดประชาชน	3.43	0.83	มาก	4.39	0.71	มาก
7	การนำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ	3.84	0.76	มาก	4.37	0.68	มาก
8	มีการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	3.66	0.80	มาก	4.46	0.67	มาก
9	มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการและสืบค้นข้อมูล	3.74	0.71	มาก	4.45	0.69	มาก
10	มีการเชื่อมโยงเครือข่าย Internet ของห้องสมุด	3.90	0.72	มาก	4.47	0.69	มาก
โดยรวม		3.70	0.61	มาก	4.49	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.4 สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือข้อ 1 มีนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อตามความต้องการ ($\bar{X}=3.97$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 สื่อมีเพียงพอต่อการค้นคว้า ($\bar{X}=3.29$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 คอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการสามารถใช้งานได้ดี ($\bar{X}=4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 7 การนำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ ($\bar{X}=4.37$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ห้องสมุดประชาชนได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี	3.76	0.70	มาก	4.46	0.66	มาก
2	มีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอในการดำเนินการ	3.83	0.70	มาก	4.49	0.67	มาก
3	มีงบประมาณสนับสนุนจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด	3.49	0.87	มาก	4.43	0.73	มาก
4	มีการแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค	4.03	0.78	มาก	4.74	0.50	มากที่สุด
5	มีแผนงาน/โครงการใช้งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษร	3.74	0.93	มาก	4.63	0.59	มากที่สุด
6	มีเอกสารหลักฐานการใช้งบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้	4.16	0.67	มาก	4.72	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7	มีการประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป	4.26	0.62	มาก	4.73	0.50	มากที่สุด
8	มีการสนับสนุนงบประมาณจากบุคคลหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ภาคีเครือข่าย	4.07	0.81	มาก	4.67	0.56	มากที่สุด
โดยรวม		3.92	0.57	มาก	4.61	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 7 มีการประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 มีงบประมาณสนับสนุนจากเงินอื่น ๆ เช่น เงินบำรุงห้องสมุด ($\bar{X} = 3.49$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 มีการแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น ๆ เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค ($\bar{X} = 4.74$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 มีงบประมาณสนับสนุนจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด ($\bar{X} = 4.43$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์	4.02	0.73	มาก	4.65	0.55	มากที่สุด
2	มีนักวิชาการโสตทัศนศึกษา	4.10	0.68	มาก	4.70	0.53	มากที่สุด
3	มีนักคอมพิวเตอร์	4.05	0.71	มาก	4.68	0.57	มากที่สุด
4	มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะตามความเหมาะสม	4.03	0.72	มาก	4.69	0.53	มากที่สุด
5	บุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	4.11	0.71	มาก	4.69	0.53	มากที่สุด
6	มีอาสาสมัครในท้องถิ่นช่วยงานห้องสมุด	3.98	0.81	มาก	4.71	0.56	มากที่สุด
7	บุคลากรมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน	3.92	0.87	มาก	4.70	0.57	มากที่สุด
8	มีจำนวนบุคลากรเพียงพอ	4.06	0.81	มาก	4.67	0.59	มากที่สุด
9	บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.10	0.79	มาก	4.71	0.55	มากที่สุด
10	บุคลากรมีความสามารถในการใช้ ICT ได้อย่างเหมาะสม	4.21	0.77	มาก	4.71	0.55	มากที่สุด
11	บุคลากรมีจิตสำนึกในการให้บริการ	4.12	0.83	มาก	4.73	0.53	มากที่สุด
โดยรวม		4.06	0.61	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 บุคลากรมีความสามารถในการใช้ ICT ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 บุคลากรมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.92$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ ข้อ 11 บุคลากรมีจิตสำนึกในการให้บริการ ($\bar{X} = 4.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ ($\bar{X} = 4.65$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีป้ายประชาสัมพันธ์ สารระ นำรู้	4.07	0.72	มาก	4.63	0.75	มากที่สุด
2	มีการกำหนดเวลาเปิด-ปิด ห้องสมุดอย่างชัดเจน	4.13	0.63	มาก	4.71	0.52	มากที่สุด
3	มีการประชาสัมพันธ์ผ่าน เครื่องมือสื่อสารอย่าง สม่ำเสมอ	4.06	0.75	มาก	4.69	0.55	มากที่สุด
4	มีช่องทางให้ประชาชนแสดง ความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานห้องสมุด	4.05	0.71	มาก	4.68	0.54	มากที่สุด
5	มีการประชาสัมพันธ์การจัด กิจกรรมห้องสมุด	4.15	0.72	มาก	4.65	0.55	มากที่สุด
โดยรวม		4.10	0.61	มาก	4.67	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด ($\bar{X} = 4.15$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 มีป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้ ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 มีการกำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 มีป้ายประชาสัมพันธ์สารระนำรู้ ($\bar{X} = 4.63$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานชัดเจน	4.53	0.63	มากที่สุด	4.68	0.45	มากที่สุด
2	มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ	4.23	0.58	มาก	4.73	0.51	มากที่สุด
3	มีคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งในและนอกเวลาทำการ	4.34	0.61	มาก	4.69	0.57	มากที่สุด
4	มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน	4.43	0.72	มาก	4.65	0.52	มากที่สุด
5	มีการปรับวัน เวลาทำการในการให้บริการอย่างเต็มที่ที่เหมาะสมโดยยึดผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง	4.31	0.61	มาก	4.64	0.53	มากที่สุด
6	มีการนิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	4.44	0.56	มาก	4.65	0.51	มากที่สุด
7	มีการประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด	4.56	0.51	มากที่สุด	4.63	0.43	มากที่สุด
8	มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุด มาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง	4.34	0.61	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด
โดยรวม		4.40	0.61	มาก	4.66	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 มีการประเมินผล

การดำเนินงานห้องสมุด ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุดประชาชน คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุด มาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.57$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	อาคารห้องสมุดตั้งอยู่ในศูนย์กลางของชุมชน	4.33	0.56	มาก	4.48	0.54	มาก
2	มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น	4.43	0.53	มาก	4.62	0.42	มากที่สุด
3	มีการจัดสวนหย่อมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ร่มรื่นสวยงาม	4.32	0.34	มาก	4.57	0.57	มากที่สุด
4	มีการตกแต่งภายในของห้องสมุดให้น่าใช้บริการ	4.23	0.62	มาก	4.55	0.51	มากที่สุด
5	มีป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน	4.34	0.46	มาก	4.54	0.51	มากที่สุด
6	มีที่จอดรถสำหรับผู้ใช้บริการ	4.33	0.23	มาก	4.58	0.31	มากที่สุด
7	มีทางเข้า - ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว	4.58	0.52	มากที่สุด	4.72	0.41	มากที่สุด
8	มีพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	4.44	0.56	มาก	4.65	0.51	มากที่สุด
9	มีชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ	4.36	0.51	มาก	4.59	0.43	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ที่	รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10	มีชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ	4.43	0.33	มาก	4.45	0.43	มาก
11	มีชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ	4.21	0.53	มาก	4.63	0.54	มากที่สุด
12	ความสะดวกของห้องสมุด	4.32	0.38	มาก	4.48	0.52	มาก
13	ความเหมาะสมในการใช้ห้อง จัดกิจกรรม	4.78	0.62	มากที่สุด	4.45	0.51	มาก
14	โต๊ะ เก้าอี้มีเพียงพอต่อการ ให้บริการ	4.25	0.56	มาก	4.62	0.52	มากที่สุด
15	มีมุมพักผ่อนสำหรับการ สนทนาพูดคุย	4.58	0.53	มากที่สุด	4.45	0.52	มาก
16	มีมุมอ่านหนังสือภายนอก อาคาร	4.36	0.42	มาก	4.35	0.42	มาก
17	มีป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ ป้ายข้อมูลข่าวสาร ที่มองเห็นชัดเจน	4.34	0.46	มาก	4.58	0.34	มากที่สุด
18	มีการจัดสถานที่อำนวยความสะดวก สะดวกต่อผู้ใช้บริการ เช่น ที่จอดรถเป็นสัดส่วน	4.45	0.21	มาก	4.55	0.53	มากที่สุด
โดยรวม		4.39	0.61	มาก	4.55	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 13 ความเหมาะสมในการใช้ห้องจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 11 มีชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 มีทางเข้า – ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว ($\bar{X} = 4.72$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 16 มีมุมอ่านหนังสือภายนอกอาคาร ($\bar{X} = 4.35$)

การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จากแบบสอบถามปลายเปิด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิด ได้ความคิดเห็นโดยสรุปดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย

1.1 ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการให้บริการและรับบริการ โดยมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมพัฒนา

1.2 ชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุด เพื่อร่วมวางแผนพัฒนา ให้คำปรึกษาร่วมจัดกิจกรรม ร่วมระดมสรรพกำลังและทรัพยากร ร่วมติดตาม นิเทศและประเมินผล และร่วมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

1.3 เป็นสมาชิกของห้องสมุด ให้ข้อเสนอแนะ และเสียงสะท้อนด้านการบริการของห้องสมุด

1.4 สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น บริจาคหนังสือ บริจาคเครื่องมืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนงบประมาณ เป็นต้น

2. ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.1 ต้องให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจและหนังสือทุก ๆ เล่ม มีการยืม - คืน สลับหมุนเวียนกัน ไม่ให้ซุ่มอมาเก็บไว้แล้วไม่มีคนอ่าน

2.2 จัดบริการห้องสมุดได้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีความพึงพอใจ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดระบบสืบค้น ระบบยืม ระบบหมวดหมู่ สื่อ ระบบบริการ นิเทศ ติดตามและพัฒนาการบริการ

2.3 มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อทุกประเภท รวมทั้งความต้องการในการบริการของห้องสมุด มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรม/โครงการ ตามผลการสำรวจ ดำเนินกิจกรรม/โครงการตามแผน มีการพัฒนาชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีการกำกับ นิเทศ ประเมินผล กิจกรรม/โครงการ

3. ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด

3.1 จัดให้มีการบริการ Wifi และควบคุมผู้ใช้บริการโดยให้มี Password ในการเข้าใช้ และจัดทำ Website

3.2 นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารโดยมีโปรแกรมต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวก ค้นหาข้อมูลให้แก่ผู้มาใช้บริการ รวมทั้งการลดเวลาและขั้นตอนของผู้ปฏิบัติงานทำให้การบริการคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งได้แก่ การบริการ Internet CD ระบบ Online เป็นต้น โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ มีวิธีการ ดังนี้
สำรวจเครื่องมือ อุปกรณ์ โปรแกรมที่เกี่ยวข้องในการบริหารและบริการ พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถดำเนินการและจัดการเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการบริการ เชื่อมโยงหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องด้าน ICT ดำเนินงานทั้งด้านการบริหารและการบริการที่ใช้ ICT มาช่วย กำกับ ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ

- 4.1 วางแผนในการจัดหางบประมาณโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 4.2 จัดหางบสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดทำแผนงานโครงการและกิจกรรมที่ชัดเจน
- 4.3 ระดมทุนและทรัพยากรให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมในการพัฒนาห้องสมุด โดยดำเนินการ จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่ต้องสมบูรณ์ จัดทำคำขอของงบประมาณ รายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม ที่ระบุเหตุผลและความจำเป็น นำเสนอหน่วยงานต้นสังกัด นำเสนอหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในส่วนที่ได้รับงบประมาณจากต้นสังกัดไม่เพียงพอ จัดกิจกรรม รายงานผลการจัดกิจกรรม การใช้งบประมาณ ทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภาคีเครือข่าย

5. ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร

- 5.1 เปิดโลกทัศน์การให้บริการ แก่บุคลากร กศน. ทุกระดับ ไม่ใช่เฉพาะบรรณารักษ์เท่านั้น
- 5.2 ใช้ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งเป็นภารกิจหลักของ กศน.
- 5.3 การสรรหาบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด จะต้องกำหนดคุณวุฒิ ตามตำแหน่งหรือที่เกี่ยวข้อง
- 5.4 ต้องมีการอบรมอย่างต่อเนื่องในบทบาทภารกิจทั้งก่อนปฏิบัติงานและระหว่างปฏิบัติงาน รวมทั้งการสร้างทีมช่วยเหลือระหว่างบรรณารักษ์ด้วยกัน
- 5.5 นิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลสม่ำเสมอ

6. ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์

- 6.1 สร้างเครือข่ายในการทำงานให้ครอบคลุมทั้งภาครัฐและเอกชน โดยดำเนินการสร้างเครือข่ายในพื้นที่และนอกพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ จัดทำทำเนียบเครือข่ายห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีเวทีเสวนา เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของห้องสมุดเชิญเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
- 6.2 เชิญชวนเครือข่ายมาร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุด
- 6.3 ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและบริการห้องสมุดผ่านสื่อที่หลากหลาย

7. ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

- 7.1 ควรมีนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
- 7.2 การแนะนำช่วยเหลือ สร้างขวัญกำลังใจ
- 7.3 ส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
- 7.4 เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพห้องสมุดประชาชนให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการของห้องสมุดประชาชน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

8. ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

- 8.1 พัฒนาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่องให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ให้สะอาด สวยงาม มีชีวิตชีวา ดูดีอยู่เสมอ ทั้งการตกแต่งภายในและการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายนอกและภายในรอบอาคาร มอบหมายผู้รับผิดชอบในการจัดตกแต่ง จัดแต่งมุมกิจกรรม

8.2 การจัดกิจกรรมและตกแต่งห้องเฉพาะหรือมุมกิจกรรมบางอย่าง ควรจัดอย่างมืออาชีพ มีเอกลักษณ์เฉพาะห้อง เช่น ห้องเทิดพระเกียรติ ห้องของดีของท้องถิ่น เป็นต้น

8.3 จัดมุมประสบการณ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้ครอบคลุม จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้ รวมถึงความสะอาด สดชื่น ร่มรื่น สวยงาม จัดทำป้ายนิเทศให้ชัดเจน สามารถปฏิบัติตามได้จริง เช่น ป้ายบอกมุมต่าง ๆ ป้ายบอกหมวดหมู่หนังสือ ป้ายข้อความ ข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด พิจารณาถึงแสงสว่างและการถ่ายเทอากาศ จัดที่อ่านในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น อ่านเดี่ยว อ่านกลุ่ม มุมเงียบ นั่งเอนอ่าน เป็นต้น มีที่อ่าน บริเวณห้องสมุด เพื่อเป็นทางเลือกในการอ่าน

3. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการสัมภาษณ์ปรากฏ ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย

ชุมชนควรจะมีส่วนร่วมในเรื่องการช่วยเหลือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เมื่อห้องสมุดได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเคลื่อนที่ตามชุมชน โดยการร่วมมือ สามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นสมาชิกรวมตัวกันทำงาน โดยมีกิจกรรมเป็นสื่อ สมาชิกแกนนำต้องเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารระหว่างกันมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล สร้างความรัก ความผูกพัน และความไว้วางใจระหว่างคนในกลุ่มสมาชิก จัดให้มีกระบวนการตัดสินใจ โดยสมาชิกกลุ่มรับทราบ การให้ความช่วยเหลือและช่วยแก้ไขปัญหา การสร้างผู้นำรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้กำหนดนโยบายท่านหนึ่งได้ กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาห้องสมุดไว้ว่า...

“...กระผมคิดว่าชุมชนควรมีส่วนร่วม ดังนี้ ร่วมกำหนดนโยบาย/วางแผนแก้ปัญหา ร่วมตัดสินใจ/กำหนดความต้องการ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมวัดผลและประเมินผล...”

(ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สัมภาษณ์)

ส่วนผู้บริหารการศึกษา อีกท่านหนึ่ง กล่าวว่า...

“...ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องสมุดมากขึ้น โดยจัดกิจกรรมเชิงรุก ทำหนังสือเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมในห้องสมุด และให้ผู้รับบริการ เข้ามาร่วมพัฒนาและร่วมจัดกิจกรรม...”

(รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สัมภาษณ์)

2. ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การบริการของห้องสมุดควรจัดให้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ มีความสะดวก รวดเร็ว สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการโดยดำเนินการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อทุกประเภท รวมทั้งความต้องการในการบริการของห้องสมุด มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรม/โครงการ ตามผลการสำรวจ ดำเนินกิจกรรม/โครงการตามแผน มีการพัฒนาชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีการกำกับ นิเทศ ประเมินผล กิจกรรม/โครงการ ซึ่งผู้กำหนดทิศทางของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” สองท่านได้กล่าวว่า...

“...ห้องสมุดประชาชน ควรจัดหนังสือดี ๆ ตามความต้องการของผู้รับบริการ ตลอดจนจัดกิจกรรมที่ดึงดูดกลุ่มผู้รับบริการ...”

(รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สัมภาษณ์)

“...การให้บริการของห้องสมุดประชาชนนั้น ต้องให้บริการกับผู้รับบริการโดยทั่วไปอย่างเท่าเทียม ทำแบบสำรวจความพึงพอใจในการใช้บริการ และให้ความช่วยเหลืองานกิจกรรมของชุมชนและผู้มาใช้บริการ...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

3. ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด

ห้องสมุด ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานห้องสมุดโดยมีโปรแกรมต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวก ค้นหาข้อมูลให้แก่ผู้มาใช้บริการ รวมทั้งการลดเวลาและขั้นตอนของผู้ปฏิบัติงานทำให้การบริการคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งได้แก่ การบริการ Internet CD ระบบ Online เป็นต้น ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ได้กล่าวว่า...

“...ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ควรมี Internet ความเร็วสูง ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ ควรมี CAI ที่ใช้ในการเรียนรู้ ในบริบทของชุมชน มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีปริมาณรองรับการบริการได้เพียงพอ...”

(เลขาธิการ กศน. , สัมภาษณ์)

“...ห้องสมุดประชาชน ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ให้กับประชาชน มีเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอต่อผู้ใช้บริการ และพัฒนาห้องสมุดให้ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการให้บริการ...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

“...ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ควรจัดทำบัตรสมาชิกห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้รับบริการ จัดให้มี Website ห้องสมุด ที่สามารถเชื่อมโยงความรู้กับแหล่งเรียนรู้ได้ และควรมีการอบรมการใช้เทคโนโลยี ให้กับสมาชิกห้องสมุด...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

4. ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ

ห้องสมุด ควรจัดหางบสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมที่ชัดเจน ระดมทุนและทรัพยากรให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมในการพัฒนาห้องสมุด โดยดำเนินการ จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่ถูกต้องสมบูรณ์ จัดทำคำขออนุมัติงบประมาณ รายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม ที่ระบุเหตุผลและความจำเป็น นำเสนอหน่วยงานต้นสังกัด นำเสนอหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในส่วนที่ได้รับงบประมาณจากต้นสังกัดไม่เพียงพอ จัดกิจกรรม รายงานผล

การจัดกิจกรรม การใช้งบประมาณ ทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภาคีเครือข่าย ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า...

“...ควรวางแผนและจัดหางบประมาณ ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชนและชุมชน วางแผนการจัดหาแหล่งทุน จากแหล่งทุนหลักประจำปี จากหน่วยงานต้นสังกัด และแหล่งทุนสนับสนุน เป็นรายกิจกรรมจากเครือข่ายทั่วไป...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

“...รัฐบาลต้องให้ความสำคัญ ในการจัดสรรงบประมาณ โดยเพิ่มงบประมาณ ในการส่งเสริม การอ่านให้มากขึ้น...”

(ผู้อำนวยการ สพร., สัมภาษณ์)

5. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

บุคลากรห้องสมุดมีหน้าที่จัดการให้บุคคลอื่นได้พัฒนาตนเองในเรื่องความรู้ บุคลิกและอื่น ๆ ได้ทันสมัยกับยุคไร้พรมแดน และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นประโยชน์กับงานที่รับผิดชอบ บุคลากรจึงต้องรู้จักพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างแก่บุคคลอื่นด้วย การแสวงหาความรู้และพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหนือกว่าผู้ใช้บริการ เพราะนอกจากเป็นการพัฒนาตนเองแล้วยังเป็นการพัฒนาเพื่อให้บริการแก่ผู้อื่นด้วย นอกจากนี้บุคลากรห้องสมุดถือเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาห้องสมุด ควรสรรหา อนุรักษ์ และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพสูงสุดต่อไป ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอความคิดเห็นไว้ดังนี้

“...ควรพัฒนาบุคลากรอย่างเหมาะสม สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรต้องมีความเข้าใจความต้องการของผู้มาใช้บริการ สนับสนุนให้บุคลากรรับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

“...ในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรนั้น ควรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ กำหนดนโยบาย และหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ชัดเจน มีการประเมิน ติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากร มีการพัฒนาความรู้ทักษะด้าน IT...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

“...ควรจัดสรรอัตราตำแหน่งบรรณารักษ์ให้ครบทุกห้องสมุด อย่างน้อย 1 อัตราต่อแห่ง ตำแหน่งพนักงานบริการ อย่างน้อย 1 อัตราต่อแห่ง มีนักวิชาการคอมพิวเตอร์ อย่างน้อย 1 อัตราต่อแห่ง และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

6. ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์

การสื่อสารประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ควรสร้างเครือข่ายในพื้นที่และนอกพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ จัดทำทำเนียบเครือข่ายห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีเวทีเสวนาเพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของห้องสมุด เชิญเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เชิญชวนเครือข่ายมาร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุด และประชาสัมพันธ์กิจกรรมและบริการห้องสมุดผ่านสื่อที่หลากหลาย ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอความคิดเห็น ไว้ ดังนี้

“...การสื่อสารประชาสัมพันธ์นั้น ควรกำหนดประเด็นการประชาสัมพันธ์ในแต่ละด้านให้ชัดเจน มีการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ภายในห้องสมุด ประสานงานประชาสัมพันธ์ตามชุมชน เผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อ เช่น Facebook Website แผ่นพับ เป็นต้น...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

“...ควรประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อและบุคคล โดยเฉพาะผ่านอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน...”

(รองเลขาธิการ กศน., สัมภาษณ์)

“...การประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด ควรมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด มี Website ของห้องสมุดที่เป็นปัจจุบัน บุคลากรของห้องสมุดมีความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ จัดทำเอกสารการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ที่หลากหลายรูปแบบและต่อเนื่อง มีการจัดนิทรรศการที่เป็นปัจจุบัน...”

(ผู้อำนวยการ สพร., สัมภาษณ์)

7. ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

การบริหารจัดการห้องสมุด ควรมีการปรับภูมิทัศน์ของห้องสมุดให้สะอาดสวยงาม จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด ให้โปร่ง โล่ง มีที่นั่งสบาย บรรณารักษ์เต็มใจให้บริการ ผู้ให้บริการยิ้มแย้มแจ่มใส ควรมีการทำงานเชิงรุกในการให้บริการ สร้างเครือข่ายทุกระดับ สืบทอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย จัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมเป็นประจำ เพื่อดึงคนมาใช้ห้องสมุด ให้บริการทุกวันตามความเหมาะสม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอความคิดเห็น ไว้ดังนี้

“...ในการบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน ควรกำหนดยุทธศาสตร์ให้ชัดเจน และนำยุทธศาสตร์ลงสู่การปฏิบัติ มีการควบคุม กำกับ ติดตาม วัดผลประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควรดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ เช่น พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เร่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและเสริมสร้างกระบวนการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างและพัฒนาศักยภาพภาคเครือข่ายในการจัดและร่วมการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เร่งรัดการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ และพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

“...การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ควรมีการบริหารจัดการ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่และครุภัณฑ์ ด้านการให้บริการ ด้านหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านเทคโนโลยี...”

(รองเลขาธิการ กศน., สัมภาษณ์)

“...การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ควรดำเนินการ ดังนี้ กำหนดนโยบายในการดำเนินงานให้ชัดเจน มีการสำรวจและศึกษากลุ่มเป้าหมาย มีคู่มือปฏิบัติงาน และมีเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ ให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีการพัฒนาห้องสมุด และระบบการบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

8. ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ห้องสมุด ควรมีการจัดอาคารสถานที่ให้สะอาด สวยงาม มีชีวิตชีวา ดูดีอยู่เสมอ ทั้งการตกแต่งภายใน และการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายนอก และภายในตัวอาคาร มอบหมายผู้รับผิดชอบในการจัดตกแต่ง จัดตั้งมุมกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมและตกแต่ง ห้องเฉพาะหรือมุมกิจกรรมบางอย่าง ควรจัดอย่างมีอาชีพ มีเอกลักษณ์เฉพาะห้อง เช่น ห้องเทพพระเกียรติ ห้องของดีของท้องถิ่น เป็นต้น นอกจากนี้ควรจัดมุมประสบการณ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้ครอบคลุม จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อ การอ่านและการเรียนรู้ รวมถึงความสะอาด สดชื่น ร่มรื่น สวยงาม จัดทำป้ายนิเทศให้ชัดเจน สามารถปฏิบัติตามได้จริง เช่น ป้ายบอกมุมต่าง ๆ ป้ายบอกหมวดหมู่หนังสือ ป้ายข้อความ ข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด พิจารณาถึงแสงสว่างและการถ่ายเทอากาศ จัดที่อ่านในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอความคิดเห็น ไว้ดังนี้

“...ควรพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้มีรูปแบบและอาคารสถานที่ที่มีลักษณะเฉพาะ โดยต้องดูแล รักษาและพัฒนาอาคารสถานที่ ให้มีความสวยงาม สะอาด คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด สำหรับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนา ...”

(ผู้ตรวจราชการ, สัมภาษณ์)

“...ควรมีการพัฒนาอาคารสถานที่ โดยเรียงลำดับตามความจำเป็นและเร่งด่วน มีการขอเงินงบประมาณจากภาครัฐและเอกชนร่วมกัน ตัวอาคารและบริเวณโดยรอบ เน้นให้บริการทุกกลุ่ม มีการตกแต่งภายในและภายนอกที่สวยงาม วางระบบ ICT ให้ทันสมัย มีระบบเชื่อมโยงระหว่างห้องสมุดและภาคีเครือข่ายที่ทันสมัย กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนและครอบคลุมการให้บริการทุกกลุ่ม รวมทั้งผู้พิการ กำหนดตัวชี้วัดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ...”

(รองเลขาธิการ กศน., สัมภาษณ์)

“...สถานที่เป็นเรื่องที่สำคัญ ที่จะดึงดูดผู้รับบริการเข้าใช้บริการห้องสมุด ควรปรับปรุงภูมิทัศน์ ทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด ดูแลความสะอาดห้องสมุด และจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยให้เหมาะสม...”

(ผู้อำนวยการ สพร., สัมภาษณ์)

4. การสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมการยกย่องยุทธศาสตร์และคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรรวจสภาพปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการยกย่องยุทธศาสตร์ จากการศึกษาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่ายุทธศาสตร์ที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรมี จำนวน 8 ยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย ด้านการส่งเสริมการบริการและการใช้การบริการของห้องสมุด ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของห้องสมุด ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน ด้านการบริหารห้องสมุด การนิเทศติดตามและประเมินผล ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของห้องสมุด ซึ่งก่อนจะเป็นยุทธศาสตร์ ต้องทำการวิเคราะห์ SWOT เพื่อศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษา แล้วทำการเขียนวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย โดยยุทธศาสตร์ต้องมียุทธศาสตร์ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวดำเนินการและตัวชี้วัด จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการยกย่องยุทธศาสตร์การพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ต่อไป

ระยะที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาวิจัยในระยะที่ 2 เป็นการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยยกย่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้จากการสังเคราะห์ใน ระยะที่ 1 ซึ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวดำเนินการ จากนั้นดำเนินการสร้างคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน ดำเนินการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์และประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญดำเนินการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งรูปแบบที่สร้างขึ้น มีรายละเอียด ดังนี้

ร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

วิสัยทัศน์ (Vision)

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน เพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชน
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
3. ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าประสงค์ (Goal)

ประชาชน อำเภอหนองกี่ ได้รับโอกาสทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ (Strategies)

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย
2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด
4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ
5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร
6. ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์
7. ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
8. ยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการห้องสมุด ในทุกด้าน

เป้าหมาย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการห้องสมุด ในทุกด้าน

แนวดำเนินการ

1. ประชุมวางแผนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินการ
2. กำหนดนโยบายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม

3. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของห้องสมุดที่เน้นการมีส่วนร่วม
4. สัมครเข้าร่วมและเป็นเครือข่ายกับแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ เป็นต้น
5. สร้างเครือข่ายกับบุคคลภูมิปัญญาในท้องถิ่น
6. จัดสรรงบประมาณเพื่อการมีส่วนร่วมและเครือข่ายให้กับห้องสมุด โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
7. ร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทเดียวกัน
8. ร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทอื่น ๆ
9. กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาห้องสมุด
10. กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด
11. กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการดำเนินงานของห้องสมุด
12. กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด
13. ระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชนโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัด

1. มีการประชุมวางแผนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินการ
2. มีการกำหนดนโยบายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม
3. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของห้องสมุดที่เน้นการมีส่วนร่วม
4. ดำเนินการสมัครเข้าร่วมและเป็นเครือข่ายกับแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ เป็นต้น
5. ดำเนินการสร้างเครือข่ายกับบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น
6. มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการมีส่วนร่วมและเครือข่ายให้กับห้องสมุด โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
7. การเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทเดียวกัน
8. การเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทอื่น ๆ
9. การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาห้องสมุด
10. การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด
11. การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในนิเทศติดตามการดำเนินงานของห้องสมุด
12. การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด
13. การระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชนโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ห้องสมุด ได้ส่งเสริมการบริการและการใช้บริการห้องสมุดอย่างทั่วถึง

เป้าหมาย

ห้องสมุด ได้ส่งเสริมการบริการและการใช้บริการห้องสมุดอย่างทั่วถึง

แนวดำเนินการ

1. จัดหาชั้นรับ - ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ
2. จัดหาเครื่องรับโทรศัพท์ให้บริการ
3. จัดหาคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ
4. ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง
5. บริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์
6. บริการยืม - คืนและสื่ออื่นๆ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์
7. บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า
8. บริการห้องสมุดเคลื่อนที่
9. บริการยืมหนังสือ และสื่ออื่น ๆ ระหว่างห้องสมุด
10. บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
11. สำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม
12. จัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี
13. จัดกิจกรรมนิทรรศการถาวร
14. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

ตัวชี้วัด

1. มีชั้นรับ - ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ
2. มีเครื่องรับโทรศัพท์ให้บริการ
3. มีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ
4. มีการประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง
5. มีการบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์
6. มีการบริการยืม - คืนและสื่ออื่นๆ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์
7. มีการบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า
8. มีการบริการห้องสมุดเคลื่อนที่
9. มีการบริการยืมหนังสือ และสื่ออื่นๆ ระหว่างห้องสมุด
10. มีการบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
11. มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม
12. มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี
13. มีการจัดนิทรรศการแบบถาวร
14. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด

เป้าหมาย

ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด

แนวดำเนินการ

1. กำหนดนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อตามความต้องการ
2. จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาและรูปแบบหลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมเพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ
3. จัดหาสื่อให้มีเพียงพอต่อการค้นคว้า
4. จัดหาหนังสือที่ทันสมัยให้ห้องสมุด
5. จัดหาคอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการที่สามารถใช้งานได้ดี
6. พัฒนาระบบสารสนเทศภายในห้องสมุด
7. นำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ
8. จัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
9. จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการและสืบค้นข้อมูล
10. พัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของห้องสมุดให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. มีการกำหนดนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อตามความต้องการ
2. มีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาและรูปแบบหลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมเพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ
3. มีการจัดหาสื่อให้มีเพียงพอต่อการค้นคว้า
4. มีการจัดหาหนังสือที่ทันสมัยให้ห้องสมุด
5. มีการจัดหาคอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการที่สามารถใช้งานได้ดี
6. มีการพัฒนาระบบสารสนเทศภายในห้องสมุด
7. มีการนำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ
8. มีการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
9. มีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการและสืบค้นข้อมูล
10. มีการพัฒนาเครือข่าย Internet ของห้องสมุดให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรในการพัฒนาห้องสมุด

เป้าหมาย

ระดมทรัพยากรในการพัฒนาห้องสมุด

แนวดำเนินการ

1. จัดสรรงบประมาณจากรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี
2. สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการดำเนินการ
3. สนับสนุนงบประมาณจากเงินอื่น ๆ เช่น เงินบำรุงห้องสมุด
4. แสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค
5. จัดทำแผนงาน/โครงการใช้งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษร
6. จัดทำเอกสารหลักฐานการใช้งบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้
7. ประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป
8. สนับสนุนงบประมาณจากบุคคลหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ภาคีเครือข่าย

ตัวชี้วัด

1. มีการจัดสรรงบประมาณจากรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี
2. มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการดำเนินการ
3. มีการสนับสนุนงบประมาณจากเงินอื่น ๆ เช่น เงินบำรุงห้องสมุด
4. มีการแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค
5. มีการจัดทำแผนงาน/โครงการใช้งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษร
6. มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการใช้งบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้
7. มีการประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป
8. มีการสนับสนุนงบประมาณจากบุคคลหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ภาคีเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของห้องสมุดให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

บุคลากรของห้องสมุดให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

แนวดำเนินการ

1. พัฒนาเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้มีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์
2. จัดหานักวิชาการโสตทัศนศึกษา
3. จัดหานักคอมพิวเตอร์
4. จัดหาผู้เชี่ยวชาญในห้องสมุด เฉพาะตามความเหมาะสม
5. ส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง
6. อาสาสมัครในท้องถิ่นช่วยงานห้องสมุด

7. พัฒนาบุคลากรให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน
8. สรรหาจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ
9. พัฒนาบุคลากรห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง
10. พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้ ICT ได้อย่างเหมาะสม
11. พัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการให้บริการ

ตัวชี้วัด

1. มีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้มีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์
2. มีการจัดหานักวิชาการโสตทัศนศึกษา
3. มีการจัดหานักคอมพิวเตอร์
4. มีการจัดหาผู้เชี่ยวชาญในห้องสมุด เฉพาะตามความเหมาะสม
5. มีการส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง
6. มีอาสาสมัครในท้องถิ่นช่วยงานห้องสมุด
7. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน
8. มีการสรรหาจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ
9. มีการพัฒนาบุคลากรห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง
10. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้ ICT ได้อย่างเหมาะสม
11. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการให้บริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ห้องสมุด ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน

เป้าหมาย

ห้องสมุด ดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างทั่วถึง

แนวดำเนินการ

1. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้
2. กำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน
3. ประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ
4. ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานห้องสมุด
5. ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด

ตัวชี้วัด

1. มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้
2. มีการกำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน
3. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ
4. ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานห้องสมุด
5. มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด

ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล วัตถุประสงค์

เพื่อนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด

เป้าหมาย

นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด

แนวดำเนินการ

1. กำหนดวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานชัดเจน
2. บริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด
คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ
3. คณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งในและนอกเวลาทำการ
4. นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน
5. ปรับวัน เวลาทำการในการให้บริการอย่างเต็มที่ที่เหมาะสมโดยยึดผู้ใช้บริการเป็น

ศูนย์กลาง

6. นิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
7. ประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด
8. นำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุด มาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่าง

ต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด

1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานชัดเจน
2. มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด
คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งในและนอกเวลาทำการ
4. มีเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน
5. มีการปรับวัน เวลาทำการในการให้บริการอย่างเต็มที่ที่เหมาะสมโดยยึดผู้ใช้บริการเป็น

ศูนย์กลาง

6. มีการนิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
7. มีการประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด
8. มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุด มาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนา

ห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของห้องสมุดให้เพียงพอกับการใช้บริการของผู้รับบริการ

เป้าหมาย

พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของห้องสมุดให้เพียงพอกับการใช้บริการของผู้รับบริการ

แนวดำเนินการ

1. สร้างอาคารห้องสมุดให้ตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน

2. ตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น
3. จัดสวนหย่อมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ร่มรื่นสวยงาม
4. ตกแต่งภายในห้องสมุดให้น่าใช้บริการ
5. จัดทำป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน
6. สร้างที่จอดรถสำหรับผู้ใช้บริการ
7. จัดทำทางเข้า - ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว
8. สร้างพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
9. จัดหาชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ
10. จัดหาชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ
11. จัดหาชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ
12. ทำความสะอาดห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ
13. จัดหาโต๊ะ เก้าอี้ให้มีเพียงพอต่อการให้บริการ
14. จัดสร้างมุมพักผ่อนสำหรับการสนทนาพูดคุย
15. จัดสร้างมุมอ่านหนังสือภายนอกอาคาร
16. จัดสร้างป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ ป้ายข้อมูลข่าวสารที่มองเห็น

ชัดเจน

17. จัดสถานที่อำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ เช่น ที่จอดรถเป็นสัดส่วน

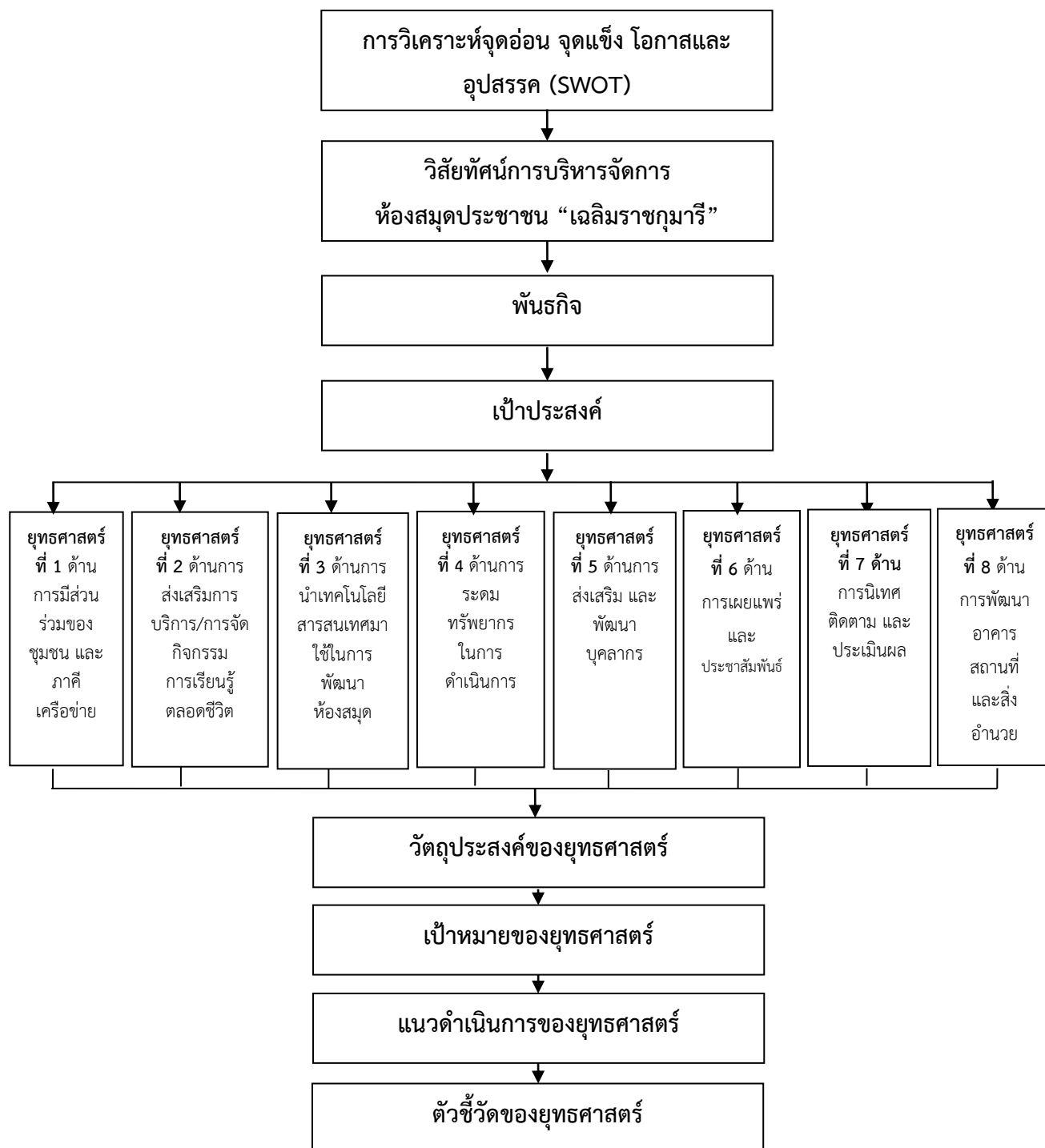
ตัวชี้วัด

1. มีการสร้างอาคารห้องสมุดให้ตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน
2. มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น
3. มีการจัดสวนหย่อมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ร่มรื่นสวยงาม
4. มีการตกแต่งภายในห้องสมุดให้น่าใช้บริการ
5. มีการจัดทำป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน
6. มีการสร้างที่จอดรถสำหรับผู้ใช้บริการ
7. มีการจัดทำทางเข้า - ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว
8. มีการสร้างพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
9. มีการจัดหาชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ
10. มีการจัดหาชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ
11. มีการจัดหาชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ
12. มีการทำความสะอาดของห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ
13. มีการจัดหาโต๊ะ เก้าอี้มีเพียงพอต่อการให้บริการ
14. มีการจัดสร้างมุมพักผ่อนสำหรับการสนทนาพูดคุย
15. มีการจัดสร้างมุมอ่านหนังสือภายนอกอาคาร
16. มีการจัดสร้างป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ ป้ายข้อมูลข่าวสารที่มองเห็น

ชัดเจน

17. มีการจัดสถานที่อำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ เช่น ที่จอดรถเป็นสัดส่วน

องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 4.1 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่
จังหวัดบุรีรัมย์

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการยกร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์และประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังตาราง ที่ 4.10 – 4.11

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อ ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิสัยทัศน์ (Vision)							
1	ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแหล่งเรียนรู้ ตลอดชีวิตของชุมชน เพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.00	0.50	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
พันธกิจ (Mission)							
2	พัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชน	3.78	0.67	มาก	4.44	0.53	มาก
3	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์	3.44	0.88	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
4	ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.22	0.67	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
เป้าประสงค์ (Goal)							
5	ประชาชน อำเภอหนองกี่ ได้รับโอกาสทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ	3.78	0.67	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย							
วัตถุประสงค์							
6	เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการห้องสมุด ในทุกด้าน	3.33	0.71	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
เป้าหมาย							
7	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการห้องสมุด ในทุกด้าน	3.67	0.50	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
แนวดำเนินการ							
8	ประชุมวางแผนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินการ	3.67	0.50	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
9	กำหนดนโยบายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม	3.44	0.73	มาก	4.67	0.71	มากที่สุด
10	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของห้องสมุดประชาชนที่เน้นการมีส่วนร่วม	4.11	0.78	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
11	สมัครเข้าร่วมและเป็นเครือข่ายกับแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ เป็นต้น	3.67	1.00	มาก	4.44	0.73	มาก
12	สร้างเครือข่ายกับบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น	4.00	0.87	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
13	จัดสรรงบประมาณเพื่อการมีส่วนร่วมและเครือข่ายให้กับห้องสมุด โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	4.33	0.71	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
14	ร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทเดียวกัน	4.33	0.71	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
15	ร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทอื่น ๆ	4.00	0.50	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
16	กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาห้องสมุด	4.67	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
17	กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด	4.11	0.78	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
18	กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในนิเทศติดตามการดำเนินงานของห้องสมุด	4.22	0.67	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
19	กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด	3.67	0.87	มาก	4.56	0.73	มากที่สุด
20	ระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาห้องสมุดโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.44	0.73	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
ตัวชี้วัด							
21	มีการประชุมวางแผนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินการ	3.67	0.71	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
22	มีการกำหนดนโยบายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม	4.00	0.50	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
23	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของห้องสมุดประชาชนที่เน้นการมีส่วนร่วม	3.67	0.71	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
24	ดำเนินการสมัครเข้าร่วมและเป็นเครือข่ายกับแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ เป็นต้น	3.89	0.33	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
25	ดำเนินการสร้างเครือข่ายกับบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น	4.00	0.50	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
26	มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการมีส่วนร่วมและเครือข่ายให้กับห้องสมุด โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	3.67	0.50	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
27	การเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทเดียวกัน	3.78	0.44	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
28	การเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทอื่น ๆ	3.89	0.33	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
29	การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาห้องสมุด	4.00	0.87	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
30	การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด	3.56	0.73	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
31	การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการดำเนินงานของห้องสมุด	3.22	0.67	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
32	การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด	3.67	0.87	มาก	4.56	0.73	มากที่สุด
33	การระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาห้องสมุดโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.78	0.67	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต							
วัตถุประสงค์							
34	เพื่อให้ห้องสมุด ได้ส่งเสริมการบริการและการใช้บริการห้องสมุดอย่างทั่วถึง	3.11	0.78	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
เป้าหมาย							
35	ห้องสมุด ได้ส่งเสริมการบริการและการใช้บริการห้องสมุดอย่างทั่วถึง	3.33	0.87	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
แนวดำเนินการ							
36	จัดหาชั้นรับ- ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ	3.44	0.53	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
37	มีเครื่องรับโทรศัพท์ให้บริการข้อมูลข่าวสาร	3.89	0.60	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
38	จัดหาคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ	3.67	0.87	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
39	ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง	3.67	0.71	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
40	บริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.56	0.73	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
41	บริการยืม - คืนและสื่ออื่น ๆ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์	4.44	0.53	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
42	บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	3.78	0.44	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
43	บริการห้องสมุดเคลื่อนที่	4.33	0.50	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
44	บริการยืมหนังสือ และสื่ออื่น ๆ ระหว่างห้องสมุด	4.22	0.67	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
45	บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	3.89	0.60	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
46	สำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม	4.11	0.33	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
47	จัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี	4.00	0.71	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
48	จัดนิทรรศการแบบถาวร	4.11	0.60	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
49	จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	4.22	0.67	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ตัวชี้วัด							
50	มีชั้นรับ - ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ	4.11	0.78	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
51	มีเครื่องรับโทรศัพท์เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสาร	4.22	0.44	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
52	มีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ	4.11	0.60	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
53	มีการประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง	4.22	0.44	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
54	มีการบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.00	0.50	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
55	มีการบริการยืม - คืนและสื่ออื่นๆ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์	4.00	0.50	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
56	มีการบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	3.89	0.78	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
57	มีการบริการห้องสมุดเคลื่อนที่	4.33	0.71	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
58	มีการบริการยืมหนังสือ และสื่ออื่นๆ ระหว่างห้องสมุด	4.11	0.60	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
59	มีการบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	4.00	0.71	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
60	มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม	4.00	0.71	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
61	มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี	4.00	0.50	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
62	มีการจัดนิทรรศการแบบถาวร	3.78	0.67	มาก	4.00	0.50	มาก
63	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	3.44	0.88	ปานกลาง	3.78	0.67	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด							
วัตถุประสงค์							
64	เพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด	4.22	0.67	มาก	3.44	0.88	ปานกลาง
เป้าหมาย							
65	ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด	3.89	0.60	มาก	4.22	0.67	มาก
แนวดำเนินการ							
66	กำหนดนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อตามความต้องการ	3.44	0.73	ปานกลาง	3.89	0.60	มาก
67	จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาและรูปแบบหลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมเพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.78	0.67	มาก	3.44	0.73	ปานกลาง
68	จัดหาสื่อให้มีเพียงพอต่อการค้นคว้า	4.00	0.71	มาก	3.78	0.67	มาก
69	จัดหาหนังสือที่ทันสมัยให้ห้องสมุด	3.89	0.33	มาก	4.00	0.71	มาก
70	จัดหาคอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการที่สามารถใช้งานได้ดี	4.00	0.71	มาก	3.89	0.33	มาก
71	พัฒนาระบบสารสนเทศภายในห้องสมุดประชาชน	3.89	0.60	มาก	4.00	0.71	มาก
72	นำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ	3.33	0.71	ปานกลาง	3.89	0.60	มาก
73	จัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	3.67	0.50	มาก	3.33	0.71	ปานกลาง
74	จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการและสืบค้นข้อมูล	3.67	0.50	มาก	3.67	0.50	มาก
75	พัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของห้องสมุดให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.44	0.73	ปานกลาง	3.67	0.50	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ตัวชี้วัด							
76	มีการกำหนดนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อตามความต้องการ	4.11	0.78	มาก	3.44	0.73	มาก
77	มีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาและรูปแบบหลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมเพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.67	1.00	มาก	4.11	0.78	มาก
78	มีการจัดหาสื่อให้มีเพียงพอต่อการค้นคว้า	4.00	0.87	มาก	3.67	1.00	มาก
79	มีการจัดหาหนังสือที่ทันสมัยให้ห้องสมุด	4.33	0.71	มาก	4.00	0.87	มาก
80	มีการจัดหาคอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการที่สามารถใช้งานได้ดี	4.33	0.71	มาก	4.33	0.71	มาก
81	มีการพัฒนาระบบสารสนเทศภายในห้องสมุดประชาชน	4.00	0.50	มาก	4.33	0.71	มาก
82	มีการนำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ	4.67	0.50	มากที่สุด	4.00	0.50	มาก
83	มีการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	4.11	0.78	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
84	มีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการและสืบค้นข้อมูล	4.22	0.67	มาก	4.11	0.78	มาก
85	มีการพัฒนาเครือข่าย Internet ของห้องสมุดให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.67	0.87	มาก	4.22	0.67	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ							
วัตถุประสงค์							
86	เพื่อส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรในการพัฒนาห้องสมุด	3.44	0.73	ปานกลาง	3.67	0.87	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เป้าหมาย							
87	ระดมทรัพยากรในการพัฒนาห้องสมุด	3.67	0.71	มาก	3.44	0.73	ปาน กลาง
แนวดำเนินการ							
88	จัดสรรงบประมาณจากรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี	4.00	0.50	มาก	3.67	0.71	มาก
89	สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการดำเนินการ	3.67	0.71	มาก	4.00	0.50	มาก
90	สนับสนุนงบประมาณจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด	3.89	0.33	มาก	3.67	0.71	มาก
91	แสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค	4.00	0.50	มาก	3.89	0.33	มาก
92	จัดทำแผนงาน/โครงการใช้งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษร	4.22	0.44	มาก	4.00	0.50	มาก
93	จัดทำเอกสารหลักฐานการใช้งบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้	3.67	0.50	มาก	3.42	0.51	ปาน กลาง
94	ประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป	3.78	0.44	มาก	3.24	0.43	ปาน กลาง
95	สนับสนุนงบประมาณจากบุคคลหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ภาควิชาเครือข่าย	3.89	0.33	มาก	3.41	0.33	ปาน กลาง
ตัวชี้วัด							
96	มีการจัดสรรงบประมาณจากรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี	3.56	0.73	มาก	3.32	0.63	ปาน กลาง
97	มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการดำเนินการ	4.00	0.87	มาก	4.05	0.82	มาก
98	มีการสนับสนุนงบประมาณจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด	3.22	0.67	ปาน กลาง	3.54	0.62	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
99	มีการแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค	3.67	0.87	มากที่สุด	3.47	0.87	มาก
100	มีการจัดทำแผนงาน/โครงการใช้งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษร	3.78	0.67	มากที่สุด	3.58	0.65	มาก
101	มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการใช้งบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้	3.11	0.78	ปานกลาง	3.04	0.75	ปานกลาง
102	มีการประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป	3.33	0.87	ปานกลาง	3.24	0.85	ปานกลาง
103	มีการสนับสนุนงบประมาณจากบุคคลหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ภาคีเครือข่าย	3.44	0.73	ปานกลาง	3.32	0.43	ปานกลาง
ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร							
วัตถุประสงค์							
104	เพื่อให้ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของห้องสมุดให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.44	0.53	ปานกลาง	3.24	0.42	ปานกลาง
เป้าหมาย							
105	บุคลากรของห้องสมุดสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	4.11	0.60	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
แนวดำเนินการ							
106	พัฒนาเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้มีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์	4.22	0.67	มาก	4.89	0.23	มากที่สุด
107	จัดหานักวิชาการโสตทัศนศึกษา	4.11	0.78	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
108	จัดหานักคอมพิวเตอร์	4.22	0.44	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
109	จัดหาผู้เชี่ยวชาญในห้องสมุด เฉพาะตามความเหมาะสม	4.11	0.60	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
110	ส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง	4.22	0.44	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
111	อาสาสมัครในท้องถิ่นช่วยงานห้องสมุด	4.00	0.50	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
112	พัฒนาบุคลากรให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน	4.00	0.50	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
113	สรรหาจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ	3.89	0.78	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
114	พัฒนาบุคลากรห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง	4.33	0.71	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
115	พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้ ICT ได้อย่างเหมาะสม	4.11	0.60	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
116	พัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการให้บริการ	4.00	0.71	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
ตัวชี้วัด							
117	มีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้มีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์	4.00	0.71	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
118	มีการจัดหานักวิชาการโสตทัศนศึกษา	4.00	0.50	มาก	4.12	0.30	มาก
119	มีการจัดหานักคอมพิวเตอร์	3.78	0.67	มาก	3.72	0.65	มาก
120	มีการจัดหาผู้เชี่ยวชาญในห้องสมุด เฉพาะตามความเหมาะสม	3.44	0.88	ปานกลาง	3.41	0.58	ปานกลาง
121	มีการส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง	4.22	0.67	มาก	4.20	0.65	มากที่สุด
122	มีอาสาสมัครในท้องถิ่นช่วยงานห้องสมุด	3.89	0.60	มาก	3.82	0.51	มาก
123	มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน	3.44	0.73	ปานกลาง	3.34	0.72	ปานกลาง
124	มีการสรรหาจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ	3.78	0.67	มาก	3.42	0.62	ปานกลาง
125	มีการพัฒนาบุคลากรห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง	4.00	0.71	มาก	4.00	0.52	มาก
126	มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้ ICT ได้อย่างเหมาะสม	3.89	0.33	มาก	3.52	0.23	มาก
127	มีการพัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการให้บริการ	4.00	0.71	มาก	4.20	0.25	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์							
วัตถุประสงค์							
128	เพื่อให้ห้องสมุด ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน	3.89	0.60	มาก	3.75	0.45	มาก
เป้าหมาย							
129	ห้องสมุด ดำเนินการประชาสัมพันธ์การ ดำเนินงานอย่างทั่วถึง	3.33	0.71	ปาน กลาง	3.48	0.51	ปาน กลาง
แนวดำเนินการ							
130	จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้	3.67	0.50	มาก	3.57	0.54	มาก
131	กำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน	3.67	0.50	มาก	3.23	0.40	ปาน กลาง
132	ประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่าง สม่ำเสมอ	3.44	0.73	ปาน กลาง	3.42	0.53	ปาน กลาง
133	ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ห้องสมุด	4.11	0.78	มาก	4.25	0.32	มาก
134	ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด	3.67	1.00	มาก	3.47	1.00	ปาน กลาง
ตัวชี้วัด							
135	มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้	4.00	0.87	มาก	4.40	0.52	มาก
136	มีการกำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่าง ชัดเจน	4.33	0.71	มาก	4.33	0.71	มาก
137	มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่าง สม่ำเสมอ	4.33	0.71	มาก	4.25	0.23	มาก
138	ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ห้องสมุด	4.00	0.50	มาก	4.10	0.40	มาก
139	มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด	4.67	0.50	มาก	4.53	0.54	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ บ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล							
วัตถุประสงค์							
140	เพื่อนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด	4.11	0.78	มาก	4.54	0.74	มาก
เป้าหมาย							
141	นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินงานห้องสมุด	4.22	0.67	มาก	4.32	0.54	มาก
แนวดำเนินการ							
142	กำหนดวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงาน ชัดเจน	3.67	0.87	มาก	3.45	0.82	ปาน กลาง
143	บริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้ หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรใน ห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ	3.44	0.73	ปาน กลาง	3.48	0.52	ปาน กลาง
144	คณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้ง ในและนอกเวลาทำการ	3.67	0.71	มาก	3.54	0.47	มาก
145	นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหาร จัดการดำเนินงาน	4.00	0.50	มาก	4.40	0.20	มาก
146	ปรับวัน เวลาทำการในการให้บริการอย่าง เต็มที่เหมาะสมโดยยึดผู้ใช้บริการเป็น ศูนย์กลาง	3.67	0.71	มาก	3.61	0.51	มาก
147	นิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	3.89	0.33	มาก	3.45	0.32	ปาน กลาง
148	ประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด	4.00	0.50	มาก	4.40	0.40	มาก
149	นำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุด มาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่าง ต่อเนื่อง	4.22	0.44	มาก	3.87	0.47	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ตัวชี้วัด							
150	มีการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานชัดเจน	3.67	0.50	มาก	3.78	0.44	มาก
151	มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ	3.78	0.44	มาก	3.89	0.33	มาก
152	มีคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งในและนอกเวลาทำการ	3.89	0.33	มาก	4.00	0.87	มาก
153	มีเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน	4.00	0.87	มาก	3.56	0.73	มาก
154	มีการปรับวัน เวลาทำการในการให้บริการอย่างเต็มที่ที่เหมาะสมโดยยึดผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง	3.56	0.73	มาก	3.22	0.67	ปานกลาง
155	มีการนิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	3.22	0.67	ปานกลาง	3.67	0.87	มาก
156	มีการประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด	3.67	0.87	มาก	3.78	0.67	มาก
157	มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุด มาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง	3.78	0.67	มาก	3.11	0.78	ปานกลาง
ยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก							
วัตถุประสงค์							
158	เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของห้องสมุดให้เพียงพอกับการใช้บริการของผู้รับบริการ	3.11	0.78	ปานกลาง	3.33	0.87	ปานกลาง
เป้าหมาย							
159	พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของห้องสมุดให้เพียงพอกับการใช้บริการของผู้รับบริการ	3.33	0.87	ปานกลาง	3.44	0.73	ปานกลาง

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
แนวดำเนินการ							
160	สร้างอาคารห้องสมุดให้ตั้งอยู่ในศูนย์กลางของชุมชน	4.11	0.60	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
161	ตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น	4.22	0.67	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
162	จัดสวนหย่อมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ร่มรื่นสวยงาม	4.11	0.78	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
163	ตกแต่งภายในห้องสมุดให้นำมาใช้บริการ	4.22	0.44	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
164	จัดทำป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน	4.11	0.60	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
165	สร้างที่จอดรถสำหรับผู้ใช้บริการ	4.22	0.44	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
166	จัดทำทางเข้า - ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว	4.00	0.50	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
167	สร้างพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	4.00	0.50	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด
168	จัดหาชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ	3.89	0.78	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
169	จัดหาชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ	4.33	0.71	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
170	จัดหาชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ	4.11	0.60	มาก	4.89	0.33	มากที่สุด
171	ทำความสะอาดห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ	4.00	0.71	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
172	จัดหาโต๊ะ เก้าอี้ให้เพียงพอต่อการให้บริการ	4.00	0.71	มาก	4.78	0.44	มากที่สุด
173	จัดสร้างมุมพักผ่อนสำหรับการสนทนาพูดคุย	4.00	0.50	มาก	4.52	0.54	มากที่สุด
174	จัดสร้างมุมอ่านหนังสือภายนอกอาคาร	3.78	0.67	มาก	3.58	0.69	มากที่สุด
175	จัดสร้างป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ ป้ายข้อมูลข่าวสารที่มองเห็นชัดเจน	3.44	0.88	ปานกลาง	3.54	0.58	มาก
176	จัดสถานที่อำนวยความสะดวกต่อผู้ให้บริการ เช่น ที่จอดรถเป็นสัดส่วน	4.22	0.67	มาก	4.32	0.57	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ตัวชี้วัด							
177	มีการสร้างอาคารห้องสมุดประชาชนให้ตั้งอยู่ในศูนย์กลางของชุมชน	3.44	0.53	ปานกลาง	3.25	0.42	ปานกลาง
178	มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น	3.89	0.60	มาก	3.54	0.47	มาก
179	มีการจัดสวนหย่อมปลูกไม้ดอกไม้ประดับไม้ยืนต้น ร่มรื่นสวยงาม	3.44	0.73	ปานกลาง	3.32	0.63	ปานกลาง
180	มีการตกแต่งภายในห้องสมุดให้น่าใช้บริการ	3.78	0.67	มาก	3.74	0.32	มาก
181	มีการจัดทำป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน	4.00	0.71	มาก	4.20	0.51	มาก
182	มีการสร้างที่จอดรถสำหรับผู้ใช้บริการ	3.89	0.33	มาก	3.49	0.32	ปานกลาง
183	มีการจัดทำทางเข้า – ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว	4.00	0.71	มาก	3.64	0.92	มาก
184	มีการสร้างพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	3.89	0.60	มาก	3.81	0.83	มาก
185	มีการจัดหาชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ	3.33	0.71	ปานกลาง	3.72	0.83	มาก
186	มีการจัดหาชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ	3.67	0.50	มาก	3.58	0.87	มาก
187	มีการจัดหาชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ	3.67	0.50	มาก	3.63	0.89	มาก
188	มีการทำความสะอาดห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ	3.44	0.73	ปานกลาง	3.75	0.85	มาก
189	มีการจัดหาโต๊ะ เก้าอี้ให้มีเพียงพอต่อการให้บริการ	4.11	0.78	มาก	3.69	0.80	มาก
190	มีการจัดสร้างมุมพักผ่อนสำหรับการสนทนาพูดคุย	3.67	1.00	มาก	3.92	0.79	มาก
191	มีการจัดสร้างมุมอ่านหนังสือภายนอกอาคาร	4.00	0.87	มาก	3.93	0.87	มาก
192	มีการจัดสร้างป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ ป้ายข้อมูลข่าวสารที่มองเห็นชัดเจน	4.33	0.71	มาก	3.73	0.87	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
193	มีการจัดสถานที่อำนวยความสะดวกต่อ ผู้ใช้บริการ เช่น ที่จอดรถเป็นสัดส่วน	4.33	0.71	มาก	3.92	0.86	มาก
เงื่อนไขของความสำเเร็จ							
194	ผู้บริหารห้องสมุด ควรให้ตระหนักและเห็น ความสำคัญของการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัด บุรีรัมย์ โดยการกำหนดนโยบายในการ ดำเนินงานอย่างชัดเจน ประกาศนโยบายให้ผู้ มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ มีการ ติดตามผลการประกาศนโยบายซึ่งมีเป้าหมาย ให้ทุกคนรับทราบและพร้อมปฏิบัติตาม นโยบาย	4.00	0.50	มาก	3.77	0.81	มาก
195	บรรณารักษ์ บุคลากรและเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ควรตระหนัก รู้และเข้าใจในความสำคัญของ การพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราช กุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ของ ตนเองและให้ความร่วมมืออย่างดีกับผู้บริหาร ห้องสมุด	4.67	0.50	มาก	3.54	0.83	มาก
196	ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอและสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ให้การสนับสนุนในการ พัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ของห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง	4.11	0.78	มาก	3.98	0.83	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
197	ผู้บริหาร ครู บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ ตลอดจนทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือกับห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.22	0.67	มาก	3.98	0.80	มาก
โดยรวม		3.89	0.54	มาก	4.20	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.10 ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ส่วนความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด

เมื่อพิจารณาผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในเชิงคุณภาพ พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์หลายประการ ดังนี้

1. ร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ขาดการนำเสนอผลการวิเคราะห์ SWOT ผู้วิจัยควรนำเสนอผลการวิเคราะห์ก่อนที่จะเขียนวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย

2. การจัดรูปแบบและการพิมพ์ให้ตรวจสอบความถูกต้องตลอดเล่ม

3. แนวดำเนินการตามยุทธศาสตร์ยังไม่ชัดเจน

4. วัตถุประสงค์ควรขึ้นต้นด้วยคำว่าเพื่อเสมอ

5. เขียนวิสัยทัศน์ให้ครอบคลุมตัวยุทธศาสตร์

6. ปรับนิยามศัพท์ให้ครอบคลุมชื่อเรื่องและเขียนให้ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย

7. ควรปรับแผนภูมิร่างยุทธศาสตร์ให้สมบูรณ์มากขึ้น โดยให้เพิ่มการวิเคราะห์ SWOT

เข้าไปด้วย

ตารางที่ 4.11 ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในระยะที่ 2

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ความเหมาะสมของสภาพปัญหาที่นำเสนอ	4.33	0.71	มาก
2	ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของคู่มือ	4.00	1.00	มาก
3	ความเหมาะสมของคำชี้แจงในการดำเนินการตามคู่มือ	4.11	0.60	มาก
4	ความเหมาะสมขององค์ประกอบของยุทธศาสตร์	4.33	0.71	มาก
5	ความเหมาะสมของเงื่อนไขความสำเร็จในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์	3.89	0.78	มาก
6	ความเหมาะสมของแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ไปใช้	4.11	0.78	มาก
7	ความเหมาะสมของการประเมินผลการดำเนินการตามคู่มือ	4.22	0.67	มาก
8	ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ	4.00	0.87	มาก
9	ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้	3.56	0.73	มาก
10	ความเหมาะสมของการเรียงลำดับเนื้อหา	4.44	0.73	มาก
11	ความเหมาะสมของการจัดรูปแบบและการพิมพ์	4.22	1.09	มาก
12	คู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์อ่านแล้วเข้าใจง่าย นำไปปฏิบัติได้	4.33	0.71	มาก
13	คู่มือมีประโยชน์ต่อการพัฒนาห้องสมุด	4.47	0.73	มาก
14	ห้องสมุดได้แนวทางในการนำคู่มือไปดำเนินการได้อย่างเหมาะสม	4.11	0.93	มาก
15	หน่วยงานอื่นสามารถนำคู่มือไปประยุกต์ใช้ได้	4.44	0.88	มาก
โดยรวม		4.17	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.11 ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 13 คู่มือมีประโยชน์ต่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ($\bar{X} = 4.47$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 9 ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ($\bar{X} = 3.56$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในเชิงคุณภาพ จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. การใช้ภาษาในคู่มือควรเขียนให้กระชับ ชัดเจน มีความคงเส้นคงวา
2. ควรปรับตัวอุปสรรคของการดำเนินการตามคู่มือให้บ่งชี้ว่าใครเป็นผู้ใช้และใช้อย่างไร
3. ควรเพิ่มเติมผลการวิเคราะห์ SWOT เข้าไปในคู่มือด้วย
4. แบบประเมินการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ควรกำหนดเกณฑ์การวัดและการประเมินให้ถูกต้อง
5. ในภาพรวมของคู่มืออยู่ในระดับดี แต่ควรเขียนบทสรุปให้กระชับโดยนำสาระสำคัญมาเขียนให้ชัดเจน

ระยะที่ 3 การประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาวิจัยใน ระยะที่ 3 เป็นการประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้ 1) กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 2) สร้างความเข้าใจและชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ 3) การนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ และ 4) ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำการประเมินยุทธศาสตร์โดยประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ นอกจากนี้ยังให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมประชาพิจารณ์ จำนวน 23 คน

ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และผลประเมินความเหมาะสมของ คู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังตารางที่ 4.12 - 4.13

ตารางที่ 4.12 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในระยะที่ 3

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
ความเหมาะสม				
1	ยุทธศาสตร์มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการบริหารงานห้องสมุด	4.74	0.45	มากที่สุด
2	ยุทธศาสตร์สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	4.57	0.59	มากที่สุด
3	ยุทธศาสตร์ระบุประเด็นยุทธศาสตร์ได้ชัดเจน	4.52	0.59	มากที่สุด
4	องค์ประกอบของยุทธศาสตร์มีความครบถ้วนและสมบูรณ์	4.61	0.58	มากที่สุด
5	ยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีแนวดำเนินการที่ชัดเจน	4.48	0.73	มาก
โดยรวม		4.58	0.26	มากที่สุด
ความเป็นไปได้				
1	ยุทธศาสตร์นำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	4.52	0.73	มากที่สุด
2	ยุทธศาสตร์เป็นที่ยอมรับได้	4.35	0.71	มาก
3	ยุทธศาสตร์มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการ	4.35	0.83	มาก
โดยรวม		4.41	0.61	มาก
ความเป็นประโยชน์				
1	ยุทธศาสตร์มีความเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานห้องสมุด	4.00	0.95	มาก
2	การนำยุทธศาสตร์ไปใช้จะทำให้เกิดความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น	4.83	0.39	มากที่สุด
3	แนวดำเนินการตามยุทธศาสตร์มีความชัดเจนและผลที่ได้ตามตัวชี้วัดมีประโยชน์สำหรับการพัฒนาห้องสมุด	4.26	1.10	มาก
4	ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.61	0.66	มากที่สุด
โดยรวม		4.42	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.12 ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 2 ยุทธศาสตร์สอดคล้องกับแนวทาง

การปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 4.57$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 ยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีแนวดำเนินการที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.48$)

ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 1 ยุทธศาสตร์นำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ($\bar{X} = 4.52$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 ยุทธศาสตร์เป็นที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 4.35$) และ ข้อ 3 ยุทธศาสตร์มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.35$)

ความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 การนำยุทธศาสตร์ไปใช้จะทำให้เกิดความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.83$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 ยุทธศาสตร์มีความเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานห้องสมุด ($\bar{X} = 4.00$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้

1. ตรวจสอบการพิมพ์และการจัดรูปแบบให้มีความถูกต้อง
2. ใช้คำให้มีความคงเส้นคงวา
3. เพิ่มเติมแนวดำเนินการตามยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุมวิสัยทัศน์และตัวชี้วัด

ตารางที่ 4.13 ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในระยะที่ 3

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ความเหมาะสมของสภาพปัญหาที่นำเสนอ	4.61	0.66	มากที่สุด
2	ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของคู่มือ	4.48	0.79	มาก
3	ความเหมาะสมของคำชี้แจงในการดำเนินการตามคู่มือ	4.74	0.62	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมขององค์ประกอบของยุทธศาสตร์	4.78	0.42	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของเงื่อนไขความสำเร็จในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์	4.61	0.72	มากที่สุด
6	ความเหมาะสมของแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ไปใช้	4.65	0.65	มากที่สุด

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
7	ความเหมาะสมของการประเมินผลการดำเนินการตามคู่มือ	4.91	0.29	มากที่สุด
8	ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ	4.61	0.72	มากที่สุด
9	ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้	4.83	0.39	มากที่สุด
10	ความเหมาะสมของการเรียงลำดับเนื้อหา	4.74	0.45	มากที่สุด
11	ความเหมาะสมของการจัดรูปแบบและการพิมพ์	5.00	0.00	มากที่สุด
12	คู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์อ่านแล้วเข้าใจง่าย นำไปปฏิบัติได้	4.65	0.65	มากที่สุด
13	คู่มือมีประโยชน์ต่อการพัฒนาห้องสมุด	4.61	0.66	มากที่สุด
14	ห้องสมุดได้แนวทางในการนำคู่มือไปดำเนินการได้อย่างเหมาะสม	4.35	0.89	มาก
15	หน่วยงานอื่นสามารถนำคู่มือไปประยุกต์ใช้ได้	4.74	0.69	มากที่สุด
โดยรวม		4.69	0.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11 ความเหมาะสมของการจัดรูปแบบ และการพิมพ์ ($\bar{X} = 5.00$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 14 ห้องสมุดได้แนวทางในการนำคู่มือไปดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.35$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในเชิงคุณภาพ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และมีความเห็นสอดคล้องโดยให้ดำเนินการแก้ไขในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ควรเพิ่มเติมรายละเอียดของการวิเคราะห์ SWOT ให้ครอบคลุมบริบทของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ และนำเสนอด้วยความกระชับ ชัดเจน ควรปรับเงื่อนไขความสำเร็จให้เขียนเฉพาะประเด็นที่ขาดไม่ได้และจำเป็นจริง ๆ ไม่ควรเขียนมากเกินไป เป็นต้น

หลังจากได้รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่สมบูรณ์ ดังรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT)

การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการร่างยุทธศาสตร์โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. จุดอ่อน

ด้านบุคลากร

- 1) ขาดความกระตือรือร้น
- 2) ขาดความรู้ที่ทันสมัย
- 3) ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 4) เฉื่อยชา

ด้านการเงิน

- 1) ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ชับซ้อน ใช้เวลานานผ่านหน่วยงานอื่น ๆ
- 2) งบประมาณไม่เพียงพอ
- 3) ขั้นตอนการเบิกจ่ายของฝ่ายการเงินล่าช้า ทำให้ผู้ประกอบการขาดการแข่งขัน

ทางธุรกิจเป็นผลให้ราคาการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าราคาในท้องตลาด

ด้านเครื่องมือ

- 1) ขาดความทันสมัยและประสิทธิภาพของอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) โครงสร้างทางเทคโนโลยีสารสนเทศขาดความเสถียรภาพ
- 3) ต้นทุนทางด้านเครื่องมือและเทคโนโลยีมีราคาสูง

ด้านทักษะการบริหาร

- 1) ทำงานซ้ำ
- 2) ไม่ใกล้ชิดลูกน้อง
- 3) มอบหมายงานตามโครงสร้างมากเกินไป
- 4) ขาดการติดตามงาน

2. จุดแข็ง

ด้านบุคลากร

- 1) ซื่อสัตย์ รักองค์กร
- 2) ทำงานเป็นทีมได้

ด้านการเงิน

- 1) มีระบบงบประมาณประจำปีเป็นประจำทุกปี
- 2) มีระบบควบคุมที่ดี
- 3) มีระบบคอยติดตาม MIS

ด้านเครื่องมือ

- 1) มีอาคารสถานที่เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้
- 2) ทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย ทันสมัย

3) มีระบบ MIS ใช้ในการสนับสนุนการจัดการ

ด้านทักษะบริหาร

- 1) นโยบายชัดเจน ทันท่วงที มีวิสัยทัศน์
- 2) เชี่ยวชาญ มีอาชีพ
- 3) มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน

3. โอกาส

ด้านการเมือง

- 1) ในระบบมีแผนแม่บท ICT ที่ชัดเจน
- 2) รัฐบาลมีนโยบายทางด้าน ICT ในการสร้างโอกาสความเท่าเทียมทางการศึกษา

ด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของประเทศดีทำให้ได้รับงบประมาณเพิ่มจากกระทรวงศึกษาธิการ

ด้านสังคม

- 1) มีเครือข่ายความร่วมมือกับห้องสมุดอื่น ๆ
- 2) นักศึกษาและเยาวชนจากภายนอกมาใช้บริการของห้องสมุดประชาชน

“เฉลิมราชกุมารี”

ด้านวิทยาการ

- 1) มีระบบ Internet มีระบบ E-mail
- 2) มีระบบสารสนเทศ (MIS)
- 3) มีภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. อุปสรรค

ด้านการเมือง

1) ห้องสมุดมีนโยบายทางด้าน ICT ไม่สอดคล้องกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

- 2) นโยบายทางด้าน ICT ของห้องสมุด ไม่ชัดเจน

ด้านเศรษฐกิจ

ภาวะเงินเฟ้อส่งผลกระทบต่องบประมาณในการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์

ด้านสังคม

- 1) นักศึกษาขาดระเบียบวินัย
- 2) นักศึกษาขาดการใฝ่รู้

ด้านวิทยาการ

- 1) ระบบการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ (EGP) ซับซ้อนทำให้ใช้เวลานานขึ้น
- 2) แผนปฏิบัติงานมีความล่าช้ากว่าความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

วิสัยทัศน์ (Vision)

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน เพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชน
2. พัฒนาระบบการบริการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย
3. พัฒนาบุคลากรและระบบบริหารจัดการให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
5. ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าประสงค์ (Goal)

ประชาชน อำเภอหนองกี่ ได้รับโอกาสทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ (Strategies)

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย
2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด
4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ
5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร
6. ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์
7. ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
8. ยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการห้องสมุด ในทุกด้าน

เป้าหมาย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการห้องสมุด ในทุกด้าน

แนวดำเนินการ

1. ประชุมวางแผนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินการ
2. กำหนดนโยบายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม
3. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของห้องสมุดที่เน้นการมีส่วนร่วม
4. สมัครเข้าร่วมและเป็นเครือข่ายกับแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ เป็นต้น
5. สร้างเครือข่ายกับบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่นและเชิญชวนเครือข่ายมาร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุด

6. จัดสรรงบประมาณเพื่อการมีส่วนร่วมและเครือข่ายให้กับห้องสมุด โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

7. ร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทเดียวกัน
8. ร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทอื่น ๆ
9. กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาห้องสมุด โดยร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมวัดผลประเมินผล
10. กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของห้องสมุดโดยจัดกิจกรรม

เชิงรุก

11. กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการดำเนินงานของห้องสมุด
12. กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด

13. ระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาห้องสมุดโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องลดการพึ่งพาจากภาครัฐ

14. สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นสมาชิกรวมตัวกันทำงานโดยมีกิจกรรมเป็นสื่อ
15. สร้างความรักความผูกพันและความไว้วางใจระหว่างคนในกลุ่มสมาชิก
16. จัดให้มีกระบวนการตัดสินใจโดยสมาชิกกลุ่มรับทราบ
17. ให้ความช่วยเหลือ ช่วยแก้ไขปัญหาและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน

18. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและบริการห้องสมุดผ่านสื่อที่หลากหลาย
ตัวชี้วัด

1. มีการประชุมวางแผนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินการ
2. มีการกำหนดนโยบายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม
3. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของห้องสมุดที่เน้นการมีส่วนร่วม
4. ดำเนินการสมัครเข้าร่วมและเป็นเครือข่ายกับแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ เป็นต้น

5. ดำเนินการสร้างเครือข่ายกับบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น

6. มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการมีส่วนร่วมและเครือข่ายให้กับห้องสมุด โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

7. การเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทเดียวกัน
8. การเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในห้องสมุดประเภทอื่น ๆ
9. การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาห้องสมุด
10. การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของห้องสมุด
11. การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการดำเนินงานของห้องสมุด
12. การกำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด

13. การระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาห้องสมุด โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

14. ผู้รับบริการเพิ่มขึ้น
15. ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาห้องสมุดมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต วัตถุประสงค์

เพื่อให้ห้องสมุด ได้ส่งเสริมการบริการและการใช้บริการห้องสมุดอย่างทั่วถึง

เป้าหมาย

ห้องสมุด ได้ส่งเสริมการบริการและการใช้บริการห้องสมุดอย่างทั่วถึง

แนวดำเนินการ

1. จัดหาชั้นรับ-ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ
2. จัดหาเครื่องรับโทรศัพท์ให้บริการ
3. จัดหาคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ
4. ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง
5. บริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์
6. บริการยืม – คืนและสื่ออื่นๆ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์
7. บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า
8. บริการห้องสมุดเคลื่อนที่
9. จัดระบบหมวดหมู่หนังสือให้สามารถค้นหาได้สะดวก รวดเร็ว ให้บริการยืมหนังสือและสื่ออื่นๆ ระหว่างห้องสมุด
10. บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
11. สำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม
12. จัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี
13. จัดป้ายนิเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้บริการห้องสมุด และจัดนิทรรศการ

แบบถาวร

14. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
15. จัดมุมประสบการณ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
16. จัดบริการเสริมต่าง ๆ เช่น น้ำดื่ม มุมกาแฟ บริการแว่นสายตา เป็นต้น

ตัวชี้วัด

1. มีชั้นรับ-ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ
2. มีเครื่องรับโทรศัพท์ให้บริการ
3. มีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ
4. มีการประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง
5. มีการบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์
6. มีการบริการยืม - คืนและสื่ออื่นๆ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์
7. มีการบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า
8. มีการบริการห้องสมุดเคลื่อนที่

9. มีการบริการยืมหนังสือ และสื่ออื่นๆ ระหว่างห้องสมุด
10. มีการบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
11. มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม
12. มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี
13. มีการจัดนิทรรศการแบบถาวร
14. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด

เป้าหมาย

ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด

แนวดำเนินการ

1. กำหนดนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อตามความต้องการ
2. จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาและรูปแบบหลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมเพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ
3. จัดหาสื่อให้มีเพียงพอต่อการค้นคว้าและจัดทำฐานข้อมูลสื่อ ตลอดจนการบริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่าง ๆ
4. จัดหาหนังสือที่ทันสมัยให้ห้องสมุดและพัฒนาห้องสมุดให้ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการให้บริการ
5. จัดหาคอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการที่สามารถใช้การได้ดีและบริการข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของประชาชน
6. พัฒนาระบบสารสนเทศภายในห้องสมุดและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ให้กับประชาชน
7. นำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ
8. จัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
9. จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการและสืบค้นข้อมูล
10. พัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของห้องสมุดให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างเว็บไซต์ของห้องสมุดที่เป็นปัจจุบัน

ตัวชี้วัด

1. มีการกำหนดนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อตามความต้องการ
2. มีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาและรูปแบบหลากหลาย ทันสมัยเหมาะสมเพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ
3. มีการจัดหาสื่อให้มีเพียงพอต่อการค้นคว้า

4. มีการจัดหาหนังสือที่ทันสมัยให้ห้องสมุด
5. มีการจัดหาคอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการที่สามารถใช้งานได้
6. มีการพัฒนาระบบสารสนเทศภายในห้องสมุด
7. มีการนำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ
8. มีการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
9. มีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการและสืบค้นข้อมูล
10. มีการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของห้องสมุดให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
11. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องสมุด ระดับดีขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรในการพัฒนาห้องสมุด

เป้าหมาย

ระดมทรัพยากรในการพัฒนาห้องสมุด

แนวดำเนินการ

1. รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี
2. สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการดำเนินงานห้องสมุด
3. สนับสนุนงบประมาณจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด
4. แสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค เป็นต้น
5. จัดทำแผนงาน/โครงการใช้งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษร
6. จัดทำเอกสารหลักฐานการใช้งบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้
7. ประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป
8. สนับสนุนงบประมาณจากบุคคลหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ภาควิชาเครือข่าย โดยเฉพาะการขอรับงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
9. สสำรวจทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
10. จัดทำคู่มือการดำเนินงานให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถดำเนินการได้
11. ออกแบบการประเมินผลและรายงานผลให้ชัดเจน
12. พัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่า
13. วางแผนและใช้งบประมาณที่ได้ตามแผนงาน

ตัวชี้วัด

1. มีการจัดสรรงบประมาณจากรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี
2. มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการดำเนินการ
3. มีการสนับสนุนงบประมาณจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด
4. มีการแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค เป็นต้น
5. มีการจัดทำแผนงาน/โครงการใช้งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษร

6. มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการใช้งบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้
7. มีการประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป
8. มีการสนับสนุนงบประมาณจากบุคคลหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ภาคีเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของห้องสมุดให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

บุคลากรของห้องสมุดสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

แนวดำเนินการ

1. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรอย่างเหมาะสม สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยดำเนินการตามแผนพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับสมรรถนะ
2. กำหนดนโยบายและหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ชัดเจน
3. จัดหานักคอมพิวเตอร์
4. จัดหาผู้เชี่ยวชาญในห้องสมุด เฉพาะตามความเหมาะสม
5. ส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการประชุม/อบรม/สัมมนา เพื่อพัฒนาอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง
6. อาสาสมัครในท้องถิ่นช่วยงานห้องสมุด
7. พัฒนาบุคลากรให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน
8. สรรหาจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ
9. พัฒนาบุคลากรห้องสมุดอย่างต่อเนื่องโดยส่งเสริมให้บุคลากรอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ เพราะการอ่านนำพาสิ่งดี ๆ มาสู่ชีวิต
10. พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้ ICT ได้อย่างเหมาะสม
11. พัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการให้บริการ
12. ดำเนินการประชุมเพื่อประเมินสถานการณ์การทำงานอย่างสม่ำเสมอ
13. ให้แรงเสริม ให้กำลังใจ ให้โอกาส
14. ประเมินและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
15. จัดหานักวิชาการโสตทัศนศึกษา
16. พัฒนาเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้มีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์

ตัวชี้วัด

1. มีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้มีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์
2. มีการจัดหานักวิชาการโสตทัศนศึกษา
3. มีการจัดหานักคอมพิวเตอร์
4. มีการจัดหาผู้เชี่ยวชาญในห้องสมุด เฉพาะตามความเหมาะสม
5. มีการส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง
6. มีอาสาสมัครในท้องถิ่นช่วยงานห้องสมุด

7. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน
8. มีการสรรหาจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ
9. มีการพัฒนาบุคลากรห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง
10. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้ ICT ได้อย่างเหมาะสม
11. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการให้บริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ห้องสมุด ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน

เป้าหมาย

ห้องสมุด ดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างทั่วถึง

แนวดำเนินการ

1. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้
2. กำหนดเวลาเปิด-ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน
3. แจกข้อมูลข่าวสารให้มีความสม่ำเสมอและพัฒนาระบบการบริการให้ทั่วถึงและสะดวกรวดเร็ว

4. ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานห้องสมุด
5. ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุดโดยเฉพาะกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
6. การบริการของห้องสมุดตรงกับความต้องการของประชาชน
7. มีการประชาสัมพันธ์ที่ดีเสมอระหว่างบรรณารักษ์กับผู้ใช้บริการ
8. ให้บริการข้อมูล ข่าวสารที่ชุมชนหรือองค์กรต้องการใช้ในการปฏิบัติงาน
9. ประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัด

1. มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้
2. มีการกำหนดเวลาเปิด-ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน
3. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ
4. ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานห้องสมุด
5. มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด

ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด

เป้าหมาย

นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด สู่การเป็นองค์กรแห่งคุณภาพ

แนวดำเนินการ

1. กำหนดวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานชัดเจน
2. บริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ
3. คณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งในและนอกเวลาทำการ
4. นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน
5. ปรับวัน เวลาทำการในการให้บริการอย่างเต็มที่ที่เหมาะสมโดยยึดผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง
6. นิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหาร กศน.อำเภอ
7. ประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด
8. นำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุด มาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง
9. มอบหมายให้บรรณารักษ์รายงานผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกเดือน โดยกำหนดรอบการรายงานผลให้ชัดเจน
10. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามผล การดำเนินงานห้องสมุด
11. จัดให้มีการประชุมประจำเดือน เพื่อเปิดเวทีพูดคุยระหว่างผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดกับผู้บริหาร
12. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการอย่างน้อย เดือนละครั้ง

ตัวชี้วัด

1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานชัดเจน
2. มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งในและนอกเวลาทำการ
4. มีเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน
5. มีการปรับวัน เวลาทำการในการให้บริการอย่างเต็มที่ที่เหมาะสมโดยยึดผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง
6. มีการนิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
7. มีการประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด
8. มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน มาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของห้องสมุดให้เพียงพอกับการใช้บริการของผู้รับบริการ

เป้าหมาย

พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของห้องสมุดให้เพียงพอกับการใช้บริการของผู้รับบริการ

แนวดำเนินการ

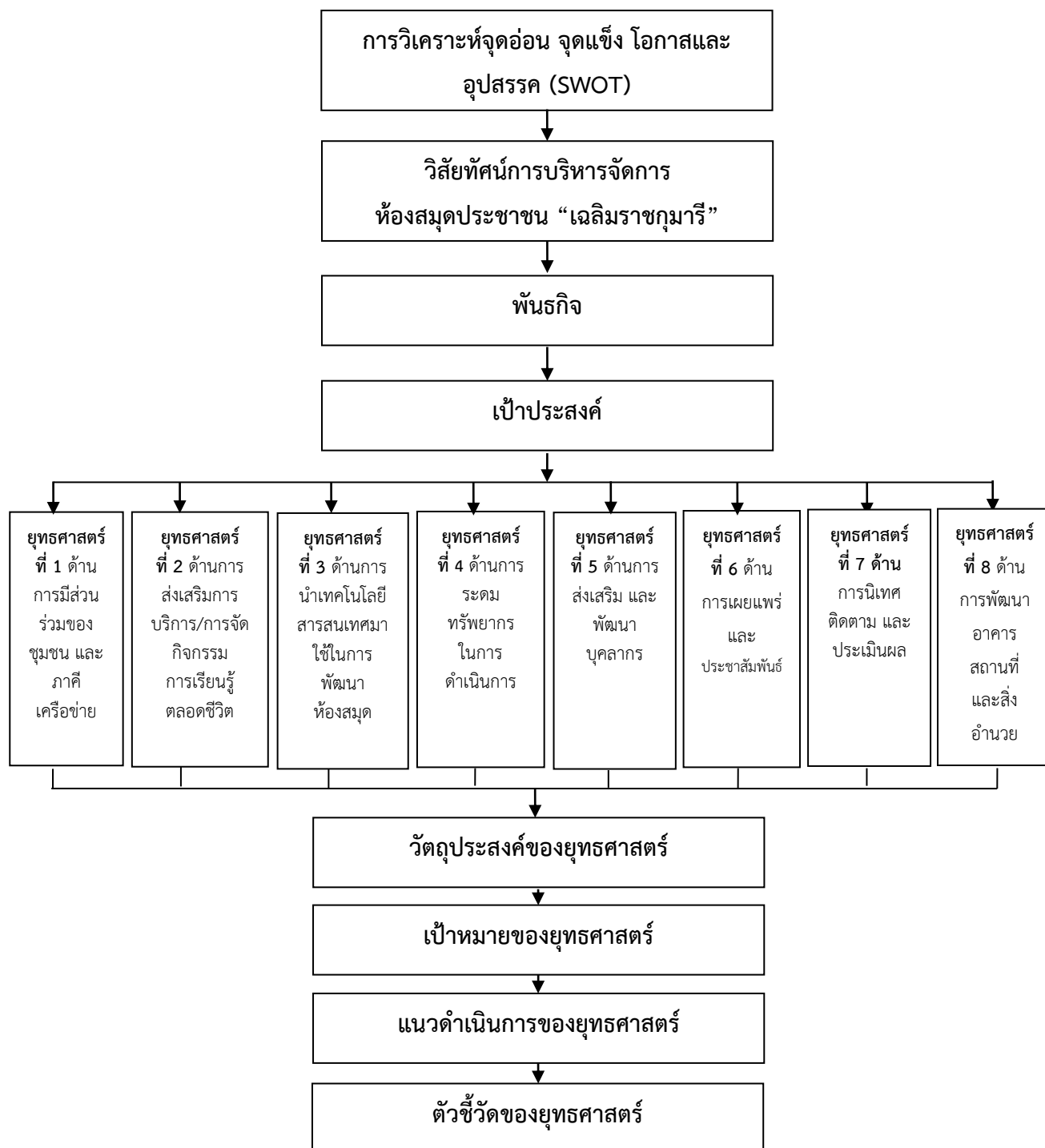
1. สร้างอาคาร ให้ตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน และจัดทำแผนงานและคู่มือการดำเนินงาน
2. ตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น รวมถึงความสะอาด สดชื่น และสวยงาม
3. จัดสวนหย่อมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ร่มรื่นสวยงาม
4. ตกแต่งภายในห้องสมุดให้น่าใช้บริการ
5. จัดทำป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจนและจัดทำป้ายนิเทศให้ชัดเจน
6. สร้างที่จอดรถสำหรับผู้ใช้บริการและจัดแบ่งพื้นที่ให้มีความเหมาะสม
7. จัดทำทางเข้า – ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว
8. สร้างพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
9. จัดหาชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ
10. จัดหาชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ
11. จัดหาชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ
12. ทำความสะอาดห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ
13. จัดหาโต๊ะ เก้าอี้ให้มีเพียงพอต่อการให้บริการ
14. จัดสร้างมุมพักผ่อนสำหรับการสนทนาพูดคุยและจัดมุมประสบการณ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้ครอบคลุม
15. จัดสร้างมุมอ่านหนังสือภายนอกอาคารและจัดที่อ่านในรูปแบบที่หลากหลาย
16. จัดสร้างป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ ป้ายข้อมูลข่าวสารที่มองเห็นชัดเจน
17. จัดสถานที่อำนวยความสะดวกต่อผู้ให้บริการ เช่น ที่จอดรถเป็นสัดส่วน
18. ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
19. จัดทำเป็นโครงการพัฒนาห้องสมุดให้ชัดเจนเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงาน
20. รวบรวมให้บริการและอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย

ตัวชี้วัด

1. มีการสร้างอาคารห้องสมุดให้ตั้งอยู่ในศูนย์กลางของชุมชน
2. มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น
3. มีการจัดสวนหย่อมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ร่มรื่นสวยงาม
4. มีการตกแต่งภายในห้องสมุดให้น่าใช้บริการ
5. มีการจัดทำป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน
6. มีการสร้างที่จอดรถสำหรับผู้ให้บริการ
7. มีการจัดทำทางเข้า – ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว

8. มีการสร้างพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
9. มีการจัดหาชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ
10. มีการจัดหาชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ
11. มีการจัดหาชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ
12. มีการทำความสะอาดห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ
13. มีการจัดหาโต๊ะ เก้าอี้ให้มีเพียงพอต่อการให้บริการ
14. มีการจัดสร้างมุมพักผ่อนสำหรับการสนทนาพูดคุย
15. มีการจัดสร้างมุมอ่านหนังสือภายนอกอาคาร
16. มีการจัดสร้างป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ ป้ายข้อมูลข่าวสารที่มองเห็นชัดเจน
17. มีการจัดสถานที่อำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ เช่น ที่จอดรถเป็นสัดส่วน

องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 4.2 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ความสำคัญของการวิจัย
3. ขอบเขตการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
2. บรรณารักษ์ห้องสมุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ในการพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้มีคุณภาพและสามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อเป็นกรอบในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ ผู้ใช้บริการภาคีเครือข่าย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 569 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหา ได้แก่ ผู้ใช้บริการห้องสมุดภาคีเครือข่าย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 220 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่าง

2) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาจากผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารการศึกษา และผู้กำหนดทิศทางของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่มีประสบการณ์ทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยทำการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ซึ่งได้มาจากผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

ระยะที่ 3 ผู้วิจัยทำการประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 23 คน ประกอบด้วยตัวแทนผู้ให้บริการห้องสมุด ตัวแทนภาคีเครือข่าย และตัวแทนกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคือข้อเสนอแนะและข้อสังเกตในการนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็น

ประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการวิจัย ดังนี้

- 4.1 ระยะเวลาที่ 1 ดำเนินการระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึง เดือนมีนาคม 2559
- 4.2 ระยะเวลาที่ 2 ดำเนินการระหว่างเดือนเมษายน 2559 ถึง เดือนมิถุนายน 2559
- 4.3 ระยะเวลาที่ 3 ดำเนินการระหว่างเดือนกรกฎาคม 2559 ถึง เดือนธันวาคม 2559

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลห้องสมุด ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X} = 3.70$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.69$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X} = 4.49$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของห้องสมุด ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 11 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 การมีส่วนร่วมและเป็นเครือข่ายกับบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.76$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 11 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X} = 4.49$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 มีบริการยืมหนังสือ และสื่ออื่น ๆ ระหว่างห้องสมุด ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X}=4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 5 มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.84$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 14 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.39$)

ปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 มีนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อตามความต้องการ ($\bar{X}=3.97$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 สื่อมีเพียงพอต่อการค้นคว้า ($\bar{X}=3.29$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 คอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการสามารถใช้งานได้ดี ($\bar{X}=4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 การนำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ ($\bar{X}=4.37$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 มีการประเมินผลการใช้งบประมาณ เพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป ($\bar{X}=4.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 มีงบประมาณสนับสนุนจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด ($\bar{X}=3.49$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 มีการแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค ($\bar{X}=4.74$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 มีงบประมาณสนับสนุนจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด ($\bar{X}=4.43$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 บุคลากรมีความสามารถในการใช้ ICT ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 บุคลากรมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.92$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 11 บุคลากรมีจิตสำนึกในการให้บริการ ($\bar{X}=4.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ ($\bar{X}=4.65$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 มีการประชาสัมพันธ์การจัด

กิจกรรมห้องสมุด ($\bar{X} = 4.15$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้ ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 2 มีการกำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้ ($\bar{X} = 4.63$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 7 มีการประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิต โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดมาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.57$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 13 ความเหมาะสมในการใช้ห้องจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 11 มีชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 มีทางเข้า - ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว ($\bar{X} = 4.72$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 16 มีซุ้มอ่านหนังสือภายนอกอาคาร ($\bar{X} = 4.35$)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิด ได้ความคิดเห็นโดยสรุป ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย พบว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการให้บริการ และรับบริการ โดยมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมพัฒนาชุมชน ร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุด เพื่อร่วมวางแผนพัฒนา ให้คำปรึกษา ร่วมจัดกิจกรรม ร่วมระดมสรรพกำลังและทรัพยากร ร่วมติดตาม นิเทศและประเมินผล และร่วมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เป็นสมาชิกของห้องสมุด ให้ข้อเสนอแนะ และเสียงสะท้อนด้านการบริการของห้องสมุดสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น บริจาคหนังสือ บริจาคเครื่องมืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนงบประมาณ เป็นต้น

ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า ควรให้ผู้รับบริการ มีความพึงพอใจและหนังสือทุก ๆ เล่ม มีการยืม - คืน สลับหมุนเวียนกัน ไม่ให้ซื้อมาเก็บไว้แล้วไม่ได้อ่าน จัดบริการห้องสมุด ได้ตรงตามความต้องการ ของผู้รับบริการด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีความพึงพอใจ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดระบบสืบค้น ระบบยืม ระบบหมวดหมู่ สื่อ ระบบบริการ มีการนิเทศ ติดตามและ พัฒนาการบริการ มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อทุกประเภท รวมทั้งความต้องการในการบริการ ของห้องสมุด มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรม/โครงการ ตามผลการสำรวจ ดำเนินกิจกรรม/โครงการตามแผน มีการพัฒนาชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีการกำกับ นิเทศ ประเมินผล กิจกรรม/โครงการ

ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด พบว่า ควรจัดให้มีการบริการ Wifi และควบคุมผู้ใช้บริการโดยให้มี Password ในการเข้าใช้ และจัดทำ Website นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารโดยมีโปรแกรมต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวก ค้นหาข้อมูลให้แก่ผู้มาใช้บริการ รวมทั้ง การลดเวลา และขั้นตอนของผู้ปฏิบัติงาน ทำให้การบริการคล่องตัว และรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งได้แก่ การบริการ Internet CD ระบบ Online เป็นต้น โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ มีวิธีการ ดังนี้ สำรวจเครื่องมือ อุปกรณ์ โปรแกรมที่เกี่ยวข้องในการบริหารและบริการ พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการและ จัดการเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการบริการ เชื่อมโยงหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องด้าน ICT ดำเนินงานทั้งด้านการบริหารและการบริการที่ใช้ ICT มาช่วย กำกับ ติดตาม ประเมินผลและพัฒนา อย่างต่อเนื่อง

ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ พบว่า ควรวางแผนในการจัดหางบประมาณ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จัดหางบสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ และเอกชนโดยจัดทำ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่ชัดเจน ระดมทุน และทรัพยากรให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมในการพัฒนา ห้องสมุด โดยดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ต้องสมบูรณ์ จัดทำคำขอ งบประมาณ รายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม ที่ระบุเหตุผล และความจำเป็น นำเสนอหน่วยงานต้นสังกัด นำเสนอหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในส่วนที่ได้รับงบประมาณจากต้นสังกัดไม่เพียงพอ จัดกิจกรรม รายงานผล การจัดกิจกรรม การใช้งบประมาณ ทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภาคีเครือข่าย

ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร พบว่า ควรเปิดโลกทัศน์การให้บริการ แก่บุคลากร กศน. ทุกระดับ ไม่ใช่เฉพาะบรรณารักษ์เท่านั้น ใช้ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งเป็นภารกิจหลักของ กศน. การสรรหาบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด จะต้อง กำหนดคุณสมบัติ ตามตำแหน่งหรือที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการอบรมอย่างต่อเนื่องในบทบาทภารกิจ ทั้งก่อนปฏิบัติงานและระหว่างปฏิบัติงาน รวมทั้งการสร้างทีมช่วยเหลือระหว่างบรรณารักษ์ด้วยกัน และนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล อย่างสม่ำเสมอ

ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ พบว่า ควรสร้างเครือข่ายในการทำงานให้ครอบคลุม ทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยดำเนินการ สร้างเครือข่ายในพื้นที่ และนอกพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ จัดทำทำเนียบเครือข่ายห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีเวทีเสวนา เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของห้องสมุด เชิญเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เชิญชวนเครือข่ายมาร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุด และประชาสัมพันธ์กิจกรรม และบริการ ห้องสมุดผ่านสื่อที่หลากหลาย

ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล พบว่า ควรมีนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การแนะนำช่วยเหลือ สร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพห้องสมุดประชาชนให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการของห้องสมุดประชาชน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ควรพัฒนาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่องให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ให้สะอาด สวยงาม มีชีวิตชีวา ดูดีอยู่เสมอ ทั้งการตกแต่งภายใน และการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายนอก และภายในตัวอาคาร มอบหมายผู้รับผิดชอบในการจัดตกแต่ง จัดตั้งมุมกิจกรรม การจัดกิจกรรม และตกแต่ง ห้องเฉพาะหรือมุมกิจกรรมบางอย่าง ควรจัดอย่างมีอาชีพ มีเอกลักษณ์เฉพาะห้อง เช่น ห้องเทิดพระเกียรติ ห้องของดีของท้องถิ่น เป็นต้น จัดมุมประสบการณ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้ครอบคลุม จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการอ่าน และการเรียนรู้ รวมถึงความสะอาด สดชื่น ร่มรื่น สวยงาม จัดทำป้ายนิเทศให้ชัดเจน สามารถปฏิบัติตามได้จริง เช่น ป้ายบอกมุมต่าง ๆ ป้ายบอกหมวดหมู่หนังสือ ป้ายข้อความ ข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด พิจารณาถึงแสงสว่าง และการถ่ายเทอากาศ จัดที่อ่านในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น อ่านเดี่ยว อ่านกลุ่ม มุมเงียบ นั่งเอนอ่าน เป็นต้น มีที่อ่านบริเวณห้องสมุด เพื่อเป็นทางเลือกในการอ่าน

2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มุ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ ได้แก่ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) และยุทธศาสตร์ (Strategies) จำนวน 8 ด้าน ซึ่งยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยในแต่ละยุทธศาสตร์จะมีองค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวดำเนินการ และตัวชี้วัด

3. การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 2 ยุทธศาสตร์สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 4.57$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 ยุทธศาสตร์แต่ละด้าน มีแนวดำเนินการที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.48$)

ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 1 ยุทธศาสตร์นำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ($\bar{X} = 4.52$) ส่วนข้อ

ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 ยุทธศาสตร์เป็นที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 4.35$) และ ข้อ 3 ยุทธศาสตร์มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.35$)

ความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 การนำยุทธศาสตร์ไปใช้จะทำให้เกิดความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.83$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 ยุทธศาสตร์มีความเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานห้องสมุด ($\bar{X} = 4.00$)

ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองที่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11 ความเหมาะสมของการจัดรูปแบบและการพิมพ์ ($\bar{X} = 5.00$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 14 ห้องสมุดประชาชนได้แนวทางในการนำคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองที่ จังหวัดบุรีรัมย์ ไปใช้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.35$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองที่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า สภาพปัญหายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองที่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองที่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย พบว่า สภาพปัญหายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองที่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองที่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก การได้รับความร่วมมือกับชุมชน การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และเครือข่ายท้องถิ่น การรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของชุมชนในลักษณะต่าง ๆ มีการสร้างเครือข่ายห้องสมุด และเกิดเครือข่ายกลุ่มสมาชิกผู้ใช้บริการ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองที่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ เครือข่ายทางวิชาการวิชาชีพ เครือข่ายบุคคล/ชุมชน เครือข่ายท้องถิ่นตามความพร้อม ของลักษณะเด่นในท้องถิ่น และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและการเรียนรู้อื่น เพื่อสนับสนุนแห่งความรู้และการเรียนรู้ และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสุจน์ ภูมิพงศ์ (2551 : 74 - 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเทศบาลตำบลป่าตอง ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ เครือข่ายในชุมชนก็ให้การสนับสนุนด้านเอกสาร วารสาร ความร่วมมือของทุกฝ่ายส่งผลให้ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ ได้รับการยกย่องให้เป็นห้องสมุด

ต้นแบบอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุสิทธิ์ คุณพรหม (2555 : 95 -101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุด มีความต้องการด้านอาคาร สถานที่ และบรรยากาศ ด้านระบบงานและบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 2) แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ

1.2 ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ห้องสมุดมีการดำเนินการทำให้บริการอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกในทุก ๆ ด้าน และกิจกรรมที่สนองความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง มีสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย และเพียงพอ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการ ให้มีบริการพื้นฐาน และบริการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ในรูปแบบที่หลากหลาย มีระเบียบการให้บริการเพื่อให้ผู้รับบริการทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการบริการอย่างเสมอภาค มีการนำกลยุทธ์การตลาด และการประชาสัมพันธ์มาใช้ในการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ หนังสือทุก ๆ เล่ม จัดบริการห้องสมุดได้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการด้วยความสะดวก รวดเร็ว โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดระบบสืบค้น ระบบยืมระบบหมวดหมู่ ระบบบริการ และ มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรม/โครงการการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริพร แก้วสิทธิกุล (2553 : 97 - 99) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชนสังกัดศูนย์การศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสีคิ้วจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับบริการมีความคิดเห็นต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชนทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความถี่ในการเข้ามาใช้บริการของผู้ที่มาใช้บริการอยู่ระหว่าง 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ มีความคิดเห็นมากกว่าระดับความถี่ในการเข้ามาใช้บริการของผู้ที่มาใช้บริการอื่น ๆ ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุสิทธิ์ คุณพรหม (2555 : 95 -101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุด มีความต้องการด้านอาคาร สถานที่ และบรรยากาศ ด้านระบบงานและบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 2) แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ

สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงานด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ ห้องสมุดควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมให้ตรงตามความต้องการ ทุกเพศ ทุกวัย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พันธรัตน์ แสงจันทร์ (2558 : 54 - 58) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอบางละมุง สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารีอำเภอบางละมุง ด้านงานบริการ ควรจัดให้บรรณารักษ์หรือผู้ที่มีความรู้ด้านงานห้องสมุดจัดค่ายอบรมบรรณารักษ์จิตอาสา เพื่อให้ได้ความรู้ในการช่วยงานห้องสมุดครบทุกด้าน และเพื่อให้รู้จักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา

1.3 ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนongกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนongกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายขององค์กรภายใต้บริบทของชุมชนและสังคม กำหนดหลักเกณฑ์การจัดหาสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ และรวบรวมทรัพยากร และมีการจัดเก็บอย่างมีระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถสืบค้นและเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนongกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการ จัดหาสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ และรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศหลากหลายรูปแบบ เพื่อเพิ่ม สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อโสตอิเล็กทรอนิกส์ ให้ครอบคลุม และทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี และควรจัดเก็บสื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้ สะดวกแก่การใช้บริการ และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี และควรจัดหาสื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุสิทธิ์ คุณพรม (2555 : 95 - 101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชนศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอยักษ์ภูมิจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุดมีความต้องการด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้

ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ และระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชนศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย ในด้านจัดบรรยากาศในห้องสมุด สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการให้บริการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3.73 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันท์ สิทธิสาธ (2556 : 128 – 129) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดบุรีรัมย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ รองลงมา คือ ด้านการบริหารและการจัดกิจกรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด บุคการควรกระตือรือร้นในการทำงาน ควรจัดให้มีระบบสืบค้น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และจัดเครื่องคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีความหลากหลายและต่อเนื่อง และควรปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัย สะอาด สวยงาม รมรื่น อยู่เสมอตามหลัก 5 ส. สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรเพ็ญ กิจพิบูลย์ (2556 : 63 – 79) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการค้นหาหนังสือ มีความยุ่งยากแนวทางแก้ไข ควรจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดคู่มือ ดังกล่าวควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับแผนผังการจัดห้องสมุดการจัดหมวดหมู่หนังสือการจัดมุมต่างๆ การให้บริการของห้องสมุดกิจกรรมห้องสมุดและระเบียบการใช้ห้องสมุด สร้าง Application สำหรับห้องสมุดต่าง ๆ พัฒนาระบบ E-Book ให้ทันสมัยกว่าเดิม ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการแนวทางแก้ไขควรจัดซื้อสื่อดังกล่าวโดยทางสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยควรจัดสรรงบประมาณให้จัดซื้อสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะและการขอรับบริจาคโดยการจัดทำหนังสือราชการเพื่อติดต่อขอรับบริจาคจากหน่วยงานต่าง ๆ พัฒนาระบบการเชื่อมโยง (E-Learning) ระหว่างห้องสมุดด้วยระบบ Online ให้มีความทันสมัยมากขึ้น และการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนการให้บริการภายในห้องสมุด พัฒนาระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ระบบการเชื่อมโยงห้องสมุด (E-Library) มีระบบการสืบค้นที่ทันสมัย มี Application ภายในห้องสมุดและเทคโนโลยีระบบต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ตผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้าน

ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงาน ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ห้องสมุดควรจัดสถานที่และบรรยากาศให้ร่มรื่น เย็นสบาย สวยงาม และสะอาดเรียบร้อย ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ห้องสมุดควรมีหนังสือที่ทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้านระบบงาน ห้องสมุดควรมีระบบการยืม - คืนหนังสือและสื่อ ออนไลน์ ระหว่างห้องสมุดทั้ง 4 แห่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิตติมา สุพรม (2557 : 66 - 69) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของห้องสมุดประชาชนอำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรังผลการวิจัย พบว่า ห้องสมุดควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบดูแลระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับการสืบค้น ข้อมูล และควรดูแลเว็บไซต์ให้เข้าถึงได้ง่าย รวมทั้งอัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายฝน บุษบา (2559 : 71 - 77) ได้ศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว ในสายตาของประชาชน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารการให้บริการของห้องสมุด จากแหล่งสารสนเทศประเภทเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต โดยมีความถี่ที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 4 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์ และมีความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสาร การให้บริการของห้องสมุดจากแหล่งสารสนเทศประเภทโทรทัศน์ น้อยที่สุดเฉลี่ย 1 ครั้งต่อสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ภาพลักษณ์ห้องสมุด ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่รับรู้ภาพลักษณ์ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการภาพลักษณ์ห้องสมุดที่พึงประสงค์ในอนาคต ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ของห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ห้องสมุดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนโยบาย และการดำเนินงานห้องสมุด รองลงมา คือ ด้านอาคารและสถานที่ของห้องสมุด ด้านการบริการของห้องสมุด และด้านทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านบุคลากรห้องสมุด

1.4 ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากห้องสมุดควรได้รับงบประมาณอย่างพอเพียง และจัดหารายได้อื่น ให้สามารถดำเนินงานตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการจัดสรรงบประมาณ และจัดสรรงบประมาณดำเนินการอย่างเพียงพอเป็นประจำทุกปี เพื่อใช้ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ครุภัณฑ์ สำหรับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสูจน์ ภูมิพงษ์ (2551 : 74 - 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” คือ การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเทศบาลตำบลป่าตอง

ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ เครือข่ายในชุมชนก็ให้การสนับสนุนด้านเอกสาร วารสาร ความร่วมมือของทุกฝ่ายส่งผลให้ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ได้รับการยกย่องให้เป็นห้องสมุดต้นแบบอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรเพ็ญ กิจพิบูลย์ (2556 : 63 – 79) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการระดมทุนจากภาครัฐและภาคเอกชน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีอาสาสมัครเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกับบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด

1.5 ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก ห้องสมุดควรมีบุคลากรที่มีวุฒิ คุณสมบัติ และอัตรากำลังตามความจำเป็น และกำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทักษะในด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริการของห้องสมุดจากการประชุม/ฝึกอบรม/ศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ตามตำแหน่งหรือที่เกี่ยวข้อง โดยมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง ในบทบาทภารกิจ ทั้งก่อนปฏิบัติงานและระหว่างปฏิบัติงาน รวมทั้งการสร้างทีมช่วยเหลือระหว่างบรรณารักษ์ด้วยกัน และนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธิพร คุณพรหม (2555 : 95 -101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุด มีความต้องการด้านอาคาร สถานที่ และบรรยากาศ ด้านระบบงานและบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 2) แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงาน ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัด

ภูเก็ต ด้านบุคลากรห้องสมุด ควรจัดให้บุคลากรเข้ารับการอบรมด้านวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.6 ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก การสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการช่วยสร้างความเข้าใจ อันดี และความร่วมมือร่วมใจระหว่างบุคลากรห้องสมุด และห้องสมุดประชาชนกับชุมชน ตลอดจนภาพลักษณ์ที่ดีของห้องสมุด ห้องสมุดประชาชนควรเป็นความภาคภูมิใจของประชาชนในท้องถิ่นและประชาชนต้องการเป็นสมาชิก ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการจัดระบบการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ทั้งภายใน และภายนอกองค์กร และจัดทำแผนการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ การบริการ และกิจกรรมห้องสมุดผ่านสื่อทุกรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรเพ็ญ กิจพิบูลย์ (2556 : 63 – 79) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการดำเนินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่าด้านการขาดการประชาสัมพันธ์การให้บริการและกิจกรรมของห้องสมุดแนวทางแก้ไขควรใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลายได้แก่เสียงตามสายวิทยุชุมชนการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ชี้แผ่นปลิวแผ่นพับติดป้ายประกาศ และผ่านทางสื่อ Social Media Online ในระบบต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอาศิส เขยกลิ่น (2557 : 72 – 75) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีวัตถุประสงค์การศึกษา 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. ในปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาความต้องการการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. 3) เพื่อศึกษาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มระบุว่าสภาพปัจจุบันของห้องสมุดประชาชน คือ ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายฝน บุษบา (2559 : 71 – 77) ได้ศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้วในสายตาของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารการให้บริการของห้องสมุด จากแหล่งสารสนเทศ ประเภทป้ายประชาสัมพันธ์หน้าห้องสมุดมากที่สุด โดยมีความถี่ที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 2 - 3 ครั้งต่อสัปดาห์

1.7 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก การนิเทศติดตาม และประเมินผล เป็นการแนะนำช่วยเหลือ สร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพห้องสมุดประชาชน

ให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการของห้องสมุดประชาชน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการโดยมีแผนการนิเทศงานห้องสมุด มีการนิเทศติดตาม และประเมินผล มีการรายงานผลการดำเนินงาน/หน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ อาชัญญา รัตนอุบล (2548 : 106) ได้กล่าวถึง ห้องสมุดประชาชนกับบทบาทการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการศึกษาไว้ว่า การที่จะทำให้การเรียนรู้ของบุคคลสามารถเชื่อมโยงบูรณาการการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เข้าด้วยกัน ห้องสมุดประชาชนควรมีบทบาทเป็นผู้เชื่อมโยงการเรียนรู้ ของการศึกษารูปแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้มากที่สุด โดยมีบทบาท ในขั้นตอนการประเมินผล การประเมินผล การดำเนินงานบริการกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องสมุดเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญยิ่ง จะต้องมีการประเมินเป็นระยะ ทั้งในด้านจำนวนผู้ใช้บริการ จำนวนกิจกรรม นิทรรศการ หรือการใช้สื่อ โสตทัศนอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความพึงพอใจ สภาพปัญหาและอุปสรรค การประเมินอาจทำในรูปแบบการจัดทำสถิติ การใช้ตัวรับฟังข้อเสนอแนะ การร้องเรียนหรือประเมินเชิงวิจัย ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยกลุ่มอาสาสมัครหรือขอความร่วมมือจากนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ครูอาสาหรือครูประจำกลุ่ม เป็นต้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสุทธิ ภูมิพงศ์ (2551 : 74 - 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่าการประเมิน เป็นการประเมินแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการสังเกตพฤติกรรมผู้ที่เกี่ยวข้อง และการทำแบบสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความพึงพอใจ และนำผลประเมินมาปรับปรุงห้องสมุดจนได้รับการยกย่องและได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณ

1.8 ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดที่ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ควรตั้งอยู่ในศูนย์ชุมชน มีการคมนาคมสะดวก สภาพแวดล้อมอาคารห้องสมุดสวยงาม และมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ มีการจัดตกแต่งพื้นที่ให้สะท้อนข้อมูลชุมชน อัตลักษณ์ชุมชน และเอกลักษณ์ของชุมชน และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นหนังสือ ที่นั่งอ่านหนังสือพักผ่อนหรือเครื่องปรับอากาศ เครื่องนับจำนวนผู้ใช้บริการ กล้องวงจรปิด ห้องน้ำสะอาด ห้องน้ำ และทางลาดสำหรับผู้พิการ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการใช้บริการ และเอื้ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ มีสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพที่สวยงาม มีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการโดยเฉพาะกลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุสิทธิ์ คุณพรม (2555 : 95 -101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุด

มีความต้องการด้านอาคาร สถานที่ และบรรยากาศ ด้านระบบงานและบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 2) แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงาน ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ห้องสมุดควรจัดสถานที่และบรรยากาศให้ร่มรื่น เย็นสบาย สวยงาม และสะอาดเรียบร้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันท์ สุทธิสาท (2556 : 128 -129) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ รองลงมาคือ ด้านการบริหาร และการจัดกิจกรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายฝน บุษบา (2559 : 71-77) ได้ศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว ในสายตาของประชาชน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้ภาพลักษณ์ห้องสมุด ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรับรู้ภาพลักษณ์ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารและสถานที่ รองลงมา คือ ด้านบุคลากร ด้านการบริการ และด้านนโยบายและดารดำเนินงานห้องสมุด ในขณะที่ด้านที่รับรู้ภาพลักษณ์ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มุ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ ได้แก่ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) และยุทธศาสตร์ (Strategies) จำนวน 8 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ จะมีองค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์

เป้าหมาย แนวดำเนินการ และตัวชี้วัด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการยกย่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน ศึกษาข้อมูลพื้นฐานอย่างรอบด้าน จึงทำการยกย่องยุทธศาสตร์แล้วได้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ และประเมินคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์แล้วนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการแก้ไข และในที่สุดท้ายได้ทำการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน โดยยึดระเบียบวิธีวิจัยอันเป็นวิธีการที่น่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริ ถิอาสนา (2551 : 75 - 79) ได้ทำการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของชาติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ให้เหมาะกับบริบทและมีความเป็นไปได้ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และสร้างเครื่องมือ ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพการประกันคุณภาพในโรงเรียนและระยะที่ 3 กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ โรงเรียนจำนวน 63 แห่ง ทำการศึกษาสภาพการปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนโดยใช้แบบสอบถาม คัดเลือกโรงเรียน 3 แห่ง เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายใน ผลการศึกษาพบว่า ประเด็นยุทธศาสตร์จำนวน 23 ประเด็น แปลงประเด็นยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัดได้ทั้งหมด 42 ตัวชี้วัด โดยยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนโนนราศี อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยและคณะครูได้ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาโดยเน้นที่มาตรฐานที่ 1 ว่าด้วย “คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก” ผลการพิจารณาได้ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การแต่งกาย 2) ความรับผิดชอบ 3) ความสะอาด 4) การตรงต่อเวลา 5) การแสดงความเคารพ และ 6) ความรู้สึกเป็นเจ้าของ แปลงประเด็นยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปของตัวชี้วัดได้ 15 ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ่อพานพิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการดำเนินงานได้ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจำนวน 7 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การส่งเสริมผู้เรียนให้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน 2) การส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง 3) การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต 4) การพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 6) การส่งเสริมให้องค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ และ 7) การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ แปลงประเด็นยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปของตัวชี้วัดได้ 17 ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว อำเภอเชียงยืน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการพิจารณาได้ประเด็นยุทธศาสตร์ 10 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) การเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน 2) การเข้าร่วมกิจกรรมทำความสะอาดของนักเรียน 3) การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น 4) การผลิตใบงาน 5) การสอนแบบโครงงาน 6) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 7) การระดมทรัพยากรบุคคลภายนอกเพื่อจัดการเรียนรู้ 8) การระดมทรัพยากร

ทางด้านการเงิน 9) การฝึกอบรมครู เพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน และ 10) การจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และ ผลประเมินยุทธศาสตร์ พบว่า มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินฉนวน วัชร ปะโคทัง (2555 : 282) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) สร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กเบื้องต้น 3) ทดลองใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก และ 4) เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า การประเมิน ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความเหมาะสมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียนและ 2) การปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และนำเสนอ ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเตรียมความพร้อม และพัฒนาการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดระบบที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาหลักสูตร และการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 7 ด้านการระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์ ที่ 8 ด้านการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณ คณาสารสมบัติ (2556 : 218 – 225) ได้ศึกษายุทธศาสตร์ การบริหารโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พี ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4 ร. ของผู้เรียนในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.08) สภาพปัจจุบันของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบซีอาร์พี อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.98) สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยสอดคล้องกับหลักซีอาร์พี อยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.94) ภาพรวมของสภาพปัจจุบัน ในการบริหารโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พีโดยรวม อยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.02) ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พี ประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก 4 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์รอง 9 ยุทธศาสตร์ และกิจกรรมเสริม 20 วิธีการ ยุทธศาสตร์หลักมี ดังนี้ 1) เครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในผู้เรียนโดยใช้หลักคิดซีอาร์พี 2) สร้างนวัตกรรมจัดการ การความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนิเทศการศึกษา ให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พี 3) การสร้างความมีส่วนร่วม ระหว่างโรงเรียน ชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำชุมชน ในการส่งเสริม การพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พีในหลักสูตรท้องถิ่น 4) การวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนา ผู้เรียนด้วยแนวคิดซีอาร์พีอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2559 : 1) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การวิจัย รายประเด็นด้านการปฏิรูปการศึกษา และสร้างสรรค์การเรียนรู้ว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญ กับการวิจัยที่เกี่ยวกับพัฒนาระบบการศึกษา การจัดการศึกษา และรูปแบบการศึกษาที่เชื่อมโยง สู่ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการบริหารจัดการการเรียนรู้สู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาระบบ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสำคัญของการศึกษาถือเป็นเครื่องมือเปลี่ยนประเทศได้ ถ้ามีการวาง ยุทธศาสตร์ที่รัดกุม และมีพลังไปสู่การปฏิรูปการศึกษาหรือ “การเรียนรู้” ของคนไทยและทำให้ การศึกษาปรับตัวได้ทันกับกระแสโลก เพราะโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาในช่วงเวลาเพียงไม่กี่ทศวรรษ ด้วยพลังของเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบมากมายต่อรูปแบบการใช้ชีวิต และ การติดต่อสื่อสารระหว่างกันของมนุษย์โลก และสังคมยุคใหม่มีความสลับซับซ้อนที่ท้าทายคนรุ่นใหม่ มากขึ้น ตั้งแต่การเผชิญความผันผวนทางเศรษฐกิจ ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาไปจนถึงการอยู่ร่วมกัน และอยู่รอดในสังคม ที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความเร่งร้อนในสภาพ ชีวิตประจำ แม้กระทั่งการศึกษาเรียนรู้ของคนยุคใหม่ ก็เผชิญความท้าทายมากมายภายใต้สังคม ที่ซับซ้อนและหลากหลายขึ้นนี้ การเรียนรู้มีอาจถูกจำกัดอยู่ภายใต้กรอบคิดของความเป็นหลักสูตร เป็นคาบเวลาหรือแม้แต่ความเป็นโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยแต่อย่างใดอีกต่อไป ไม่ว่าจะเป็ นการเรียนวิชาความรู้ที่มีอยู่อีกมากมายมหาศาลนอกตำราที่เราเล่าเรียนและท่องจำไปจนถึงการเรียนรู้ และการ ปรับตัวต่อการใช้ชีวิตในสังคมยุคใหม่ก็มีทักษะชีวิตมากมายที่ต้องเรียนรู้จากสภาพ ความเป็นจริง ดังนั้น หากสังคมไทยจะก้าวไปข้างหน้าอย่างเข้มแข็งมั่นคงได้ต้องอาศัยคนรุ่นใหม่ ที่มีชีวิต ความสามารถในการเรียนรู้มากกว่าที่เป็นมาในอดีต การเรียนรู้ด้วยตนเองหรือ Self - Directed Learning จึงกลายเป็นโจทย์ที่ท้าทายนักพัฒนา และนักการศึกษาที่จะต้องแสวงหา ยุทธศาสตร์ และแนวทางในการส่งเสริมขีดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้แก่คนทุกเพศ ทุกวัยทุกระดับในสังคม เพื่อการเพิ่มศักยภาพของคนในการเรียนรู้ และพัฒนาหน้าที่การงานของตน จากเกษตรกรในวงกว้าง ถึงพนักงานในตีกระฟ้า ความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ย่อมเป็นผลดีทั้งต่อตัวบุคคล และต่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ในภาพรวมของประเทศ การเรียนรู้ ด้วยตนเองยังหมายรวมถึง การเรียนรู้ทางสังคม เพื่อสำนึกในรากเหง้าทางวัฒนธรรม ความเป็น ท้องถิ่นตลอดจนการเรียนรู้ที่จะแบ่งปันและอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อความเข้าใจอันดี และสันติสุขในสังคมในอนาคต

3. การประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็น

ไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการร่างยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน ได้ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์และยังได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาห้องสมุดประชาชนเป็นอย่างดี จากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ให้ได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน เมื่อทำการร่างยุทธศาสตร์เสร็จแล้วได้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ และประเมินการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วนำข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการแก้ไข และในขั้นตอนสุดท้ายได้ทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์ยุทธศาสตร์ ก่อนที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาห้องสมุดประชาชนต่อไป จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยยึดระเบียบวิธีวิจัยทั้งในเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ข้อค้นพบที่ได้มีความน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์สูงสุด จากการดำเนินการดังกล่าว จึงส่งผลให้ผู้ทรงคุณวุฒิลงความเห็นว่ายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชนเป็นยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสุทธิ ภูมิพงศ์ (2551 : 74 - 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่าการประเมินผล เป็นการประเมินแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการสังเกตพฤติกรรมผู้ที่เกี่ยวข้อง และการทำแบบสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความพึงพอใจ และนำผลประเมินมาปรับปรุงห้องสมุดจนได้รับการยกย่อง และได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณ เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” มี 4 เงื่อนไข คือ 1) มาตรฐานของห้องสมุดประชาชน ซึ่งผู้บริหารห้องสมุดเห็นว่ามาตรฐานห้องสมุด มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน ด้วยวิธีการประเมินคุณภาพของห้องสมุดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 2) คน คือ ผู้บริหารที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นกันเองให้ความสำคัญ กับผู้ร่วมงาน เป็นคนเอาการเอางาน ทำงานดี ทำงานจริงมีจิตวิทยา และทุ่มเทอุทิศเวลาให้กับงานอย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถ และผู้ร่วมงานมีความพร้อมและเต็มใจในการให้บริการ 3) สภาพแวดล้อม ด้านนามธรรม คือ ความมีชื่อเสียงความพร้อมและทันสมัย ด้านรูปธรรม คือ ห้องสมุดอยู่ใน สิ่งแวดล้อมที่ดี ไปมาสะดวกบรรยากาศ ร่มรื่น สะอาด น่าอยู่ คนในชุมชนมีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ เพราะประชาชนในชุมชนใกล้เคียงส่วนใหญ่มีธุรกิจเป็นของตนเอง มีความพร้อม มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้กับทางห้องสมุดได้

ด้วยความเสียสละ การสื่อสารหลายทาง ห้องสมุดแห่งนี้มีการสื่อสารหลายทางกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการจัดกิจกรรมหรือมีงานในแต่ละครั้งจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบอยู่เสมอ จึงส่งผลให้ชุมชนเต็มใจที่จะร่วมกันพัฒนาห้องสมุด เพราะพวกเขาเห็นแล้วว่าห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ทำเพื่อชุมชนของเขาจริง 4) การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเทศบาลตำบลป่าตองให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ เครือข่ายในชุมชนก็ให้การสนับสนุนด้านเอกสาร วารสาร ความร่วมมือของทุกฝ่ายส่งผลให้ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ได้รับการยกย่องให้เป็นห้องสมุดต้นแบบอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินฉฉวตริ ปะโคทัง (2555 : 282) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) สร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กเบื้องต้น 3) ทดลองใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก และ 4) เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า การประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กพบว่า 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความเหมาะสมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน และ 2) การปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดระบบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 7 ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 8 ด้านการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุสิทธิ์ คุณพรม (2555 : 95 -101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุด

รูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับปรุงทัศน จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการสร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ 3) ระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชนศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย ในด้านจัดบรรยากาศในห้องสมุด สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการให้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3.73 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเพ็ญ กิจพิบูลย์ (2556 : 63-79) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการดำเนินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านอาคารห้องสมุดประชาชนมีขนาดเล็กคับแคบเกินไปนั้น แนวทางแก้ไขควรจะแยกพื้นที่ของสำนักงานศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ออกจากห้องสมุดประชาชน 2) ด้านการขาดการประชาสัมพันธ์การให้บริการ และกิจกรรมของห้องสมุดแนวทางแก้ไขควรใช้วิธีการ และสื่อที่หลากหลาย ได้แก่ เสียงตามสายวิทยุชุมชน การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ใช้แผ่นปลิว แผ่นพับ ติดป้ายประกาศ และผ่านทางสื่อ Social Media Online ในระบบต่าง ๆ 3) ด้านการค้นหาหนังสือมีความยุ่งยากแนวทางแก้ไขควรจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดคู่มือ ดังกล่าวควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับแผนผังการจัดห้องสมุดการจัดหมวดหมู่หนังสือการจัดมุมต่างๆการให้บริการของห้องสมุดกิจกรรมห้องสมุดและระเบียบการใช้ห้องสมุด สร้าง Application สำหรับห้องสมุดต่าง ๆ พัฒนาระบบ E-Book ให้ทันสมัยกว่าเดิม 4) ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการแนวทางแก้ไขควรจัดซื้อสื่อดังกล่าวโดยทางสำนักงานส่งเสริมศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยควรจัดสรรงบประมาณให้จัดซื้อสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะและการขอรับบริจาคโดยการจัดทำหนังสือราชการเพื่อติดต่อขอรับบริจาคจากหน่วยงานต่างๆ 5) พัฒนาระบบการเชื่อมโยง (E-Learning) ระหว่างห้องสมุดด้วยระบบ Online ให้มีความทันสมัยมากขึ้น 6) ระดมทุนจากภาครัฐและภาคเอกชน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีอาสาสมัครเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกับบรรณารักษ์เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด 7) กำหนดตัวชี้วัดในความสำเร็จของการดำเนินงานห้องสมุด การสร้างขวัญ กำลังใจ ในการปฏิบัติงาน มีการประกวดการดำเนินงานห้องสมุดเพื่อให้เป็นแบบอย่างกับห้องสมุดอื่น ๆ 8) การนำบริบทและวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นเนื้อหาการเรียนรู้ภายในห้องสมุดเพื่อให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของท้องถิ่นตนเอง 9) การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนการให้บริการภายในห้องสมุด พัฒนาระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ระบบการเชื่อมโยงห้องสมุด (E-Library) มีระบบการสืบค้นที่ทันสมัย มี Application ภายในห้องสมุดและเทคโนโลยีระบบต่าง ๆ 10) ด้านบุคลากร ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการให้บริการสารสนเทศและการจัดกิจกรรม เพื่อให้การบริการที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ตผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ใน

ระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงาน ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ห้องสมุดควรจัดสถานที่และบรรยากาศให้ร่มรื่น เย็นสบาย สวยงาม และสะอาดเรียบร้อย ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ห้องสมุดควรมีหนังสือที่ทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้านระบบงาน ห้องสมุดควรมีระบบการยืม - คืนหนังสือ และสื่อ ออนไลน์ ระหว่างห้องสมุดทั้ง 4 แห่ง ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ ห้องสมุดควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมให้ตรงตามความต้องการ ทุกเพศ ทุกวัย และด้านบุคลากรห้องสมุด ควรจัดให้บุคลากรเข้ารับการอบรมด้านวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ อย่างน้อยปีละ 1 และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อาคิส เขยกลีน (2557 : 72 – 75) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานห้องสมุด ประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีวัตถุประสงค์ การศึกษา 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. ในปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาความต้องการการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. 3) เพื่อศึกษาแนวคิดและ แนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. ผลการศึกษา พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ระบุว่าสภาพปัจจุบันของห้องสมุดประชาชน 7 ด้านประกอบด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านครุภัณฑ์ ห้องสมุด ด้านบริการ และด้านกิจกรรม มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนปัญหาที่พบมาก ได้แก่ โต๊ะ - เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป ขนาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด (2) ผู้ใช้บริการระบุความต้องการในระดับมาก ต่อแนวทางการดำเนินงานองค์ประกอบทุก ๆ ด้านของห้องสมุดประชาชน เพื่อให้เป็นห้องสมุด ที่ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย (3) ความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน เห็นด้วยในระดับมากในทุกด้าน และแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริม การศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ด้านการบริหารจัดการ ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ด้านวัสดุสื่อเทคโนโลยี ด้านบริการ และด้านกิจกรรม ในส่วนของการบริการและกิจกรรมจะเน้นสิ่งต่อไปนี้ บริการคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร มุมห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Library) ให้บริการ CD VCD DVD และ VDO ในเนื้อหาที่ประชาชน ต้องการ เช่น เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการเกษตร กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ทางศาสนาประเพณีและวัฒนธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธรัตน์ แสงจันทร์ (2558 : 54 - 58) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน เฉลิมราชกุมารี อำเภอบางละมุง สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน เฉลิมราชกุมารี อำเภอบางละมุง มีดังนี้ 1.1 ปัญหาด้านงานบริหาร ได้แก่ ปัญหาการจัดทำแผนปฏิบัติการ ปัญหาการจัดบุคลากรในการปฏิบัติงาน ปัญหาการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ปัญหางานอาคาร สถานที่ และธุรการ 1.2 ปัญหาด้านเทคนิค ได้แก่ ปัญหาการจัดหา เลือกลง สั่งซื้อ ตรวจสอบ ขอรับ บริจาค แลกเปลี่ยน ปัญหาการเตรียมวัสดุสารนิเทศเพื่อให้บริการ ปัญหากิจกรรม 2. แนวทาง

การพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารีอำเภอบางละมุง มีดังนี้ 2.1 ด้านงานบริหาร ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้เข้าใจการจัดทำแผนปฏิบัติการหลักการวางแผนงบประมาณห้องสมุด และให้มีการวางแผนงบประมาณร่วมกับแผนงานศูนย์การศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางละมุง 2.2 ด้านงานเทคนิค ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านงานเทคนิค เพื่อช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง และอยู่ในรูปแบบเดียวกัน 2.3 ด้านงานบริการ ควรจัดให้บรรณารักษ์หรือผู้ที่มีความรู้ด้านงานห้องสมุดจัดค่ายอบรมบรรณารักษ์จิตอาสา เพื่อให้ได้ความรู้ในการช่วยงานห้องสมุดครบทุกด้าน และเพื่อให้รู้จักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อค้นพบของการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ ในการนำไปใช้ ดังนี้

1. ควรส่งเสริมให้ชุมชน และภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องสมุดตลอดกระบวนการ
2. ควรส่งเสริมให้มีการบริการ และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ
3. ควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถสืบค้น และเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี
4. ควรส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรในการดำเนินการอย่างพอเพียง และจัดหารายได้ในันให้สามารถดำเนินงานตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับ ให้มีความรู้ ความสามารถ และมีจิตใจบริการที่ดี
6. ควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ทั้งภายใน และภายนอกองค์กร มีการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ การบริการ และกิจกรรมห้องสมุดผ่านสื่อทุกรูปแบบ
7. ควรส่งเสริมให้มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล จากหน่วยงานต้นสังกัด และผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการนำผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มาปรับปรุง และพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ
8. ควรส่งเสริมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีการปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม ทันสมัยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ
9. ควรส่งเสริมให้ศูนย์ศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรนำยุทธศาสตร์จากการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ เป็นแนวทางในการบริหารงานห้องสมุดประชาชนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยในครั้งนี้จะเห็นได้ว่า การวิจัยเพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ยังมีข้อควรนำไปพัฒนาต่อยอดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ที่มีประสิทธิภาพ

2. ควรนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้ไปทดลองใช้ให้ปรากฏเป็นรูปธรรมในห้องสมุดอื่น ๆ เช่น ห้องสมุดของสถานศึกษา ห้องสมุดในสถาบันอาชีวศึกษา ห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

ภาคผนวก ค

รายนามผู้เชี่ยวชาญการประเมินร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ร่วมทำประชาพิจารณ์ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม
ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ฉ

แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิเคราะห์
หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาคผนวก ซ

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาคผนวก ฅ

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาคผนวก ญ

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. รศ.โกวิท เชื้อมกลาง	ที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการวัดประเมินผล
2. รศ.ดร.จินฉัตร ปะโคทั้ง	คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การวิจัยและการประเมินผล
3. นายมงคล กาฬตลอด	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและ
ด้านการบริหาร
4. นางสาวสุภาภรณ์ ลากจิตร	ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์
วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร
การวิจัยและการประเมินผล
5. นายสมมาตร คงเรือง	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุโขทัย
วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและ
ด้านการบริหาร

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ
การใช้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ
การใช้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

1. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รศ.นพ.กำจร ตติยกวี
2. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดร.สุภัทร จำปาทอง
3. ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ดร.วีระกุล อรัณยะนาค
4. ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ นายประเสริฐ บุญเรือง
5. ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ดร.อรรถพล ตรีกตรอง
6. ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ดร.นิตย์ โรจนรัตน์วานิชย์
7. เลขาธิการ กศน. นายสุรพงษ์ จำจด
8. รองเลขาธิการ กศน. ดร.อัจฉรา สากระจาย
9. ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ (สพร.)
ว่าที่ ร.อ.ดร.อาศิส เขยกลีน

ภาคผนวก ค
รายนามผู้เชี่ยวชาญ
การประเมินร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

รายนามผู้เชี่ยวชาญ
การประเมินร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

1. ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดชัยภูมิ นายทวีศักดิ์ เทียงธรรม
2. ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดกาฬสินธุ์ นางสาวนพกนก บุรุษนันท์
3. ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดเพชรบุรี นายศุภชัย วัลลภเมือง
4. ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดอุดรธานี ว่าที่ ร.ต.ดร.สมปอง วิมาโร
5. ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดสงขลา นางวรรณญา ทิพย์ดนตรี
6. ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดตราด นายจำรัส สุขประเสริฐ
7. ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดพังงา นายเสถียร เพ็ญภักดี
8. ผู้อำนวยการเขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ นายณัฐพงษ์ รงคะวิรุจน์ชัย
9. ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอบางละมุง จ.ชลบุรี นายภุชงค์ ฉิมพาลี
10. ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเขาคิชฌกูฏ จ.จันทบุรี นางสาวสมใจ เกิดพุดผล
11. ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอกำแพง จ.นครปฐม นางสาวเนาวเรศ น้อยพานิช
12. ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองนครราชสีมา จ.นครราชสีมา นางกรแก้ว แบบกลาง
13. ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอบางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์ นายปฐมพร ธัมมาภีรัตตระกูล
14. ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองยะลา จ.ยะลา นายสมโชค ไหม่มชุม
15. บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก
นางสาวปณิธา พึ่งอ่อน
16. บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชกุมารี"อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
นางสาวพัชณัฐนันท์ ลูสวัสดิกุล
17. บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชกุมารี"อำเภอเมืองมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม นางสาวภาวินี แสงแดง
18. บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชกุมารี"อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
นางสาวลัดดาวัลย์ มีชนะ
19. บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชกุมารี"อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
นางสาวจุฑาทิพย์ บัวละวงค์
20. บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชกุมารี"อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
นางศิริพร อหันตะ
21. บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา นางจรี สังข์บุญโญ

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ร่วมทำประชาพิจารณ์ตรวจสอบและประเมิน
ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

**รายนามผู้ร่วมทำประชาพิจารณ์ตรวจสอบและประเมิน
ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุด“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์**

ตัวแทนภาคีเครือข่าย

1. ผู้แทนที่ว่าการอำเภอหนองกี่
2. ผู้แทนเทศบาลตำบลหนองกี่
3. ผู้แทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดอนอะราง
4. ผู้แทนโรงเรียนอนุบาลหนองกี่
5. ผู้แทนวัดเข้ยปราสาท
6. ผู้แทนสถานีตำรวจภูธร อำเภอหนองกี่
7. ผู้แทนโรงเรียนหนองกี่พิทยาคม

ตัวแทนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1. นางธัญชนก มาละศรี	บรรณรักษ์
2. นางสาวสุพรรณิ ศรีภูวงศ์	ครู กศน. ตำบล
3. นายนิติเทพ ชูอิฐจิ้น	ข้าราชการครู กศน.อำเภอหนองกี่
4. นายจักรกฤษณ์ ฤทธิธรรณ	กรรมการสถานศึกษา
5. นายรักชัย สุธีวรรณันท์	กำนัน ตำบลทุ่งกระเต็น
6. นายวิโรจน์ วันแก้ว	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3 บ้านโนนสวรรค์

ตัวแทนผู้ใช้บริการ

1. นางสาวจิราภรณ์สมุติรัมย์	ตำบลดอนอะราง
2. นางสาวบุษกร สุขสบาย	ตำบลโคกสูง
3. นางสาววลัยพร ภูลับ	ตำบลหนองกี่
4. นางสาวอนงค์จิต ผ่องอิม	ตำบลเมืองไผ่
5. นางสาวอนงค์นุช รุ่งกลาง	ตำบลทุ่งกระตาดพัฒนา
6. นายวินิจ โปธิ์ชนบ	ตำบลบุกระสังข์
7. นายภัคพล บินรัมย์	ตำบลเข้ยปราสาท
8. นายจิรพงษ์ นามวงศ์	ตำบลโคกสูง
9. นายเดชาธร พองาม	ตำบลท่าโพธิ์ชัย
10. เด็กชายตะวัน บุตรทอง	ตำบลทุ่งกระเต็น

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๔๒๒๐/๖๒

กศน. อำเภอหนองกี่
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๒๑๐

๕ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รศ.โกวิท เชื้อมกลาง

ด้วย นายสันนาการณ์ บุญเรือง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ในการนี้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย เพื่อผู้จัดทำผลงานจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันนาการณ์ บุญเรือง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่

กลุ่มงานอำนวยการ งานธุรการและสารบรรณ

โทร ๔๔๖๔ ๑๔๗๕

โทรสาร ๐ ๔๔๖๔ ๑๔๗๕

<http://buriram.nfe.go.th/nongki>

“คนบุรีรัมย์ คอบอลล์เดียวกัน สบายเลือดเดียวกัน ลูกหลานรัชกาลที่ ๑”

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๔๒๒๐/ว๒

กศน. อำเภอหนองกี่
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๒๑๐

๕ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รศ.ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง

ด้วย นายสัมนาการณ์ บุญเรือง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ในการนี้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย เพื่อผู้จัดทำผลงานจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัมนาการณ์ บุญเรือง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่

กลุ่มงานอำนวยการ งานธุรการและสารบรรณ

โทร ๐ ๔๖๔ ๑๔๗๕

โทรสาร ๐ ๔๖๔ ๑๔๗๕

<http://buriram.nfe.go.th/nongki>

“คนบุรีรัมย์ คอชอบค้ำจุนเด็ยงกัน สวดยเล็ยงเด็ยงกัน ลูกหลานธัญชาวลัทธิ ๑”

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๔๒๒๐/ว๒

กศน. อำเภอหนองกี่
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๒๑๐

๕ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายมงคล กาหคลด

ด้วย นายสัมนาการณ์ บุญเรือง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ในการนี้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย เพื่อผู้จัดทำผลงานจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัมนาการณ์ บุญเรือง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่

กลุ่มงานอำนวยการ งานธุรการและสารบรรณ

โทร ๔๔๖๔ ๑๔๗๕

โทรสาร ๐ ๔๔๖๔ ๑๔๗๕

<http://buriram.nfe.go.th/nongki>

“คนบุรีรัมย์ คอยค้ำชูเคียงกัน สบายเลือดเคียงกัน ลูกหลานรัชกาลที่ ๑”

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๔๒๒๐/ว๒

กศน. อำเภอหนองกี่
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๒๑๐

๕ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวสุภาภรณ์ ลากจิตร

ด้วย นายสัมนาการณ์ บุญเรือง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ในการนี้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย เพื่อผู้จัดทำผลงานจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัมนาการณ์ บุญเรือง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่

กลุ่มงานอำนวยการ งานธุรการและสารบรรณ

โทร ๔๔๖๔ ๑๔๗๕

โทรสาร ๐ ๔๔๖๔ ๑๔๗๕

<http://buriram.nfe.go.th/nongki>

“คนบุรีรัมย์ คอยค้ำชูเดียวกัน สบายเลือดเดียวกัน ลูกหลานรัชกาลที่ ๑”

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๔๒๒๐/๖๒

กศน. อำเภอหนองกี่
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๒๑๐

๕ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสมมาตร คงเรือง

ด้วย นายสันนาการณ์ บุญเรือง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ในการนี้ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย เพื่อผู้จัดทำผลงานจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันนาการณ์ บุญเรือง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่

กลุ่มงานอำนวยการ งานธุรการและสารบรรณ

โทร ๐ ๔๕๖๔ ๑๔๗๕

โทรสาร ๐ ๔๕๖๔ ๑๔๗๕

<http://buriram.nfe.go.th/nongki>

“คนบุรีรัมย์ คบคบคล้อเดียวกัน สบายเลื้อยเดียวกัน ลูกทลวงรัชกาลที่ ๑”

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๔๒๒๐/ว๓๕

กศน. อำเภอนongki
อำเภอนongki จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๒๑๐

๑๑ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย - แบบสอบถาม

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายสัมนาการณ์ บุญเรือง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนongki จังหวัดบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิจัย เรื่อง การพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนongki จังหวัดบุรีรัมย์

ในการนี้ ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนongki ขอบความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถาม ในประเด็นการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนongki จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้การทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ มีความสมบูรณ์และใช้เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการที่เชื่อถือได้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัมนาการณ์ บุญเรือง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนongki

กลุ่มงานอำนวยการ งานธุรการและสารบรรณ

โทร ๔๔๖๔ ๑๔๓๕

โทรสาร ๐ ๔๔๖๔ ๑๔๓๕

<http://buriram.nfe.go.th/nongki>

“คนบุรีรัมย์ คอยช่วยเหลือเอื้อกัน สายเลือดเอื้อเอื้อกัน ลูกหลานฮั้วกวลดี”

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๔๒๒๐/ว๖๕

กศน. อำเภอนongki
อำเภอนongki จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๒๑๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์
เรียน

ด้วย นายสัมนาการณ์ บุญเรือง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยอำเภอนongki จังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนongki จังหวัดบุรีรัมย์

ในการนี้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนongki ขอบความอนุเคราะห์
ท่านในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อใช้
เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนongki
จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัมนาการณ์ บุญเรือง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนongki

กลุ่มงานอำนวยการ งานธุรการและสารบรรณ

โทร ๔๔๖๔ ๑๔๗๕

โทรสาร ๐ ๔๔๖๔ ๑๔๗๕

<http://buriram.nfe.go.th/nongki>

“คนบุรีรัมย์ คอบคธัวเดียวกัน สบายเลื้อยเดียวกัน ลูกหลานรัชกาลที่ ๑”

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๔๒๒๐/ว๑๖๘

กศน. อำเภอหนองกี่
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๒๑๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญการประเมินร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

เรียน

ด้วย นายสัมนาการณ บุญเรือง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ในการนี้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ ขอความ
อนุเคราะห์ท่านประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ และจัดทำคู่มือการดำเนินการตาม
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ขอความกรุณา
ส่งกลับภายในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัมนาการณ บุญเรือง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่

กลุ่มงานอำนวยการ งานธุรการและสารบรรณ

โทร ๐ ๔๕๖๔ ๑๔๗๕

โทรสาร ๐ ๔๕๖๔ ๑๔๗๕

<http://buriram.nfe.go.th/nongki>

“คนบุรีรัมย์ ครอบคลุมถึงอยู่กับ สบายเหลือใจถึงกับ ลูกหลานสัษกาลที่ ๑”

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๔๒๒๐/๖๕๙๐

กศน. อำเภอหนองกี่
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๒๑๐

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชาพิจารณ์ตรวจสอบ และประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

เรียน

ด้วย นายสันนาการณ์ บุญเรือง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ในการนี้ ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ ขอเชิญท่านเข้าร่วม
ประชาพิจารณ์ตรวจสอบ และประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๐
ตุลาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุม กศน.อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
ความร่วมมือจากท่านด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันนาการณ์ บุญเรือง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่

กลุ่มงานอำนวยการ งานธุรการและสารบรรณ

โทร ๔๔๖๔ ๑๔๗๕

โทรสาร ๐ ๔๔๖๔ ๑๔๗๕

<http://buriram.nfe.go.th/nongki>

“คนบุรีรัมย์ คอรถค้องเดียวกัน สวยเลื้อดเดียวกัน ลูกหลานสัษะกวลที่ ๑”

ภาคผนวก ฉ

แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น

แบบสอบถาม เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีความสำคัญนำมาใช้ในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ต่อไป

2. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะของเครื่องมือวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะของเครื่องมือวิจัย เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะถูกรักษาเป็นความลับ และไม่สามารถระบุตัวตนได้ จะไม่นำไปเปิดเผยในที่ใด ไม่มีผลกระทบต่อท่าน โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามสภาพความเป็นจริงลงในช่องว่างที่กำหนด ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัย โดยนำไปวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เท่านั้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ดร.สัมพันธ์ บุญเรือง

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

.....
1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. ตำแหน่ง

- () ผู้บริหาร
() บรรณารักษ์ห้องสมุด

3. ประสบการณ์การทำงาน

- () ต่ำกว่า 10 ปี
() 10 - 25 ปี
() 26 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์**

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับสภาพปฏิบัติและความต้องการพัฒนาทั้งสองอย่างในแต่ละข้อ ตามลำดับความมากน้อย ในการสอบถามแต่ละเรื่องมี 2 รายการ คือ “สภาพปัญหา” และ “ความต้องการ” ในเรื่องนั้น ๆ โดยมีความหมายดังนี้

“สภาพปัญหา” หมายถึง สภาพของบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานแล้วมีปัญหาอยู่ในระดับใด ซึ่งมีค่าสภาพปฏิบัติ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพปัญหามากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพปัญหามาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัญหาปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพปัญหาน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัญหาน้อยที่สุด

“ความต้องการ” หมายถึง ท่านต้องการให้มีการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับใด ซึ่งค่าความต้องการ มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความต้องการในการดำเนินการมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความต้องการในการดำเนินการมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการในการดำเนินการปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการในการดำเนินการน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการน้อยในการดำเนินการที่สุด

ข้อที่	รายการ	สภาพปัญหา					ความต้องการ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
32	การจัดระบบสารสนเทศภายในห้องสมุดประชาชน										
33	การนำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ										
34	มีการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ										
35	มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการและสืบค้นข้อมูล										
36	มีการเชื่อมโยงเครือข่าย Internet ของห้องสมุด										
ด้านการกระตมทรัพยากรในการดำเนินการ											
37	ห้องสมุดประชาชนได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี										
38	มีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอในการดำเนินการ										
39	มีงบประมาณสนับสนุนจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด										
40	มีการแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค										
41	มีแผนงาน/โครงการใช้งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษร										
42	มีเอกสารหลักฐานการใช้งบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้										
43	มีการประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป										
44	มีการสนับสนุนงบประมาณจากบุคคลหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ภาควิชาเครือข่าย										
ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร											
45	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์										
46	มีนักวิชาการโสตทัศนศึกษา										
47	มีนักคอมพิวเตอร์										

ข้อที่	รายการ	สภาพปัญหา					ความต้องการ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
64	มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน										
65	มีการปรับวัน เวลาทำการในการให้บริการอย่างเต็มที่ที่เหมาะสมโดยยึดผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง										
66	มีการนิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง										
67	มีการประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด										
68	มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดมาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง										
ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก											
69	อาคารห้องสมุดประชาชนตั้งอยู่ในศูนย์กลางของชุมชน										
70	มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น										
71	มีการจัดสวนหย่อมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ร่มรื่นสวยงาม										
72	มีการตกแต่งภายในของห้องสมุดให้น่าใช้บริการ										
73	มีป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน										
74	มีที่จอดรถสำหรับผู้ให้บริการ										
75	มีทางเข้า - ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว										
76	มีพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้										
77	มีชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ										
78	มีชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ										
79	มีชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ										
80	ความสะอาดของห้องสมุด										
81	ความเหมาะสมในการใช้ห้องจัดกิจกรรม										
82	โต๊ะ เก้าอี้มีเพียงพอต่อการให้บริการ										

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพปัญหา
และความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
2	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
3	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
5	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
6	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
7	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
9	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
10	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
12	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
14	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
15	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
19	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
20	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
21	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
22	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
23	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
24	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
26	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
27	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
28	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
29	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
30	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
31	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
32	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
33	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
34	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
35	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
36	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
37	+ 1	0	+ 1	+ 1	0	3	0.60	สอดคล้อง
38	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
39	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
40	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
41	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
42	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
43	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
44	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
45	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
46	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
47	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
48	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
49	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
50	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
51	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
52	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
53	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
54	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
55	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
56	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
57	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
58	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
59	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
60	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
61	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
62	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
63	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
64	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
65	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
66	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
67	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
68	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
69	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
70	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
71	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
72	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
73	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
74	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
75	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
76	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
77	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
78	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
79	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
80	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
81	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
82	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
83	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
84	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
85	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
86	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

จากตาราง ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพปัญหา และความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ หอสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.80 – 1.00 จำนวน 86 ข้อ จึงมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการ
ในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่
จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อที่	ค่าความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
1	4.50	.630	30.0
2	4.37	.556	30.0
3	4.10	.759	30.0
4	4.37	.556	30.0
5	4.40	.675	30.0
6	4.23	.626	30.0
7	4.23	.679	30.0
8	4.63	.490	30.0
9	4.43	.728	30.0
10	4.57	.504	30.0
11	4.40	.563	30.0
12	4.30	.596	30.0
13	4.23	.679	30.0
14	4.60	.621	30.0
15	4.37	.718	30.0
16	4.63	.490	30.0
17	4.50	.509	30.0
18	4.20	.551	30.0
19	4.37	.669	30.0
20	4.23	.728	30.0
21	4.43	.568	30.0
22	4.40	.675	30.0
23	4.27	.640	30.0
24	4.23	.568	30.0

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
25	4.67	.606	30.0
26	4.50	.630	30.0
27	4.37	.669	30.0
28	4.50	.572	30.0
29	4.23	.679	30.0
30	4.50	.509	30.0
31	4.33	.758	30.0
32	4.63	.490	30.0
33	4.60	.563	30.0
34	4.50	.509	30.0
35	4.40	.724	30.0
36	4.80	.407	30.0
37	4.50	.630	30.0
38	4.63	.490	30.0
39	4.57	.504	30.0
40	4.63	.490	30.0
41	4.60	.498	30.0
42	4.57	.568	30.0
43	4.57	.504	30.0
44	4.60	.563	30.0
45	4.50	.630	30.0
46	4.47	.681	30.0
47	4.47	.571	30.0
48	4.63	.490	30.0
49	4.40	.675	30.0
50	4.33	.661	30.0
51	4.23	.679	30.0

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
52	4.57	.504	30.0
53	4.70	.545	30.0
54	4.40	.675	30.0
55	4.37	.490	30.0
56	4.57	.504	30.0
57	4.34	.679	30.0
58	4.60	.621	30.0
59	4.50	.630	30.0
60	4.60	.563	30.0
61	4.50	.509	30.0
62	4.47	.507	30.0
63	4.33	.547	30.0
64	4.43	.504	30.0
65	4.50	.572	30.0
66	4.67	.606	30.0
67	4.43	.626	30.0
68	4.47	.507	30.0
69	4.70	.466	30.0
70	4.50	.630	30.0
71	4.70	.466	30.0
72	4.40	.621	30.0
73	4.63	.556	30.0
74	4.50	.630	30.0
75	4.90	.305	30.0
76	4.67	.479	30.0
77	4.70	.466	30.0
78	4.57	.504	30.0

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
79	4.63	.615	30.0
80	4.60	.498	30.0
81	4.73	.450	30.0
82	4.63	.556	30.0
83	4.67	.547	30.0
84	4.53	.629	30.0
85	4.70	4.70	30.0
86	4.57	.626	30.0

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 86

Alpha = 0.81

จากตาราง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.81

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน
"เฉลิมราชกุมารี"อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

แบบสัมภาษณ์

**การวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน
"เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์**

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์
ตำแหน่ง
ผู้รับการสัมภาษณ์
ประเด็นหลักในการสัมภาษณ์	ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่ในการสัมภาษณ์
เริ่มสัมภาษณ์	เวลา..... น.
จบการสัมภาษณ์	เวลา.....น.

1. ก่อนการสัมภาษณ์

- 1.1 ผู้สัมภาษณ์แนะนำตนเองและแนะนำโครงการวิจัย
- 1.2 แจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.3 จัดที่นั่งให้เหมาะสม
- 1.4 ขออนุญาตบันทึกข้อความ บันทึกเสียง เพื่อรวบรวมข้อมูลให้ละเอียดครอบคลุมทุกประเด็น โดยผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ ไม่ทำให้เกิดผลเสียหายใด ๆ แก่ผู้ให้สัมภาษณ์และขอความกรุณาแสดงความคิดเห็นโดยอิสระตรงตามความเป็นจริง

2.25 ท่านมีเป้าหมาย วิธีดำเนินการและตัวชี้วัดในการพัฒนาอาคารสถานที่ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ผู้จัดบันทึก
(.....)
วันที่.....

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอนongกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
2	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
3	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
5	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
9	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
10	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
12	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
14	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
15	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
19	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
20	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
21	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
22	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
23	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
24	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
25	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

จากตาราง ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.80 – 1.00 จำนวน 25 ข้อ จึงมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ภาคผนวก ซ

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

**แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ในระยะที่ 2**

คำชี้แจง

ขอความกรุณาท่านประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการตรวจสอบของท่าน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สูงสุดในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สูงสุดในระดับมาก
- 3 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
วิสัยทัศน์ (Vision)											
1	ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน เพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย										
พันธกิจ(Mission)											
2	พัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเองของชุมชน										
3	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์										
4	ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิต										
เป้าประสงค์ (Goal)											
5	ประชาชน อำเภอหนองกี่ ได้รับโอกาสทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ										
ยุทธศาสตร์ (Strategies)											
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย											
วัตถุประสงค์											
6	เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการห้องสมุด ในทุกด้าน										
เป้าหมาย											
7	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการห้องสมุดในทุกด้าน										

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
33	การระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาห้องสมุด โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง										
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม การบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต											
วัตถุประสงค์											
34	เพื่อให้ห้องสมุด ได้ส่งเสริมการบริการและ การใช้บริการห้องสมุดอย่างทั่วถึง										
เป้าหมาย											
35	ห้องสมุดได้ส่งเสริมการบริการและการใช้ บริการห้องสมุดอย่างทั่วถึง										
แนวดำเนินการ											
36	จัดหาชั้นรับ- ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ										
37	มีโทรทัศน์ให้บริการติดตามข้อมูลข่าวสาร										
38	จัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ให้บริการอย่างเพียงพอ										
39	ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ได้ ทราบอย่างกว้างขวาง										
40	บริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์										
41	บริการยืม - คืนและสื่ออื่น ๆ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์										
42	บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า										
43	บริการห้องสมุดเคลื่อนที่										
44	บริการยืมหนังสือและสื่ออื่นๆ ระหว่าง ห้องสมุด										
45	บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ										
46	สำรวจความต้องการของประชาชนในการจัด กิจกรรม										
47	จัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี										

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
48	มีการจัดนิทรรศการแบบถาวร										
49	จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้										
ตัวชี้วัด											
50	มีชั้นรับ-ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ										
51	มีเครื่องรับโทรทัศน์ให้ติดตามข้อมูลข่าวสาร										
52	มีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ										
53	มีการประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง										
54	มีการบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์										
55	มีการบริการยืม-คืนและสื่ออื่น ๆ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์										
56	มีการบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า										
57	มีการบริการห้องสมุดเคลื่อนที่										
58	มีการบริการยืมหนังสือและสื่ออื่น ๆ ระหว่างห้องสมุด										
59	มีการบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ										
60	มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม										
61	มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี										
62	มีการจัดนิทรรศการแบบถาวร										
63	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้										

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
เป้าหมาย											
87	ระดมทรัพยากรในการพัฒนาห้องสมุด										
แนวดำเนินการ											
88	จัดสรรงบประมาณจากรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี										
89	สนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการดำเนินการ										
90	สนับสนุนงบประมาณจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด										
91	แสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค										
92	จัดทำแผนงาน/โครงการใช้งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษร										
93	จัดทำเอกสารหลักฐานการใช้งบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้										
94	ประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป										
95	สนับสนุนงบประมาณจากบุคคลหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ภาคีเครือข่าย										
ตัวชี้วัด											
96	มีการจัดสรรงบประมาณจากรัฐอย่างต่อเนื่องทุกปี										
97	มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการดำเนินการ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด										
98	มีการสนับสนุนงบประมาณจากเงินอื่น ๆ										
99	มีการแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค										
100	มีการจัดทำแผนงาน/โครงการใช้งบประมาณเป็นลายลักษณ์อักษร										

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
101	มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการใช้งบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้										
102	มีการประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลในการของงบประมาณในปีต่อไป										
103	มีการสนับสนุนงบประมาณจากบุคคลหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ภาคีเครือข่าย										
ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร											
วัตถุประสงค์											
104	เพื่อให้ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของห้องสมุดให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ										
เป้าหมาย											
105	บุคลากรของห้องสมุดให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล										
แนวดำเนินการ											
106	พัฒนาเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้มีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์										
107	จัดหานักวิชาการโสตทัศนศึกษา										
108	จัดหานักคอมพิวเตอร์										
109	จัดหาผู้เชี่ยวชาญในห้องสมุด เฉพาะตามความเหมาะสม										
110	ส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง										
111	อาสาสมัครในท้องถิ่นช่วยงานห้องสมุด										
112	พัฒนาบุคลากรให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน										
113	สรรหาจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ										
114	พัฒนาบุคลากรห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง										

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
เป้าหมาย											
129	ห้องสมุด ดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างทั่วถึง										
แนวดำเนินการ											
130	จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้										
131	กำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน										
132	ประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ										
133	ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานห้องสมุด										
134	ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด										
ตัวชี้วัด											
135	มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้										
136	มีการกำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน										
137	มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ										
138	ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานห้องสมุด										
139	มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด										
ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล											
วัตถุประสงค์											
140	เพื่อให้นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด										
เป้าหมาย											
141	นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด										

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
แนวดำเนินการ											
142	กำหนดวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานชัดเจน										
143	บริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ										
144	คณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งในและนอกเวลาทำการ										
145	นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน										
146	ปรับวัน เวลาทำการในการให้บริการอย่างเต็มที่ที่เหมาะสมโดยยึดผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง										
147	นิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง										
148	ประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด										
149	นำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน มาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง										
ตัวชี้วัด											
150	มีการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานชัดเจน										
151	มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ										
152	มีคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งในและนอกเวลาทำการ										
153	มีเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน										

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
167	สร้างพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้										
168	จัดหาชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ										
169	จัดหาชั้นวางวารสารนิตยสารอย่างเพียงพอ										
170	จัดหาชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ										
171	ห้องสมุดมีความสะอาดอยู่เสมอ										
172	จัดหาโต๊ะ เก้าอี้มีเพียงพอต่อการให้บริการ										
173	จัดสร้างมุมพักผ่อนสำหรับการสนทนาพูดคุย										
174	มีชั้นอ่านหนังสือภายนอกอาคาร										
175	จัดสร้างป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ ป้ายข้อมูลข่าวสารที่มองเห็นชัดเจน										
176	จัดสถานที่อำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ เช่น ที่จอดรถเป็นสัดส่วน										
ตัวชี้วัด											
177	มีการสร้างอาคารห้องสมุดให้ตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน										
178	มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น										
179	มีการจัดสวนหย่อมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ร่มรื่นสวยงาม										
180	มีการตกแต่งภายในห้องสมุดให้น่าใช้บริการ										
181	มีการจัดทำป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน										
182	มีการสร้างที่จอดรถสำหรับผู้ใช้บริการ										
183	มีการจัดทำทางเข้า-ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว										
184	มีการสร้างพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้										

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
2	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	5	0.80	สอดคล้อง
3	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
5	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
6	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
9	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
10	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
11	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
12	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
14	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
15	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
16	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
17	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
18	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
19	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
20	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
21	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
22	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
23	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
24	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
26	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
27	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
28	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
29	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
30	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
31	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
32	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
33	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
34	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
35	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
36	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
37	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
38	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
39	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
40	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
41	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
42	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
43	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
44	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
45	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
46	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
47	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
48	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
49	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
50	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
51	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
52	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
53	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
54	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
55	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
56	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
57	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
58	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
59	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
60	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
61	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
62	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
63	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
64	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
65	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
66	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
67	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
68	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
69	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
70	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
71	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
72	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
73	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
74	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
75	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
76	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
77	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
78	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
79	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
80	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
81	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
82	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
83	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
84	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
85	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
86	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
87	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
88	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
89	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
90	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
91	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
92	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
93	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
94	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
95	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
96	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
97	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
98	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
99	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
100	0	+1	+1	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
101	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
102	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
103	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
104	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
105	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
106	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
107	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
108	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
109	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
110	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
111	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
112	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
113	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
114	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
115	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
116	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
117	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
118	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
119	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
120	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
121	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
123	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
124	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
125	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
126	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
127	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
128	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
129	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
130	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
131	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
132	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
133	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
134	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
135	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
136	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
137	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
138	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
139	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
140	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
141	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
142	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
143	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
144	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
145	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
146	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
147	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
148	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
149	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
150	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
151	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
152	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
153	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
154	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
155	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
156	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
157	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
158	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
159	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
160	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
161	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
162	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
163	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
164	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
165	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
166	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
167	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
168	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
169	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
170	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
171	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
172	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
173	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
174	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
175	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
176	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
177	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
178	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
179	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
180	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
181	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
182	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
183	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
184	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
185	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
186	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
187	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
188	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
189	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
190	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
191	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
192	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
193	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
194	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
195	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
196	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
197	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง

จากตาราง ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.80 – 1.00 จำนวน 197 ข้อ จึงมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อที่	ความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
1	4.50	.630	30.0
2	4.27	.640	30.0
3	4.07	.691	30.0
4	4.37	.556	30.0
5	4.40	.675	30.0
6	4.23	.626	30.0
7	4.23	.679	30.0
8	4.60	.498	30.0
9	4.40	.724	30.0
10	4.47	.507	30.0
11	4.50	.630	30.0
12	4.53	.629	30.0
13	4.27	.740	30.0
14	4.60	.621	30.0
15	4.37	.718	30.0
16	4.63	.490	30.0
17	4.55	.506	30.0
18	4.34	.614	30.0
19	4.48	.634	30.0
20	4.23	.728	30.0
21	4.43	.568	30.0
22	4.40	.675	30.0
23	4.27	.640	30.0
24	4.30	.596	30.0

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
25	4.67	.479	30.0
26	4.63	.490	30.0
27	4.50	.682	30.0
28	4.50	.572	30.0
29	4.23	.679	30.0
30	4.50	.509	30.0
31	4.33	.758	30.0
32	4.63	.490	30.0
33	4.60	.563	30.0
34	4.50	.509	30.0
35	4.40	.724	30.0
36	4.67	.479	30.0
37	4.60	.621	30.0
38	4.73	.450	30.0
39	4.57	.504	30.0
40	4.33	.711	30.0
41	4.47	.507	30.0
42	4.33	.661	30.0
43	4.53	.507	30.0
44	4.50	.630	30.0
45	4.60	.498	30.0
46	4.57	.679	30.0
47	4.57	.568	30.0
48	4.70	.466	30.0
49	4.37	.615	30.0
50	4.50	.630	30.0
51	4.37	.718	30.0

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
52	4.57	.504	30.0
53	4.70	.535	30.0
54	4.50	.682	30.0
55	4.47	.507	30.0
56	4.73	.450	30.0
57	4.33	.661	30.0
58	4.53	.629	30.0
59	4.50	.630	30.0
60	4.60	.563	30.0
61	4.60	.498	30.0
62	4.60	.498	30.0
63	4.50	.572	30.0
64	4.50	.509	30.0
65	4.57	.568	30.0
66	4.67	.606	30.0
67	4.47	.629	30.0
68	4.53	.507	30.0
69	4.67	.479	30.0
70	4.30	.702	30.0
71	4.63	.490	30.0
72	4.37	.615	30.0
73	4.67	.547	30.0
74	4.50	.731	30.0
75	4.90	.305	30.0
76	4.60	.498	30.0
77	4.73	.450	30.0
78	4.63	.490	30.0

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
79	4.67	.547	30.0
80	4.63	.490	30.0
81	4.77	.430	30.0
82	4.67	.479	30.0
83	4.67	.547	30.0
84	4.67	.479	30.0
85	4.80	.407	30.0
86	4.57	.626	30.0
87	4.50	.630	30.0
88	4.50	.572	30.0
89	4.37	.765	30.0
90	4.43	.568	30.0
91	4.33	.661	30.0
92	4.47	.629	30.0
93	4.47	.629	30.0
94	4.80	.407	30.0
95	4.53	.629	30.0
96	4.63	.490	30.0
97	4.47	.571	30.0
98	4.47	.629	30.0
99	4.40	.563	30.0
100	4.23	.679	30.0
101	4.40	.498	30.0
102	4.53	.629	30.0
103	4.37	.615	30.0
104	4.33	.711	30.0
105	4.63	.490	30.0

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
106	4.53	.730	30.0
107	4.57	.504	30.0
108	4.50	.572	30.0
109	4.60	.498	30.0
110	4.40	.675	30.0
111	4.67	.479	30.0
112	4.40	.675	30.0
113	4.27	.691	30.0
114	4.37	.556	30.0
115	4.40	.675	30.0
116	4.33	.661	30.0
117	4.33	.711	30.0
118	4.63	.490	30.0
119	4.43	.728	30.0
120	4.63	.490	30.0
121	4.50	.572	30.0
123	4.63	.615	30.0
124	4.57	.504	30.0
125	4.67	.479	30.0
126	4.67	.430	30.0
127	4.50	.547	30.0
128	4.70	.630	30.0
129	4.67	.466	30.0
130	4.47	.479	30.0
131	4.30	.629	30.0
132	4.37	.535	30.0
133	4.47	.669	30.0

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
134	4.57	.571	30.0
135	4.40	.675	30.0
136	4.33	.606	30.0
137	4.70	.466	30.0
138	4.53	.629	30.0
139	4.57	.504	30.0
140	4.47	.507	30.0
141	4.53	.629	30.0
142	4.50	.572	30.0
143	4.60	.621	30.0
144	4.53	.507	30.0
145	4.73	.450	30.0
146	4.63	.556	30.0
147	4.60	.563	30.0
148	4.50	.630	30.0
149	4.67	.479	30.0
150	4.57	.626	30.0
151	4.53	.571	30.0
152	4.40	.563	30.0
153	4.23	.728	30.0
154	4.33	.547	30.0
155	4.50	.572	30.0
156	4.23	.626	30.0
157	4.43	.626	30.0
158	4.63	.490	30.0
159	4.53	.629	30.0

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
160	4.50	.509	30.0
161	4.30	.535	30.0
162	4.50	.630	30.0
163	4.37	.556	30.0
164	4.33	.661	30.0
165	4.67	.606	30.0
166	4.67	.479	30.0
167	4.67	.479	30.0
168	4.63	.556	30.0
169	4.77	.430	30.0
170	4.67	.606	30.0
171	4.67	.479	30.0
172	4.57	.626	30.0
173	4.73	.450	30.0
174	4.57	.568	30.0
175	4.50	.572	30.0
176	4.60	.498	30.0
177	4.40	.675	30.0
178	4.67	.479	30.0
179	4.40	.675	30.0
180	4.27	.691	30.0
181	4.37	.556	30.0
182	4.40	.675	30.0
183	4.33	.661	30.0
184	4.33	.711	30.0
185	4.73	.450	30.0
186	4.33	.661	30.0
187	4.53	.629	30.0
188	4.50	.572	30.0
189	4.63	.615	30.0

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
190	4.50	.572	30.0
191	4.50	.509	30.0
192	4.30	.535	30.0
193	4.53	.629	30.0
194	4.50	.630	30.0
195	4.60	.563	30.0
196	4.60	.498	30.0
197	4.67	.479	30.0

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 197

Alpha = 0.85

จากตาราง ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.85

ภาคผนวก ฅ

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหาร
จัดการห้องสมุดห้องสมุดประชาชน“เฉลิมราชกุมารี”อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ห้องสมุดห้องสมุดประชาชน“เฉลิมราชกุมารี”อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

.....

คำชี้แจง

ขอความกรุณาท่าน ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการตรวจสอบของท่าน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสม มากที่สุด
4	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสม มาก
3	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสม ปานกลาง
2	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสม น้อย
1	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสม น้อยที่สุด

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	ความเหมาะสมของสภาพปัญหาที่นำเสนอ					
2	ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของคู่มือ					
3	ความเหมาะสมของคำชี้แจงในการดำเนินการตามคู่มือ					
4	ความเหมาะสมขององค์ประกอบของยุทธศาสตร์					
5	ความเหมาะสมของเงื่อนไขความสำเร็จในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์					
6	ความเหมาะสมของแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ไปใช้					
7	ความเหมาะสมของการประเมินผลการดำเนินการตามคู่มือ					
8	ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ					
9	ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้					
10	ความเหมาะสมของการเรียงลำดับเนื้อหา					
11	ความเหมาะสมของการจัดรูปแบบและการพิมพ์					
12	คู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์อ่านแล้วเข้าใจง่าย นำไปปฏิบัติได้					
13	คู่มือมีประโยชน์ต่อการพัฒนาห้องสมุด					
14	ห้องสมุดได้แนวทางในการนำคู่มือไปดำเนินการได้อย่างเหมาะสม					
15	หน่วยงานอื่นสามารถนำคู่มือไปประยุกต์ใช้ได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม
ของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอหนองกี่จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
3	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
5	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
8	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
9	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
10	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	0	4	0.80	สอดคล้อง
12	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
13	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
14	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
15	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

จากตาราง ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเหมาะสม
ของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.80 – 1.00 จำนวน 15 ข้อ
จึงมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการ
ตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่
จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อที่	ค่าความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
1	4.67	.479	30.0
2	4.77	.430	30.0
3	4.83	.379	30.0
4	4.70	.466	30.0
5	4.80	.407	30.0
6	4.73	.450	30.0
7	4.80	.407	30.0
8	4.83	.379	30.0
9	4.67	.479	30.0
10	4.73	.450	30.0
11	4.80	.407	30.0
12	4.70	.466	30.0
13	4.80	.407	30.0
14	4.77	.430	30.0
15	4.70	.466	30.0

N of Cases = 30.0

N of Items = 15

Alpha = 0.87

จากตาราง ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการ
ตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่
จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.87

ภาคผนวก ญ

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์
ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

**แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของ
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ในระยะที่ 3**

คำชี้แจง

ขอความกรุณาท่านประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการตรวจสอบของท่าน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ความเหมาะสม						
1	ยุทธศาสตร์มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการบริหารงานห้องสมุด					
2	ยุทธศาสตร์สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา					
3	ยุทธศาสตร์ระบุประเด็นยุทธศาสตร์ได้ชัดเจน					
4	องค์ประกอบของยุทธศาสตร์มีความครบถ้วนและสมบูรณ์					
5	ยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีแนวดำเนินการที่ชัดเจน					
ความเป็นไปได้						
1	ยุทธศาสตร์นำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้					
2	ยุทธศาสตร์เป็นที่ยอมรับได้					
3	ยุทธศาสตร์มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการ					

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ความเป็นประโยชน์						
1	ยุทธศาสตร์มีความเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน ห้องสมุด					
2	การนำยุทธศาสตร์ไปใช้จะทำให้เกิดความมั่นใจใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น					
3	แนวดำเนินการตามยุทธศาสตร์มีความชัดเจนและ ผลที่ได้ตามตัวชี้วัดมีประโยชน์สำหรับการพัฒนา ห้องสมุด					
4	ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เป็น แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
3	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
4	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
5	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
6	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
7	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
8	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
9	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
10	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	สอดคล้อง
11	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง
12	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	สอดคล้อง

จากตาราง ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความ
เหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด
ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่
0.80 – 1.00 จำนวน 12 ข้อ จึงมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์
ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่

ข้อที่	ค่าความเชื่อมั่น		
	\bar{X}	S.D.	Cases
1	4.60	.498	30.0
2	4.63	.490	30.0
3	4.40	.498	30.0
4	4.33	.479	30.0
5	4.63	.490	30.0
6	4.73	.450	30.0
7	4.50	.509	30.0
8	4.40	.498	30.0
9	4.67	.479	30.0
10	4.60	.498	30.0
11	4.60	.498	30.0
12	4.30	.596	30.0

N of Cases = 30.0

N of Items = 12

Alpha = 0.80

จากตาราง ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้
และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.80

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกพร อ่อนบุญ. (2553). **แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนสังกัด กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิติเกษม ใจชื่น. (2536). **แนวทางการนิเทศห้องสมุดประชาชนกรมการศึกษานอกโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- กุลธร เลิศสุริยะกุล. (2542,กุมภาพันธ์). **การศึกษานอกโรงเรียน**. ห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย. 2(3), 19-24.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559)**. กรุงเทพฯ : พริกหวาน กราฟฟิก.
- จินฉัตร ปะโคทัง. (2555). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก**. อุบลราชธานี (เอกสารอัดสำเนา). งานวิจัย.
- จุฑารัตน์ สรวาณะวงศ์. (2552). **การพัฒนาตัวแบบของกลยุทธ์การจัดการความรู้**. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา ภาควิชาสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชำนาญ เหล่ารักผล. (2553). **การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการความรู้ สำหรับโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุติมา สัจจามันท์ และคณะ. (2550). **การประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ญาณ คณาสารสมบัติ. (2556). **ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พี**. กรุงเทพฯ : (เอกสารอัดสำเนา). งานวิจัย.
- दनัย เทียนพุด. (2540). **วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บู๊คแบงค์.
- เดือนเพ็ญ ไตนวุธ. (2559). **ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองเดาวิทยาคม**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2539). **การวางแผนเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี.
- ธวัชชัย มีประเสริฐ. (2552). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นันทรัตน์ เจริญกุล. (2551). **การวางแผนกลยุทธ์**. เอกสารประกอบการสอนวิชาการวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). สถิติสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประภาส พาวินันท์. (2541). การสอนการใช้ห้องสมุดและทักษะทางสารนิเทศในมหาวิทยาลัย
ของรัฐบาล. คณะมนุษยศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรเพ็ญ กิจพิบูลย์. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. จันทบุรี :
(เอกสารอัดสำเนา). งานวิจัย.
- พันธนันท์ แสงจันทร์ (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน
เฉลิมราชกุมารี อำเภอบางละมุง สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิสุจน์ ภูมิพงศ์. (2551). การศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่ง
เรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต.
วิทยานิพนธ์. ภูเก็ต : มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ไพบูลย์ คำจริง. (2552). การบริหารงานห้องสมุดมีชีวิตโรงเรียนขนาดเล็กต้นแบบการจัด
กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- เรณู เปี้ยชื่อ. (2538). การดำเนินงานห้องสมุดประชาชน. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊ค.
- เลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวิทย์ เกิดสวัสดิ์. (2552). ยุทธศาสตร์การพัฒนาการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม
วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัด สระบุรี. วารสาร
การบริการและการท่องเที่ยวไทย ปี ที่ 4 ฉบับที่ 1 เลขหน้า 35-48.
- วรภรณ์ คำเขียว. (2556). สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ต.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. (2546). การวางแผนกลยุทธ์ : ศิลปะการกำหนดแผนองค์กร
สู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : อินโนกราฟฟิกส์.
- วันชัย มีชาติ. (2549). การบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริ ถิอาสนา. (2551). ยุทธศาสตร์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ของชาติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2.
คณะครุศาสตร์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2553). **การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร แก้วสิทธิกุล. (2553). **ความคิดเห็นของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จ.
- ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่. (2558). **แผนปฏิบัติการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ 2560**. บุรีรัมย์ : ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอหนองกี่.
- สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้. (2552). **มาตรฐานการศึกษาเชิงระบบเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2543). **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- สมนึก ภัทธิยธนี. (2553). **พื้นฐานการวิจัยทางการศึกษา**. ภาควิชาวิจัย และพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. (2550). **มาตรฐานห้องสมุดประชาชน พ.ศ.2550**. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- สมาน อัสวภูมิ. (2554). **การบริหารการศึกษาสมัยใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 5. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สายฝน บุชา (2559). **ภาพลักษณ์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว ในสายตาประชาชน**. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2559). **มาตรฐานการศึกษาเชิงระบบเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2559). **นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปี 2559**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). **การส่งเสริมการอ่านของประชากร พุทธศักราช 2555 - 2556**. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สิติตา สุพรม. (2557). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของห้องสมุดประชาชน อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง**. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สิริกร มณีรินทร์และคณะ. (2549). **คู่มือเติมชีวิตให้ห้องสมุด**. กรุงเทพฯ : สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.

- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2548). เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2545). เอกสารการสอนชุดวิชานโยบายและการวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุชน อินทเสมอ. (2554). ยุทธศาสตร์การพัฒนากองทั่วยุทธศาสตร์แบบยั่งยืน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ :
กรณีศึกษาตำบลปากน้ำปราณ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์
การพัฒนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุนันท์ สิทธิสารท. (2556). สภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์ :
(เอกสารอัดสำเนา). งานวิจัย.
- สุปรีชา กมลาศน์. (2553). ความหมายยุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักงานคลังสมอง
ทหารอากาศ.
- สุมาลี ชุนขจี. (2556). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ).
พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุสิทธิ์ คุณพรหม. (2555). การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยอำเภอพยัคฆภูมิ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ สาขาบริหาร
การศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2548). กลยุทธ์...การสอนคิดเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- อดิสร บาลโสง . (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิง
**พุทธิปัญญาและแนวคิดการวางแผนยุทธศาสตร์ชีวิต เพื่อเสริมสร้างการกำกับตนเอง
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสู่ศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.** วิทยานิพนธ์.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิรดี กันเดช. (2551). แนวโน้มการพัฒนารูปแบบห้องสมุดประชาชนในสังคมฐานความรู้
ใน พ.ศ. 2560. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การศึกษานอกโรงเรียน).
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาทิตยา ดวงมณี ศรเนตร อาร์โสภาณพิเชฐ และศิริเดช สุชีวะ. (2556). การพัฒนายุทธศาสตร์
**การบริหารงานวิจัย โดยการเทียบเคียงสมรรถนะตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา
เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม.**
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยวารสารการพยาบาลและการศึกษา ปีที่ : 6
ฉบับที่ : 2 เลขหน้า : 84-99.
- อารีลักษณ์ อุดมแก้ว. (2555). เทคนิคการใช้ห้องสมุดประชาชน. นนทบุรี : ชัมอิงค์ ทู รีด.
- อาศิษ เชยกลิ่น. (2557). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. นครปฐม : (เอกสารอัดสำเนา). งานวิจัย.

- American Library Association. (1992). **Standards for Accreditation of Master's Program in Library and Information Studies**. Chicago, IL. : ALA.
- Armstrong, M. (1996). **Management Processes and Functions**. London CIPD.
- Bateman, T. S. & Snell, S. A. (1999). **Management : Building competitive Advantage**. 4th ed. Boston : Trwin McGraw-Hill, Inc.
- Berlollow , H. J. (1991). **A Study in Quality Assurance for Accreditation of General Education in The New York High Schools**. New York : Oxford University Press.
- Best Small Library in America. (2008). **Chelsea District Library-A Michigan Model**. Library Journal.
- Certo, S. C. & Peter, J. P. (1991). **Strategic Management : concepts and Application**. 2th ed. New York : McGraw-Hill.
- Cook, C.C. (2001). A Mix-Methods Approach to the Identification and Measurement of Academic Library Service Quality Constructs: LibQual+(TM). **Dissertation Abstracts International**, 62,07A.
- Davis, (2000). **Human Behavior at work : Organization Behavior**. New York : McGraw-hill.
- David, F. R. & Forest R. D. (2014). **Strategic Management: A Competitive Advantage Approach, Concepts & Cases**. New York: Prentice - Hall.
- Fisher, H. (2003). "A teenage view of the public library: what are the students saying?". APLIS : Australian Public Library and Information Services. Vol. 16 No. 1. pp. 4-16.
- Grehlken, V. S. (1994). **The role of the high school library media program in three nationally recognized South Carolina Blue Ribbon Secondary Schools**. (CD- ROM). Eric.
- Gulick, L. (1973). **The Science of Administration**. New York : Columbia University,
- Johannes, P. M. (1992). **Strategic Management in School**. Master Thesis University of Pretoria (south Africa),
- McCarthy C.A. (1997). A reality check the challenges of implementing information power in school library media program. **Dissertation Abstracts International**, 25, 205-213.
- Mintzberg, H. (1994). **Power in and around Organization**. Englewood Cliffs : Prentice Hall.

- THE IFLA/UNSECO. (2006). Retrieved January 23, 2007, from <http://www.ifla.org/VII/s11/pubs/sguide02.pdf>.
- Von, B. (1998). **Margarethe Kunhild Ehrengard Luise Bodid. (1998) The Role of the South African Public Library in Support of Adult Black Illiterates in Urban Areas.** (CD-ROM). 59(11) 3998. Available : UMI ; Dissertative abstracts May, 1999).
- Worthington, S. S. (1991). **A Study of the Standard Criteria Development in High School.** New York : Oxford University Press.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสัมพันธ์ บุญเรือง
วัน เดือน ปี เกิด	24 เดือน กันยายน พ.ศ.2527
ที่อยู่ปัจจุบัน	76 หมู่ 7 ตำบลหนองกี่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ 31210 โทร. 08 6652 4662
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2540 ประถมศึกษา โรงเรียนหนองกี่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2542 มัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2543 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองกี่พิทยาคม อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2543 มัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2544 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4) โรงเรียนหนองกี่พิทยาคม อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2546 อนุปริญญาวิทยาศาสตร (อ.วท.) สาขาคอมพิวเตอร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2549 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา (เกียรตินิยม อันดับ 2) สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2551 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2556 ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์